

(۱)

وزارت بهداشت، همایش آنلاین
تعاونیت بهداشت
مرکز سلامت محیط و کار

حدود محاذ موافق سعی

ویرایش سوم ۱۳۹۱

الْفَضْلُ
بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی
جمهوری اسلامی

حدود محاذ موافقه شغلی

ویرایش سوم

۱۳۹۱

عنوان: حدود مجاز مواجهه شغلی - ویرایش سوم

ناظر: مرکز سلامت محیط و کار:

تهران- خیابان حافظ- تقاطع جمهوری- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی- مرکز سلامت محیط و کار

تلفن: ۰۲۱-۶۶۷۰۷۶۳۶، دورنگار: ۰۲۱-۶۶۷۰۷۴۱۷

<http://markazsalamat.behdasht.gov.ir>

هماهنگ کنند و ناشر: بزووهشگاه محیط زیست دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی تهران:

تهران - میدان انقلاب - خیابان کارگر شمالی - نرسیده به بلوار کشاورز - بلاک ۱۵۴۷ طبقه هشتم

تلفن: ۰۲۱-۸۸۹۷۸۳۹۹، دورنگار: ۰۲۱-۸۸۹۷۸۳۹۸

<http://IER.tums.ac.ir>

- امضای کمیته های بازنگری و تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی ویرایش سوم به ترتیب حروف الفبا:
۱. دکتر مصوومه احمدی زاده، عضو هیئت متحننه و ارزشیابی رشته بهداشت حرفه ای
  ۲. دکتر حسن اصلیان، استادیار گروه بهداشت حرفه ای و محیط، دانشگاه تربیت مدرس
  ۳. دکتر تیمور اللهماری، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
  ۴. دکتر شهناز باکند، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
  ۵. دکتر ابوالفضل برخورداری، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی یزد
  ۶. دکتر عبدالرحمن بهرامی، استاد گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۷. دکتر محمد پورمهابادیان، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۸. مهندس مهین حق شناس، رئیس اداره کنترل عوامل فیزیکی زیان آور، مرکزسلامت محیط و کار
  ۹. دکتر علی خوانین، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای و محیط، دانشگاه تربیت مدرس
  ۱۰. دکتر ابوالفضل ذاکریان، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۱۱. دکتر حسن صادقی نائینی، استادیار گروه طراحی صنعتی، دانشگاه علم و صنعت
  ۱۲. مهندس فاطمه صادقی، رئیس اداره کنترل عوامل شغلی موثر برسلامت، مرکزسلامت محیط و کار
  ۱۳. دکتر علی صفری، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی قزوین
  ۱۴. مهندس محمد جواد عصاری، مریب گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۱۵. مهندس محسن علی آبادی، مریب گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۱۶. دکتر ایرج علیمحمدی، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۱۷. مهندس فرین فاطمی، کارشناس اداره کنترل عوامل شغلی موثر برسلامت، مرکزسلامت محیط و کار
  ۱۸. دکتر فرشید قربانی، استادیار گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۱۹. دکتر مهدی قاسم خانی، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۰. دکتر حسین کاکویی، استاد گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۱. دکتر فریده گلبابایی، استاد گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۲. دکتر رستم گلمحمدی، دانشیار گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۲۳. دکتر محمود محمدیان، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی مازندران
  ۲۴. دکتر مجید معتمدزاده، دانشیار گروه مهندسی بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی همدان
  ۲۵. دکتر محمد رضا منظم، دانشیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۶. دکتر کاظم ندafi، استاد گروه بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۷. دکتر پروین نصیری، استاد گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی تهران
  ۲۸. دکتر احمد نیک پی، استادیار گروه بهداشت حرفه ای، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

فهرست

۱	مستندات قانونی
۲	مقدمه
۳	بخش اول
۴	حدود مجاز مواجهه شغلی با عوامل شیمیایی
۵	مقدمه
۶	حدود مجاز مواجهه
۷	متوسط وزنی - زمانی (OEL-TWA)
۸	حد مجاز شغلی کوتاه مدت (OEL-STEL)
۹	حد مجاز شغلی سبقتی (OEL-C)
۱۰	حدوددهای نوسان
۱۱	مقایسه حد مجاز مواجهه شغلی TWA و STEL با حد مجاز مواجهه شغلی سبقتی
۱۲	حدود مجاز مخلوط مواد شیمیایی
۱۳	تغییرات در شرایط و برنامه های کاری
۱۴	کاربرد حدود مجاز مواجهه برای شرایط محیطی غیرمعمول
۱۵	برنامه های کاری غیرمعمول
۱۶	واحدهای OEL
۱۷	نمادها
۱۸	شاخص بیولوژیکی مواجهه (BEI)
۱۹	سرطان زایی
۲۰	بخار و کسر قابل تنفس (IFV)
۲۱	ایجاد حساسیت
۲۲	پوست
۲۳	علائم و حروف مخفف
۲۴	روش استفاده از جدول حدود مجاز مواجهه شغلی
۲۵	مثالهای حد مجاز شغلی برای مخلوطها
۲۶	منابع
۲۷	بخش دوم
۲۸	حدود مجاز شاخص های بیولوژیکی مواجهه
۲۹	پایش بیولوژیک

۹۸	شاختهای بیولوژیکی مواجهه
۹۸	ارتباط BEI با OEL
۹۹	جمع آوری نمونه
۱۰۰	مقبولیت نمونه ادرار
۱۰۰	ضمانت کیفی
۱۰۰	نمادهای ملاحظات
۱۰۱	کاربرد BEIs
۱۰۸	اثلام تغیرات در دست بررسی (NIC)
۱۱۰	منابع
	بخش سوم
۱۱۱	حدود مجاز مواجهه شغلی (OEL) با عوامل فیزیکی محیط کار
۱۱۱	مقدمه
۱۱۲	تعاریف
۱۱۳	آکسوسیتیک
۱۱۳	مادون صوت و اصوات با دامنه فرکانس پائین
۱۱۴	فراصوت
۱۱۶	حد مجاز مواجهه شغلی با صدا
۱۱۹	صدای بیوسته یا نوبته
۱۲۰	الگوی مکمل جهت ارزیابی مواجهه با صدا
۱۲۳	صدای ضربه‌ای یا کوبه‌ای
	ارتعاش
۱۲۴	۱- مواجهه موضعی بدن با ارتعاش
۱۲۷	ارتعاش دست- بازو از نوع بیوسته، منقطع، ضربه‌ای یا کوبه‌ای
۱۳۱	۲- ارتعاش تمام بدن
۱۳۱	نکات مهم
۱۳۹	حد مجاز مواجهه شغلی (OEL) پرتوهای یونسان
۱۴۱	میدان‌ها و پرتوهای غیر یونسان
۱۴۱	میدان‌های مغناطیسی پایا
۱۴۲	میدان‌های مغناطیسی با فرکانس‌های ۳۰ KHz و کمتر از آن (ذیر فرکانس رادیوئی)
۱۴۳	شدت جریان تماسی

۱۴۴	میدانهای الکتریکی پایا و میدانهای الکتریکی با فرکانس KHz ۳۰ و کمتر از آن (زیرفرکانس رادیوئی)
۱۴۵	برتوهای رادیوfer کانس و ماکرووبو
۱۵۰	حدود دیدت های مواجهه
۱۵۱	نکاتی در مورد روش اندازه‌گیری امواج مایکروبو و رادیوfer کانسی
۱۵۱	حدود مجاز مواجهه با پرتو فرابنفش (UV)
۱۵۲	مقادیر توصیه شده
۱۵۸	حدود مجاز مواجهه با پرتو فرو سرخ (IR)
۱۵۹	حد مجاز مواجهه شلی لیزر
۱۶۰	گروه پندتی لیزرها
۱۶۰	روزنه محدود
۱۶۰	اندازه منبع و ضریب تصحیح C_E
۱۶۲	ضرایب تصحیح $(C_C \text{ و } C_B, C_A) C_{B,A}$ (RPE) برتوگیری پالسی مکرر
۱۷۰	روشنایی
۱۷۳	حدود مجاز مواجهه شلی تنش‌های دمایی
۱۷۳	الف - تنش گرمایی
۱۷۵	از زیبایی و کنترل تنش دمایی
۱۸۱	ب - تنش سرمایی
۱۸۱	مقدمه
۱۸۶	از زیبایی و نظارت
۱۸۸	برنامه کار - استراحت توأم با سرمه شدن بدن
۱۹۱	ضرورت های پایش محیط کار
۱۹۳	منابع
	بخش چهارم
۱۹۵	حدود مجاز در ارگونومی
۱۹۵	آسیبهای اسکلتی - حضلاتی مرتبط با کار (MSDs)
۱۹۷	راهبردهای کنترل
۱۹۷	عوامل خیر شغلی
۱۹۸	بلند کردن بار
۱۹۹	دستورالعمل استفاده از جداول حدود مجاز بلند کردن بار
۲۰۴	منابع

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

نیروی کار ماهر در کشور گرانبهاترین سرمایه در تحقق اهداف توسعه پایدار بوده و ارتقاء سلامت این عزیزان از طریق تأمین محیط کار سالم، از اهم اهداف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شمار می رود.

همگام با توسعه واحدهای صنعتی در کشور و کشف و کاربرد دهها هزار نوع ماده شیمیایی با خواص فیزیکی، شیمیایی و فیزیولوژیکی مختلف و بکارگیری بسیاری از دستگاهها و ماشین آلات صنعتی، محیط‌های کاری به انواع آلاینده‌های شیمیایی و فیزیکی آلوده می‌گردند. همچنین در بسیاری از مناطق گرمسیر کشور گرمای طاقت فرسای اقلیمی در فصول گرم سال، به همراه گرمای ناشی از فرایندهای گرمای شاغلین را به خطر ابتلا به استرس‌های گرمایی تهدید می‌نماید. مواجهه شاغلین با عوامل خطر فوق الاشاره احتمال میزان ابتلا به بیماریهای شغلی و نویدید را افزایش خواهد داد. برای دستیابی به یک توسعه پایدار باید با عوارض ناخواسته ناشی از این عوامل زیانبار مبارزه نمود تا شاغلین از محیط کار سالم برخوردار گردند. در این راه اولین گام تفرقی محیط‌های کاری سالم و ناسالم از یکدیگر بر اساس معیارهای تحت عنوان "حد مجاز مواجهه شغلی" است تا محیط‌های کاری که احتمال بروز بیماری را در بین شاغلین افزایش می‌دهند، شناسایی گردند. مسلم است با حمایت‌های قانونی نظیر مواد ۸۵ و تبصره ۱ ماده ۹۶ قانون کار، بندهای ۲، ۱۱ و ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ماده ۱۰ آین نامه اجرایی بند (۵) جزء (ب) ماده واحده قانون اصلاح تبصره (۲) الحاقی ماده (۷۶) قانون اصلاح مواد (۷۲) و (۷۷) و تبصره ماده (۷۶) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ مصوب ۱۳۷۱ - ۱۳۸۰ مصوب هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۶ در تشخیص مشاغل سخت و زیان آور، که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را مکلف به تدوین معیارهای تحت عنوان حدود مجاز مواجهه شغلی نموده است، این حرکت سرعت پیشتری در اجرا خواهد یافت.

برای تحقیق مراتب فوق الذکر و از آنجا که همگام با پیشرفت‌های علمی و مطالعات اپیدمیولوژیک انسانی و تحقیقات بر روی حیوانات آزمایشگاهی، مقادیر حدود مجاز مواجهه شغلی نیز با تغییر روپرتوست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدام به تدوین، به روز رسانی و ابلاغ مجموعه

حاضر تحت عنوان "حدود مجاز مواجهه شغلی" که آخرین نسخه آن در سال ۱۳۸۲ ویرایش شده نموده است و کلیه کارفرمایان و مدیران اجرایی کارگاهها و واحدهای شغلی که دارای عوامل مخاطره آمیز خارج از حدود مجاز مذبور هستند موظفند با استفاده از روشهای مناسب فنی، مهندسی و مدیریتی عوامل بیماریزای محیط کار را حذف یا کنترل نمایند.

امید است که با بکارگیری مجموعه حاضر که حاصل زحمات ۲۸ نفر از اساتید دانشگاه و محققین کشور می‌باشد و در سال ۱۳۹۰ در طی نشستهای متعدد این اعضاء در کمیته‌های فنی تخصصی مربوطه تنظیم شده، شاهد محیط کار سالم جهت کارگران عزیز و زحمتکش کشور باشیم.

دکتر وحید دستجردی

وزیر بهداشت، دارمان و آموزش پزشکی

مستندات قانونی

۱. ماده ۸۵ قانون کار:

برای صیانت نیروی انسانی و منابع مادی کشور رعایت دستورالعملهایی که از طریق شورای عالی حفاظت فنی (جهت تأمین حفاظت فنی) و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (جهت جلوگیری از بیماریهای حرفه‌ای و تأمین بهداشت کار و کارگر و محیط کار) تدوین می‌شود، برای کلیه کارگاهها، کارفرمایان، کارگران و کارآموزان الزامی است.

۲. بصره ۱ ماده ۹۶ قانون کار:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مستول برنامه ریزی، کنترل، ارزشیابی و بازرگانی در زمینه بهداشت کار و درمان کارگری بوده و موظف است اقدامات لازم را در این زمینه به عمل آورد.

۳. بندهای ۱۱ و ۱۶ ماده ۱ قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

(الف) بند ۲: تأمین بهداشت عمومی و ارتقاء سطح آن از طریق اجرای برنامه‌های بهداشتی مخصوصاً در زمینه بهداشت محیط، کنترل و نظارت بهداشتی بر سموم و مواد شیمیایی، مبارزه با بیماریها، بهداشت خانواده و مدارس، آموزش بهداشت عمومی، بهداشت کار و شاغلین با تأکید بر اولویت مراقبتهاي بهداشتی اولیه، به ویژه بهداشت مادران و کودکان با همکاری و هماهنگی دستگاههای ذیربسط.

(ب) بند ۱۱: تعیین و اعلام استانداردهای مربوط به:

- خدمات بهداشتی، درمانی، بهزیستی و دارویی.
- مواد دارویی، خوراکی، آشامدنی، آرایشی، آزمایشگاهی، تجهیزات، ملزمومات و مواد مصرفی پزشکی و توان بخشی.

• بهداشت کلیه مؤسسات خدماتی و تولیدی مربوط به خدمات و مواد مذکور در فوق.

(ج) بند ۱۶: تعیین ضوابط مربوط به ارزیابی، نظارت و کنترل بر برنامه‌ها و خدمات واحدها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی، بهداشتی - درمانی و بهزیستی و انجام این امور براساس استانداردهای مربوطه.

۴. ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی:

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تغییرات حدود تماس شغلی آلتیندهای محیط کار و عوامل بیماریزا را به شورای عالی حفاظت فنی اعلام و شورای عالی مذکور مراتب را به کمیته‌های استانی، کارهای سخت و زیان‌آور برای اجرا ابلاغ می‌نماید.

۴۵۰ مقدمه

دستیابی به سلامت حق اساسی آحاد جامعه از جمله کارگران و کارکنان مشاغل مختلف است. رشته بهداشت حرفه‌ای به منظور تأمین این حق اساسی در جهت حرکت به سمت عدالت اجتماعی و حفظ کرامت اشاره زحمتکش جامعه فعالیت می‌نماید بهداشت حرفه‌ای علم و فنی است که با پیش‌بینی، شناسایی، ارزیابی و کنترل عوامل مخاطره زای شغلی در جهت تأمین، حفظ و ارتقاء بالاترین سطح سلامت جسمانی، روانی و اجتماعی کارکنان تمام مشاغل تلاش می‌کند. مسئولیت نظارت بر اجرای برنامه‌ها و طرح‌های بهداشت حرفه‌ای در محیط‌های کاری کشور به عهده مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت و درمان می‌باشد و از مهم ترین سیاست‌های اصلی بهداشت حرفه‌ای در ایران تحقق اهداف عالی بهداشتی اشاره شده در قانون اساسی کشور و تأمین، حفظ و ارتقاء سطح سلامت و کیفیت نیروی انسانی جهت دستیابی به توسعه پایدار مندرج در سند چشم انداز توسعه فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی کشور و نقشه جامع علمی بخش سلامت می‌باشد. طبق برآورد، در ایران حدود ۱۶ میلیون کارگر در ۲ میلیون واحد شغلی در حال فعالیت هستند که از این تعداد، ۴۵ درصد نیروی کاری خدمتی، ۳۰ درصد در بخش کشاورزی و ۲۵ درصد در بخش‌های صنعتی شاغل هستند که به شکل‌های مختلف در معرض عوامل زیان آور بهداشتی ناشی از فعالیت کاری قرار دارند. تدوین حدود مجاز ملی برای آلووده‌کننده‌های محیط کار امری لازم و اجتناب ناپذیر است به نحوی که دست اندک کاران علوم بهداشتی و صاحبان صنایع و کارکنان را تا آنجا که ممکن است راهنمایی نموده و ضوابط مشخص و واحدی را برای کنترل عوامل زیان باز محیط کار در اختیار آنان قرار می‌دهد.

از سال ۱۳۷۰ به منظور صیانت از سلامت شاغلین، وزارت بهداشت با جلب مشارکت گروهی از متخصصین بهداشت حرفه‌ای کشور و برمنای متابع علمی معتبر بین المللی و در نظر گرفتن ملاحظات یومی اقدام به تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی نموده است. در طول دهه‌های گذشته مراکز و سازمان‌های قانونی و تحقیقاتی متعددی در کشورهای مختلف، حدود مجاز مواجهه شغلی را به صورت راهنمای و کتاب ارائه نموده‌اند که عمدهاً در کشورهای مختلف دنبی مورد پذیرش قرار گرفته و یا مبنای برای تدوین استاندارد ملی بوده است. حدود قانونی مواجهه با عوامل زیان آور بایستی ضمن حفاظت کارگران، آنقدر سخت گیرانه نباشد که صنایع را از روند اصلی تولید و رقابت در عرصه‌های جهانی باز دارد.

پس از تعیین و ابلاغ حدود مجاز مواجهه شغلی پس از دوره‌های زمانی مشخص به دلایلی از جمله تغییر قوانین بین‌المللی یا ملی، دعاوی قضایی، تقاضای جامعه، تغییر و اصلاح فرایندهای تولید و سطح فناوری، اهمیت روز افزون معضلات جهانی از جمله مسائل زیستمحیطی، ارتقاء سطح دانش و مهارت‌های علمی در زمینه روش‌ها و تکنیک‌های آزمایشگاهی، ارتقاء سطح تکنیک‌های آماری مورد استفاده به ویژه در مطالعات ایدمیولوژیک، افزایش ارتباطات و تبادل اطلاعات در بعد جهانی، تفاوت‌ها در قابلیت تحمل رسیک و سهولت دسترسی به نتایج داده‌های مربوط به حدود مجاز مواجهه شغلی سایر کشورها، لازم است که این حدود مورد بازنگری قرار گرفته و به روزرسانی شوند. بررسی‌ها نشان می‌دهد حدود مجاز مواجهه شغلی با عنوانین متنوع در کشورهای مختلف در دوره‌های زمانی بین ۳ الی ۵ سال بازنگری می‌شوند. با توجه به لازم الاجرا بودن حدود مجاز مواجهه شغلی تدوین شده در ایران بر مبنای ماده ۸۵ قانون کار در محیط‌های کاری کشور و استفاده از آن توسط کارشناسان، متخصصین و محققین به عنوان معیار قضایت و تصمیم‌گیری درخصوص شرایط بهداشتی محیط کار، اهمیت به روز رسانی آن دو چندان می‌گردد. ویرایش‌های قبلی منتشر شده این حدود مجاز در کشور مربوط به سال‌های ۱۳۷۴ و ۱۳۸۲ بوده است و اینک ویرایش سوم آن تدوین و ارائه می‌گردد.

به منظور اجرای این طرح در گام نخست کمیته تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی یا عضویت متخصصین و افراد خبره و باسابقه با رعایت سهیم نسبی تخصصهای مورد نیاز به پیشنهاد مرکز سلامت محیط و کار و ابلاغ معاون بهداشت وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل گردید. در زیر مجموعه کمیته مذکور، چهار گروه عوامل شیمیایی، سم شناسی و نشانگرهای زیستی، عوامل فیزیکی و ارگونومیکی تشکیل گردید. وظیفه اعضاء کمیته بررسی مستندات داخلی و بین‌المللی و ارائه مقادیر حد مجاز مواجهه شغلی با عوامل زیان آور فیزیکی، شیمیایی و ارگونومی به تفکیک نوع عامل بوده است. در هر کارگروه اعضاء متناسب با عوامل زیان آور مستلزم بازنگری یا اضافه شدن، فراوانی عوامل در محیط کار، میزان کاربرد، تعداد کارگران در مواجهه، قابلیت دسترسی به اطلاعات علمی در مورد عامل مورد نظر وجود یا عدم وجود حدود مجاز شغلی برای آن عامل، مشخص شد. اعضا کارگروههای مذکور شامل اعضای هیئت علمی با رشته‌های مرتبط دانشگاهی، نمایندگانی از کارشناسان و بازرسان با تجربه وزارت بهداشت بوده است. مرکز سلامت و محیط کار وظیفه راهبری و هماهنگی-های لازم بین کارگروه‌ها و جمع‌بندی نتایج کار آنها را عهده دار بوده است.

تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی با عوامل مخاطره زاید اساساً متنطبق بر پژوهش‌های فرآگیر و مستمر باشد. اما اغلب محدودیت‌های تحقیقاتی و ملاحظات اجرایی این اجازه را نمی‌دهد که با موضوع رویکردهای کاملاً پژوهش محور داشت. تجربیات کشورهای پیشرو و سازمانهای فرامیانی نیز به طور مطلق

منطبق و متکی بر پژوهشهاي خود آنان نیست بلکه با بهره گيری از نتایج کار محققین در سراسر دنیا و تجربیات میدانی و اجرایی و با در نظر گرفتن ملاحظات محلی حدود مجاز را برای عوامل زیان آور تدوین و منتشر می کنند. بدین جهت کمیته تدوین و بازنگری حدود مجاز مواجهه شغلی در سال ۱۳۹۰ تحت نظارت مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت تصمیم گرفت که با رعایت سه رویکرد: اقتباس، پژوهش محوری و اجماع علمی صاحب نظران به بازنگری حدود مجاز مواجهه شغلی پردازد. در هر حال پایه اصلی تدوین ویرایش جدید با رعایت قالب اصلی ویرایش های قبلی کتاب حدود مجاز مواجهه شغلی بوده است.

پس از تشکیل کمیته مشترک علمی و تعیین کارگروهها، جلسه توجیهی و راهنمایی برای آنها تشکیل شد و براساس نظر کمیته مشترک، حدود مجاز مواجهه شغلی (OEL) جدید کشوری با در نظر گرفتن موارد زیر تدوین گردید:

- ۱- در نظر گرفتن کتاب "حدود تماس شغلی عوامل بیماری زا" ویرایش دوم، انتشار سال ۱۳۸۲.
- ۲- استفاده از راهنمای و فهرست آخرین حدود مجاز شغلی سازمانهای ACGIH، NIOSH، OSHA، استانداردهای اتحادیه اروپا و حدود مجاز کشورهای رُابن و روسیه.
- ۳- استفاده از منابع علمی نو و معتبر بین المللی و نتایج آخرین مطالعات در کشورهای دیگر
- ۴- استفاده از نتایج مطالعات و پژوهشهاي انجام شده در کشور
- ۵- استفاده از پایگاههای اطلاعات معتبر بین المللی
- ۶- در نظر گرفتن شرایط اقتصادی، فناوری، اجتماعی و راهبردهای مصوب بالادستی کشور
- ۷- در نظر گرفتن وسعت و خصوصیات جامعه کارگری در مواجهه با عامل زیان آور
- ۸- در نظر گرفتن پیمانها و قوانین ملی و بین المللی مرتبط

کتاب حاضر تحت عنوان "حدود مجاز مواجهه شغلی"، می تواند به عنوان راهنمای سالم سازی محیط کار و تأمین سلامت شاغلین مورد استفاده متخصصین بهداشت حرفة ای قرار گیرد. بنا بر این استفاده و تفسیر حدود مجاز مزبور محدود به کسانی است که دانش لازم را برای آنها آموخته باشند و از محدودیت هایی که ممکن است در حالات مختلف عملی پدید آید آگاهی داشته و بتوانند تفسیر صحیحی از تطابق این حدود مجاز با آلدگی محیط کار بدست آورند. مطالعه استاد و مدارکی که بر پایه آن حدود مجاز وضع گردیده می تواند راهنمای خوبی در این زمینه باشد. جهت استفاده از این کتاب مقدمه هر بخش را بدقت مطالعه و در موارد ضروری با متخصصین مربوطه مشورت نمایند، بدیهی

است که مسئولیت عواقبی که از کاربرد غیر صحیح این حدود مجاز بوجود آید و یا احیاناً مربوط به حالات استثنایی و بسیار نادر باشد به عهده کمیته تدوین این حدود نخواهد بود. کمیته تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی کتاب معیارهای «حدود مجاز مواجهه شغلی» را هر دو سال یکبار مطابق با متضیقات و اولویت‌های کشوری مورد تجدید نظر قرار می‌دهد، لذا کلیه اسناد و مدارک که بدست آمده در ارتباط با تأیید یا رد موارد اعلام شده در کمیته مورد بررسی قرار خواهد گرفت و در صورت تأیید در چاب بعدی ملحوظ خواهد شد. رعایت حدود مجاز اعلام شده در این کتاب برآورده از وضعیت است که در آن شرایط اختلال فیزیولوژیک یا بیماری مشهودی برای شاغلین در محدوده های اعلام شده حادث نگردد. لیکن باید توجه داشت که شرایط جسمانی و زمینه های فردی شاغلین متفاوت می‌باشد و این حدود بیان کننده مرز حقیقی بین سلامت و خطر نمی‌باشد به همین منظور در اغلب موارد حد مرآقبت نیز تعریف گردیده است. به نظر می‌رسد اگر شاغلین روزانه ۸ ساعت و ۴۰ ساعت کار هفتگی با حدود اعلام شده مواجهه داشته باشند برای یک دوره کاری سلامت آنان تأمین می‌گردد.

کتاب بازنگری شده حاضر، حاصل یک سال کار مداوم و بی‌گیر اعضاء کمیته های علمی مرتبط بوده است که به جامعه متخصصین و شاغلین پر تلاش کشور تقدیم می‌گردد. امید است مورد توجه و عنایت خداوند متعال قرار گیرد. از کلیه همکاران محترم استدعا داریم که نظرات اصلاحی و پیشنهادی خود را به دبیرخانه کمیته تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی مستقر در مرکز سلامت محیط و کار، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ارسال نمایند.

ضمناً از جناب آقای دکتر رستم گلمحمدی عضو محترم هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان که مدیریت اجرای این طرح را بر عهده داشتند و نیز کارشناسان محترم مرکز سلامت محیط و کار آقای مهندس طلعتی، خانم مهندس روشنی و خانم مهندس رامین بابت زحمات ارزشمندانشان در ویرایش متن این کتاب تقدیر و تشکر می‌گردد.

کمیته تدوین حدود مجاز مواجهه شغلی

۱۳۹۰
اسفند

بخش اول

حدود مجاز مواجهه شغلی با عوامل شیمیایی

مقدمه

در این فصل حدود مجاز مواجهه تعیین شده عوامل زیان آور شیمیایی به همراه مطلب تکمیلی مفید جهت بیان بهتر واژه‌های اختصاصی و تعاریف و کاربرد هر یک از آنها ارائه می‌شود. حد مجاز مواجهه بایستی توسط کارشناسان و متخصصان پهادشت حرفه‌ای مورد استفاده قرار گیرد. این حدود با هدف ارزیابی و کنترل مخاطرات محیط‌های کاری تعیین شده است و نباید در موارد دیگر مثل ارزیابی و کنترل آلودگی هوای مناطق شهری، روسانی یا زیست محیطی مورد استفاده قرار گیرند. همچنین از این حدود نباید برای برآوردهای پتانسیل سمت مواجهه‌های مدام و بی وقفه یا دوره‌های کاری طولانی مدت استفاده نمود. از دیگر موارد ممنوعیت استفاده از حدود مجاز برای اثبات یا رد وجود یک عارضه یا بیماری در افراد است. حد مجاز مواجهه شغلی تعیین شده برای عوامل شیمیایی بسته به نوع حد، تعاریف و کاربردهای ویژه دارد. انتظار می‌رود با تأمین شرایط مناسب و اعمال اقدامات کنترلی در محیط‌های کاری به طوری که منجر به کاهش مواجهه شاغلین با عوامل شیمیایی با غلظت کمتر از حدود مجاز مواجهه آنها گردد، اثرات سوء کوتاه مدت و بلند مدت ناشی از این عوامل در شاغلین ایجاد نگردد. به دلایل مختلف از جمله تفاوت در حساسیت و آسیب پذیری افراد، ممکن است بخش کوچکی از شاغلین در اثر مواجهه با مقادیر معادل و یا حتی کمتر از حد تعیین شده دچار عوارض جزئی، بیماری یا عارضه جدی و تشیدی یا پیشرفت عوارض و بیماریهای قبلی شوند. در این موارد، متخصص طب کار بایستی این گروه از افراد را شناسایی و تحت مراقبت ویژه قرار دهند. بنابراین هرچند ملاحظات کافی برای تدوین این حدود مجاز اعمال شده است اما باید در نظر داشت که حدود اعلام شده مرز قطعی بین ایمنی و خطر مواجهه شغلی با مواد شیمیایی نمی‌باشد و همواره باید جانب احتیاط را مراقبات نمود و عقل و منطق حکم می‌کند که غلظت تمام آلاتی‌های هوای محیط کار در پایین سطح ممکن کنترل شود.

علاوه بر حساسیت‌های فردی عوامل دیگری نیز می‌تواند در تماس با غلظت‌های برابر یا کمتر از حد تماس شغلی در بروز اثرات سوء بر سلامتی مؤثر باشد که از آن جمله می‌توان خصوصیات ارثی و مادرزادی، سن، عادات فردی، استعمال سپرگار، مواد مخدر، درمان‌های دارویی و مواجهه‌های قبلی با

مواد شیمیایی را نام برد. استعمال دخانیات می‌تواند سیستم‌های بدن را در برابر مواد سمی تضعیف نموده و نیز باعث تشدید اثرات بیولوژیک مواد شیمیایی موجود در محیط کار شود.

منابع اصلی که در تعیین حد مجاز مواجهه شغلی مورد استفاده و استناد قرار گرفته‌اند عبارتند از: اطلاعات حاصل از تجارب محیط کار کشوری، مطالعات تجربی بر روی انسان، حیوانات و یا ترکیبی از منابع مذکور، استفاده از حدود مجاز برخی از کشورها و سازمانهای معابر. بر این اساس مبنای تعیین حد مجاز شغلی برای مواد شیمیایی مختلف متفاوت است و علاوه در تعیین آن برای برخی مواد پیشگیری از بیماری یا عارضه‌ای خاص مورد نظر بوده و در مواردی نیز حالاتی نظیر: تحریک، تخدیر، آزاردهنگی و استرس زایی مبنای پایه تعیین حد مجاز شغلی قرار گرفته‌اند. در ضمن در تدوین این حدود سعی شده است که علاوه بر اثرات و عوارض عوامل شیمیایی، شرایط و محدودیتهای فنی، اقتصادی و قابلیتهای اجرائی نیز در نظر گرفته شوند.

به دلیل تفاوت‌های موجود در کیفیت و کمیت اطلاعات مورد استفاده برای تعیین حد مجاز مواجهه شغلی مواد مختلف، ارقام تعیین شده دارای دقت یکسانی نیستند. لذا جهت تعیین مقدار دقیق حد مجاز مواجهه باید جدیدترین و مطمئن‌ترین مستندات و اطلاعات مورد استفاده قرار گیرد. این موضوع باید همواره به اطلاع مسئولین ذیرپیغ در مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسانده شود تا در بازنگری‌های بعدی حدود مجاز مواجهه شغلی مورد استناد قرار گیرد.

حدود مجاز مواجهه

حدود مجاز مواجهه شغلی با عوامل شیمیایی در سه گروه: ۱) متوسط وزنی - زمانی ۲) حد مواجهه شغلی کوتاه مدت ۳) حد مجاز مواجهه سقفی با کاربردهای گوناگون و مکمل ارائه شده است. برای اکثر عوامل، حد متوسط وزنی زمانی به تنها یا همراه با حد مجاز مواجهه شغلی کوتاه مدت ارائه شده است. برای برخی از مواد نظیر گازهای محرك نیز فقط حد مجاز مواجهه سقفی کاربرد دارد. اگر میزان مواجهه شاغلین از هر یک از سه حد ارائه شده فزونی یا بد احتمال مخاطرات شغلی ناشی از آن ماده شیمیایی وجود خواهد داشت. بنابراین زیر بنای هر برنامه ارزیابی عوامل شیمیایی محیط کار، تعیین نوع حد مجاز مواجهه شغلی آن و انتخاب روش پایش متناسب با آن حد می‌باشد.

در مواردی که حدود مجاز مواجهه دو عوامل شیمیایی با هم برابر باشند، ضرورتاً به معنی اثرات یکسان یا مشابه آنها نیست بلکه ممکن است هر یک از آنها اثرات کاملاً متفاوتی از هم دیگر داشته باشند. اگرچه حدود مجاز ارائه شده در این بخش برای غلظت مواد شیمیایی در هوای باشد اما برای برخی از آنها ممکن است مواجهه پوستی نیز امکان‌پذیر باشد (به مبحث تعاریف و نمادها رجوع شود).

متوسط وزنی- زمانی^۱ (OEL-TWA)

عبارت است از متوسط غلظت مجاز ماده شیمیایی در ۸ ساعت کار روزانه و ۴۰ ساعت کار در هفته به طوری که مواجهه مستمر و روز با این مقدار تقریباً در کلیه کارگران باعث ایجاد عارضه نامطلوبی نگردد مشروط بر آنکه فاصله زمانی بین پایان ۸ ساعت کار و شروع مجدد آن کمتر از ۱۶ ساعت نباشد و در این مدت با همان مواد شیمیایی یا عوامل تشدید کننده اثرات آنها مواجهه نداشته باشند. گمان می‌رود دستگاههای دقاعی بدن بتوانند سومون حاصل از ۸ ساعت کار را دفع و یا بوسیله پدیده‌های بیولوژیکی خشی نمایند. بایستی در نظر داشت که اگرچه در برخی از موارد محاسبه غلظت متوسط هفتگی (بدون در نظر گرفتن روزهای کاری) ممکن است مناسب باشد، اما حدود تعیین شده با شرط ۸ ساعت کار روزانه می‌باشد و بایستی متوسط غلظت روزانه با حدود تعیین شده مورد مقایسه قرار گیرد.

حد مجاز شغلی کوتاه مدت^۲ (OEL-STEL)

عبارت است از حد مجاز مواجهه میانگین وزنی - زمانی ۱۵ دقیقه‌ای با یک عامل شیمیایی است که در هیچ زمانی از یک شیفت کاری نباید غلظت آن عامل از این حد بیشتر باشد حتی اگر میانگین مواجهه ۸ ساعت شاغلین کمتر از حد OEL-TWA باشد. OEL-STEL غلظتی از یک عامل شیمیایی است که اعتقاد بر این است که کارگران می‌توانند برای کوتاه مدت با غلظتها کمتر از آن بطور مداوم مواجهه داشته باشند بدون آنکه عوارض زیر را ایجاد کنند:

- ۱) تحریک
  - ۲) آسیبهای بافتی مزمن یا غیر قابل برگشت
  - ۳) اثرات سمی وابسته به نرخ دز
  - ۴) خواب آلودگی، به حدی که باعث ایجاد حادثه شده، و یا عکس العمل‌های فرد را برای دور شدن از عامل حادثه ساز مختل ساخته و یا کارایی وی را کاهش دهد.
- اگر میانگین وزنی - زمانی مواجهه بیشتر از حد مجاز باشد، OEL-STEL نزدیک فادر به حفاظت شاغلین از اثرات مذکور نخواهد بود. STEL برای آن دسته از مواد شیمیایی توصیه شده است که علاوه بر اثرات سمی مزمن دارای اثرات حاد شناخته شده نیز هستند و اثرات سمی حاد ناشی از تماس کوتاه مدت با غلظتها که بالای آنها در انسان یا حیوان گزارش شده باشد. با این وجود، ممکن است حد مجاز

1 - Time Weighted Average

2 - Short Term Exposure Limit

OEL-STEL یک حد کاملاً مستقل و مجزا باشد. زمان مواجهه شغلی با غلظتها بین TWA تا STEL نباید از ۱۵ دقیقه تجاوز نماید، این دوره زمانی مواجهه ۱۵ دقیقه‌ای می‌تواند حداکثر تا ۴۰ مرتبه در طول ۸ ساعت کار مداوم تکرار شود مشروط بر آنکه فاصله بین دو دوره ۱۵ دقیقه‌ای کمتر از ۶۰ دقیقه نباشد. در صورتیکه اثرات بیولوژیکی مشاهده شده ناشی از مواجهه با عوامل شیمیایی با زمانهای متفاوت تضمین کننده باشند، می‌توان مدت زمان ۱۵ دقیقه را تغییر داد.

حد مجاز شغلی سقفی^۱ (OEL-C)

عبارت است از غلظتی از ماده شیمیایی که مواجهه شغلی بیش از آن حد حتی برای یک لحظه نیز مجاز نیست. اگر سنجش لحظه‌ای ماده شیمیایی برای مقایسه با OEL-C امکانپذیر نباشد، نمونه برداری باید در یک حداقل زمان کافی انجام شود تا مواجهه معادل یا بیشتر از حد سقفی تشخیص داده شود. برای برخی مواد مانند گازهای محرك فقط OEL-C کاربرد دارد و برای سایر مواد می‌توان بر حسب اثرات فیزیکی یک آنها از یک یا دو حد مجاز استفاده نمود. اعتقاد بر این است که حدود مجاز مبتنی بر تحریکات فیزیکی نباید کم اهمیت تر از حدود مجاز مبتنی بر آسیب‌های فیزیکی تلقی شود. شواهد روزافروزی نشانگر آن است که تحریک ممکن است شروع کننده، افزایش دهنده با تسریع کننده اثرات بهداشتی زیان‌آور از طریق بر هم کنش با سایر عوامل شیمیایی یا بیولوژیکی یا از طریق مکانیسم‌های دیگر باشد. نکته مهم آن است که هرگاه غلظت ماده شیمیایی در هوای محیط کار از یکی از ۳ حد مذکور تجاوز نماید امکان ایجاد مخاطره برای افراد وجود خواهد داشت.

محدوده‌های نوسان^۲

تعداد کثیری از مواد شیمیایی که OEL-TWA برای آنها معین شده است به دلیل عدم وجود اطلاعات کافی سم شناسی، فاقد OEL-STEL هستند. محدوده‌های نوسان در این موارد مورد استفاده قرار می‌گیرند. در صورتی که میانگین غلظت مواجهه هشت ساعته کارگران با این مواد کمتر از OEL-TWA آنها باشد، نوسان کوتاه مدت غلظت مواجهه بیشتر از حد مجاز آنها باید کاملاً کنترل شود. از آنجا که تجربیات سم شناسی و بهداشت صنعتی دلایل و شواهد مشخصی برای تعیین مقادیر مجاز افزایش (OEL-TWA) ارائه نمی‌دهند لذا هر فرآیند کاری باید به قدر کافی کنترل شده باشد تا نوسان

1- Ceiling Value

2- Excursion Limits

غلظت در آن در حدود قابل قبول انجام شود و حداکثر نوسان پیشنهاد شده نیز باید مرتبط با نوساناتی که غالباً در فرآیند واقعی صنعت مورد نظر اتفاق می‌افتد باشد.

نوسانات غلظت مواجهه شاغلین می‌تواند تا ۳ برابر OEL-TWA برای حداکثر ۳۰ دقیقه در خلال یک روز کاری باشد بهشرطی که میانگین مواجهه کارگر بیشتر از OEL-TWA نباشد. تحت هیچ شرایطی دامنه نوسانات مواجهه کارگر حتی برای یک لحظه هم نباید از ۵ برابر OEL-TWA تجاوز کند. رویکرد اصلی در تعیین حداکثر حد نوسانات پیشنهادی در مورد یک عامل شیمیایی با میزان تغییرپذیری معمول مشاهده شده در فرایندهای واقعی صنعتی است. مطالعه بر روی تعداد زیادی از تحقیقات و بررسی‌های بهداشت صنعتی انجام شده نشانگر این بوده است که مقادیر مواجهه کوتاه مدت عموماً دارای توزیع لگنرمال (لگاریتمی نرمال) هستند.

با وجود آنکه مباحث کامل تئوری و ویژگیهای توزیع لگنرمال فراتر از اهداف این بخش است لذا فقط توصیف مختصری از واژه‌های مهم اوایه شده است. در توزیع لگنرمال، باید از میانگین هندسی و انحراف معیار هندسی استفاده نمود. در این توزیع شاخص تمایل مرکزی عبارت از آنتی لگاریتم میانگین لگاریتم مقادیر نمونه‌ها است. این توزیع دارای چولگی^۱ بوده و میانگین هندسی آن همیشه کوچکتر از میانگین حسابی و مقداری است که بستگی به انحراف معیار هندسی (sdg) دارد. در توزیع لگنرمال، انحراف معیار هندسی، معادل آنتی لگاریتم انحراف معیار لگاریتم مقادیر نمونه است. در این توزیع ۶۸٪/۶۸ مقادیر نمونه‌ها، بین mg و sdg قرار می‌گیرند.

اگر مقادیر مواجهه کوتاه مدت در یک شرایط معین دارای انحراف معیار هندسی ۲ باشد، ۵٪ از کل مقادیر، فراتر از ۳/۱۳ برابر میانگین هندسی خواهد بود. اگر در فرایندی تغییرپذیری بیش از این مقدار باشد آن فرآیند تحت کنترل مناسب نبوده و باید اقدامات لازم برای کنترل شرایط کار اعمال شود. اساس پیشنهاد حد نوسان برای دسته‌ای از مواد شیمیایی که دارای (OEL-TWA) هستند ولی STEL ندارند نیز بر این مستله استوار است.

رویکرد اصلی این بخش ساده سازی مفهوم توزیع لگنرمال غلظت است اما در هر حال بهتر است توسط متخصصین بهداشت حرفة‌ای مورد استفاده قرار گیرد. در صورتی که نوسانات مواجهه در حدود پیشنهاد شده حفظ شوند، انحراف معیار هندسی مقادیر اندازه‌گیری شده غلظت نزدیک ۲ خواهد بود و اهداف مورد نظر حاصل خواهد شد. چنانچه در برخی از محیط‌های کاری انحراف معیار هندسی بیشتر از

1- Log normally Distributed

2 - Skewed

۲ بوده و توزیع داده ها مشخص باشد، چنانچه ریسک اثرات زیانیار بهداشتی حاصل از آن ماده افزایش نباشه باشد، توصیه می شود که حدود نوسان مربوط به آن محیط کار بر اساس داده های موجود، اصلاح شود. در صورتیکه اطلاعات سم شناسی برای تعیین OEL-STEL یا C OEL-C یک ماده شیمیایی موجود باشد، این حدود نسبت به حد نوسان اولویت خواهد داشت.

مقایسه حد مجاز مواجهه شغلی TWA و STEL با حد مجاز مواجهه شغلی سقفی

یک ماده شیمیایی ممکن است دارای ویژگیهای سم شناسی خاصی باشد که نیازمند استفاده از OEL-C به جای حد نوسان OEL-TWA یا OEL-STEL باشد. مقداری از غلظت مواجهه با یک ماده که می تواند برای کوتاه مدت از حد مجاز مواجهه TWA تجاوز کند بدون آنکه آسیبی به سلامت شاغل وارد نماید بستگی به عواملی زیادی دارد که عبارتند از: ماهیت آلاینده، امکان ایجاد مسمومیت حاد در مواجهه با غلظت های زیاد حتی در کوتاه مدت، احتمال اثرات تجمعی و تعداد دفعات و طول مدت زمان مواجهه با غلظت های بالا. هنگام تصمیم گیری در مورد وجود یا عدم وجود وضعیت مخاطره آمیز باید کلیه موارد فوق را درنظر گرفت. اگرچه غلظت میانگین وزنی زمانی آلاینده های هوابرد (TWA)، روشی بسیار موفق و عملی برای تطبیق با حدود مجاز است اما در موارد خاصی، این تطبیق ممکن است نامناسب باشد.

حد مواجهه شغلی - سقف (C-OEL): عبارت است از مرز معنی که غلظت نباید از آن حد بیشتر شود و برای گروهی از مواد استفاده می شود که غالباً اثرات آنی داشته و OEL براساس اثرات اختصاصی آنها تعیین می شود در حالیکه حد تماس شغلی متوسط وزنی - زمانی (OEL-TWA) حدی است که بطور مشروط نوسان مقادیر بالاتر از OEL را مجاز می سازد زیرا در طی زمانی که متوسط وزنی - زمانی (TWA) آن تعیین می شود غلظت ماده می تواند به بالاتر یا پایین تر از OEL نوسان نماید، مشروط بر آنکه مقادیر کمتر از OEL مقادیر بالاتر از آن را جبران نماید. متوسط وزنی - زمانی را می توان برای یک روز کاری و در برخی موارد نیز برای یک هفته کاری محسوب نمود، البته رابطه بین OEL و نوسان مجاز قاعده ای است که در برخی موارد کاربرد ندارد زیرا مجاز بودن نوسان غلظت به بالاتر از OEL به عواملی بدین شرح بستگی دارد: ماهیت آلاینده، آیا آلاینده در غلظت های زیاد حتی در کوتاه مدت ایجاد مسمومیت می نماید یا خیر؟ آیا اثرات آلاینده تجمعی است یا خیر؟ و بالاخره تعداد دفعات و طول مدت زمانی که غلظت های بالا در آن اتفاق می افتد. لذا باید توجه داشت که روش نمونه گیری برای تعیین انواع حدود مجاز (TWA-STEL-C) متفاوت است. بطور مثال برای تعیین حد تماس شغلی سقف (C) می توان از یک نمونه گیری کوتاه مدت و مختصراً استفاده نمود ولی برای تعیین حد TWA به تعداد کافی نمونه در یک شیفت با یک دوره کامل کاری نیاز است.

حدود مجاز مخلوط مواد شیمیایی

در استفاده از حدود مجاز مواجهه در ارزیابی مخاطرات بهداشتی ناشی از مواجهه همزمان با دو یا چند ماده شیمیایی، باید ملاحظات ویژه‌ای در نظر گرفته شوند. در ضمیمه (ه) این بخش، بطور مختصر این ملاحظات و روش‌های محاسباتی مربوط به آن همراه با مثالهای ارائه شده است.

تفصیرات در شرایط و برنامه‌های کاری

کاربرد حدود مجاز مواجهه برای شرایط محیطی غیرمعمول

زمانی که شاغلین در شرایط دما و فشار با تفاوت قابل توجهی با وضعیت نرمال (NTP) (دمای 25°C و فشار 760 mmHg) با آلاینده‌های هوا مواجهه دارند، باید در مقایسه نتایج نمونه برداری با حدود مجاز مواجهه دقت نمود. برای آتروسول‌ها، غلظت مجاز مواجهه TWA (محاسبه شده از حجم نمونه بدون تصحیح شرایط دما و فشار) باید مستقیماً با حدود مجاز مواجهه تعیین شده مقایسه شود. برای گازها و بخارات، گزینه‌های مختلفی برای مقایسه نتایج نمونه برداری هوا با حدود مجاز مواجهه وجود دارد. یک روش ساده به این ترتیب است که:

الف- غلظت مواجهه بر حسب واحدهای جرم بر حجم (mg/m^3) بدون تصحیح شرایط دما و فشار تعیین شود.

ب- چنانچه واحد حد مجاز آلاینده بر حسب mg/m^3 یا سایر واحدهای جرم بر حجم نبود، واحد آن به mg/m^3 تبدیل شود. در رابطه تبدیل واحدها، حجم یک مول از گاز $24/45\text{ لیتر}$ لحظ شود.

ج- نتیجه اندازه گیری غلظت با حد مجاز با واحدهای یکسان مقایسه شود.
در مقایسه نتایج نمونه برداری تحت شرایط جوی غیرمعمول با حدود مجاز، چندین پیش فرض درنظر گرفته می‌شود. یکی از این فرضیه‌ها این است که حجم هوای استنشاقی شاغل در یک روز کاری تحت شرایط دما و فشار متوسط محیط در مقایسه با شرایط استاندارد، چندان تفاوتی ندارد. یک فرض دیگر برای گازها و بخارات آن است که دز جذب شده با فشار نسبی ترکیب استنشاق شده مرتبط است. نتایج نمونه برداری حاصله تحت شرایط غیرمعمول را نمی‌توان به سهولت با حدود مجاز تدوین شده مقایسه نمود. چنانچه شاغلین در مواجهه با فشارهای خیلی زیاد یا خیلی کم باشند، بایستی مراقبت شدید در این مقایسه‌ها اعمال شود.

برنامه های کاری غیرمعمول

کاربرد حدود مجاز برای برنامه های (زمان بندی) کاری بسیار متفاوت با شرایط معمول ۸ ساعت کار روزانه و ۴۰ ساعت هفتگی، نیازمند تحلیل خاصی به منظور حفاظت از چنین شاغلینی در مقایسه با شاغلین با برنامه زمان بندی کاری معمول است. هفته های کاری کوتاه به شاغلین این اجازه را می دهد تا شغل (های) دیگری داشته باشد که در آن شغل ممکن است مواجهه های مشابه داشته باشد که در نتیجه علیرغم اینکه حتی در هیچ یک از مشاغل مواجهه بیشتر از حد مجاز نبوده اما در مجموع مواجهه فرد بیش از حد مجاز باشد.

مدلهای ریاضی متعددی برای تحلیل برنامه های زمان بندی کاری غیرمعمول ارائه شده است. بر حسب اصول سم شناسی، هدف کلی آنها شناسایی دزی است که اطمینان حاصل نمود که پیک بار بدنی^۱ روزانه یا هفتگی از آنچه که در طی یک شیفت ۸ ساعته روزانه و ۵ روز در هفته رخ می دهد، تجاوز نمی کند.

مدل دیگر نشان دهنده برنامه زمان بندی غیرمعمول، مدل بریف و اسکالا^۲ می باشد. این مدل حد مجاز را متناسب با افزایش زمان مواجهه و کاهش زمان بھبود^۳ یا زمان بازگشت (زمان بدون مواجهه)، کاهش می دهد. این مدل معمولاً برای برنامه های زمان کار بیشتر از ۸ ساعت روزانه یا بیشتر از ۴۰ ساعت هفتگی مورد استفاده قرار می گیرد. این مدل نباید برای تحلیل مواجهه های بسیار زیاد تحت شرایطی که مدت زمان مواجهه خیلی کوتاه است مورد استفاده قرار گیرد (به عنوان مثال مواجهه ۸ برابر OEL-TWA در ظرف مدت ۱ ساعت و در باقی زمان شیفت کاری هیچ مواجهه ای نباشد). در این رابطه باید حدود نوسان یا OEL-STEL برای جلوگیری از کاربرد نامناسب این مدل برای شیفت ها یا دوره های مواجهه بسیار کوتاه مدت، مورد استفاده قرار گیرند.

در مدل بریف و اسکالا به این واقعیت توجه شده است که در هر روز کاری ۱۲ ساعته، مواجهه با یک عامل شنبهای ۵٪ بیش از یک شیفت کاری ۸ ساعته در شرایط مشابه می باشد و دوره بازنوی و سم زدایی بدن نسبت به آن عامل ۲۵٪ کمتر از شیفت ۸ ساعته است (دوره سم زدایی از ۱۶ ساعت به ۱۲ ساعت کاهش می یابد). همچنین در این مدل به این نکته توجه شده است که تکرار مواجهه طی روزهای کاری در بعضی موارد ممکن است فشار زیادی را بر مکانیسم های سم زدایی بدن وارد نماید تا جانی که این احتمال وجود دارد که تجمع سوموم در ارگانهای هدف هر ماده روی دهد. این مستانه اغلب

1 - Peak Body Burden

2 - Brief and Scala Model

3 - Recovery Time

باعث می شود که علیرغم وجود محدوده ایمنی برای مقادیر OEL، مصونیت در مقابل سمیت مواد در شبکهای غیرمعمول کاهش یابد.

برای بکارگیری مدل بریف و اسکالا در مواجهه های غیرمعمول ابتدا یک فاکتور یا ضریب کاهش روزانه و یا هفتگی با استفاده از روابط زیر محاسبه شده و سپس این ضریب در اعداد اعلام شده یعنوان OEL-TWA ضرب شده تا OEL اصلاح شده بدست آید (مطابق رابطه زیر):

$$\text{OEL-TWA} = \text{ضریب کاهش روزانه یا هفتگی} \times \text{OEL}$$

اگر ساعات کار روزانه بیش از ۸ ساعت باشد از رابطه زیر استفاده می شود:

$$RF = \frac{8}{hr} \times \frac{(24-hr)}{16}$$

در رابطه فوق، hr ساعات کار روزانه است.

اگر ساعات کار هفتگی بیش از ۴۰ ساعت باشد از رابطه زیر استفاده می شود:

$$RF = \frac{40}{hr} \times \frac{(168-hr)}{128}$$

در رابطه فوق، hr ساعات کار هفتگی می باشد.

مثال

در صورتی که OEL-TWA یک ماده شیمیایی معادل ppm 50 باشد، در یک شیفت کاری روزانه معادل ۱۰ ساعت این حد به ppm 35 و در یک شیفت ۱۲ ساعت به ppm 25 کاهش می‌یابد.

نکته: جنابه هم ساعات کار روزانه و هم ساعات کار هفتگی خارج از حالت تعریف شده باشد (مثلاً فرد ۱۰ ساعت در روز و ۵ ساعت در هفته کار کند) باید با هر دو رابطه ضریب کاهش را محاسبه و فاکتور کاهش کوچکتر (روزانه یا هفتگی) را بکار برد. بطورکلی با درنظر داشتن نقاط قوت و ضعف مدل بریف و اسکالا موارد زیر در کاربرد این مدل توصیه می‌شود:

الف- در مواردی که OEL بر مبنای اثرات سیستمیک (حاد و مزمن) مواد شیمیایی است، فاکتور کاهش OEL باید به کار برده شود و OEL کاهش یافته به عنوان OEL-TWA در نظر گرفته شود.

ب- در مورد ساعات کاری غیر معمول، محدوده‌های نوسان نیز (به قسمت محدوده‌های نوسان مراجعه کنید) می‌بایست تصحیح گردد. برای این کار ضریب نوسان برای حدود OEL طبق رابطه زیر کاهش می‌یابد:

$$EF = (EF(8)-1) RF + 1$$

ضریب نوسان: EF

EF(8): مقدابر ضریب نوسان مربوط به حد مجاز ۸ ساعت

RF: ضریب کاهش OEL

ج- تکیبک های فوق برای نوبتهاي کاري ۲۴ ساعته (نظير زير دريانی ها، سفینه های فضایی یا سایر محیطهاي مشابه که کار و زندگی در یک محل انجام می شود) عملی نمی‌باشد زيرا در اين موارد اصولاً OEL کاربرد ندارد.

د- اين تکييکها برای فرایندهای کاری کمتر از ۷ تا ۸ ساعت در روز و یا کمتر از ۴۰ ساعت در هفته کاربرد ندارد.

ه- اين مدل به اين نکته توجه دارد که مقدابر RF برای OEL هایی می‌تواند بکار رود که بر حسب میانگین وزنی زمانی (TWA) ارائه شده باشند و با مقدابر نوسان میانگین و نیز مقدابر مجاز نوسان در نظر گرفته شود.

و- مقدابر RF برای OEL هایی می‌تواند بکار رود که دارای OEL سقفي باشند (در جدول حدود آستانه مواجهه با کد C مشخص شده‌اند)، مگر وقتی که کد C منحصرآ به علت تحریک حسی (sensory irritation) تخصیص یافته باشد زира در این موارد آستانه پاسخهای تحریکی احتمالاً با افزایش

ساعت‌کار را بطور خطی نداشته و نیازی به اصلاح OEL وجود ندارد. اینگونه موارد از طریق مراجعه به ستون مبنای تعیین حد مجاز مواجهه در جدول حدود مجاز مواجهه شغلی قابل مشاهده است. کاربرد مدل بریف و اسکالا آسانتر از مدل‌های بسیار پیچیده مبتنی بر کنشهای فارماکوکنیکی است. کاربرد این مدل‌ها معمولاً مستلزم داشتن نیمه عمر هر ماده و برخی از مدل‌ها نیازمند داده‌های پیشتری است. مدل ارائه شده دیگر در این موارد، مبتنی بر استفاده از روش هابر برای محاسبه حدود مواجهه تعديل شده است. اعداد تعیین شده با این روش نزدیک به اعداد حاصل از مدل‌های فیزیولوژیکی فارماکوکنیکی می‌باشند.

به دلیل آنکه OEL تعديل شده، از سوابق و مشاهدات بلند مدت گذشته شاغل بهره نبرده است لذا در آغاز استفاده از این حد تعديل شده، نظارت پزشکی شاغلین توصیه می‌شود. حتی اگر یک مدل نشانگر مواجهه شاغل در حدود مجاز باشد، بایستی از مواجهه‌های غیرضروری اجتناب شود. مدل‌های ریاضی باید برای تعديل مواجهه‌های پیشتر از حد ضرورت مورد استفاده قرار گیرند.

OEL واحدهای

حدود مجاز مواجهه شغلی با مواد شیمیایی بر حسب ppm یا mg/m^3 ارائه می‌شود. یک ماده شیمیایی استنشاق شده ممکن است به شکل گاز، بخار یا آتروسل باشد.

گاز: ماده شیمیایی است که مولکولهای آن در فضایی که در آن محبوس شده‌اند (مثل سپلیندر یا مخزن)، به طور آزاد تحت شرایط دما و فشار نرمال حرکت می‌کند. فرض می‌شود که گازها هیچ شکل یا حجم معینی ندارند.

بخار: یک ماده شیمیایی است که در شرایط نرمال دما و فشار به شکل مایع یا جامد است. میزان بخار متضاد شده یک ماده شیمیایی بصورت فشار بخار بیان می‌شود و تابعی از دما و فشار است. **آتروسل:** سوپهانسیونی از ذرات جامد یا قطرات مایع در یک گاز است. انواع آتروسل‌ها عبارتند از: غبار، میست، دمه، مه، لیف، دود و مه دود. آتروسل‌ها ممکن است با رفتار آزرویدینامیکی و محل (های) ته نشینی آنها در سیستم تنفسی انسان متمايز شوند.

حدود مجاز آتروسل‌ها معمولاً بر حسب مقدار جرم ماده شیمیایی در حجم هوا (mg/m^3) اظهار می‌شوند. واحد حدود مجاز گازها و بخارات معمولاً بر حسب قسمت در میلیون حجمی (ppm) آلانده در هوا یا ممکن است بر حسب mg/m^3 باشد. برای سهولت کاربران، وزن مولکولی هر یک از ترکیبات شیمیایی برای تبدیل واحد آنها در جداول حدود مجاز نیز ارائه شده است. با توجه به آنکه حجم مولی

هوای در شرایط NTP معادل $24/45$ لیتر می باشد، روابط تبدیل واحدهای ppm و mg/m^3 گازها و بخارات در شرایط NTP عبارت است از:

$$\text{OEL}_{(\text{ppm})} = \frac{\text{OEL}_{(\text{mg}/\text{m}^3)} \times (24/45)}{M_{(\text{g/mol})}}$$

با

$$\text{OEL}_{(\text{mg}/\text{m}^3)} = \frac{\text{OEL}_{(\text{ppm})} \times M_{(\text{g/mol})}}{24/45}$$

زمان تبدیل واحد مقادیر ارائه شده بصورت عنصری برای ترکیبات مختلف یک عنصر، وزن مولکولی آن عنصر بایستی به جای وزن مولکولی کل ترکیب در رابطه مورد استفاده قرار گیرد. در تبدیل واحدها برای مواد با وزن مولکولی متغیر، وزن مولکولی مناسب باید برآورد یا فرض شود.

نمادها

شاخص بیولوژیکی مواجهه^۱ (BEI)

نماد BEI مربوط به شاخص‌های بیولوژیکی مواجهه است و در زمانی که این شاخص برای یک ماده شیمیایی تدوین شده باشد، مورد استفاده قرار می گیرد. سه زیرگروه برای این نماد اضافه شده است. این سه زیرگروه به کاربران کمک می کند تا تشخیص دهنده این نمادها فقط مربوط به آفت کشتهای بازدارنده استیل کولین استراز یا ایجاد کننده مت هموگلوبین می باشند. این سه زیرگروه عبارتند از: BEI_A: به شاخص بیولوژیکی مواجهه برای آفت کشتهای مهار کننده استیل کولین استراز مراجعه شود. BEI_M: به شاخص بیولوژیکی مواجهه برای ایجاد کننده‌های مت هموگلوبین مراجعه شود. BEI_P: به شاخص بیولوژیکی مواجهه برای هیدروکربین‌های آروماتیک چند حلقه ای (PAHS) مراجعه شود.

برای ارزیابی مواجهه کلی این مواد از منابع مختلف از جمله پوست، گوارش یا مواجهه غیرشعاعی بایستی پایش بیولوژیکی انجام شود. برای اطلاع از شاخص بیولوژیکی مواجهه این مواد به فصل مربوطه مراجعه شود.

سلطان زایی^۱

سلطان زایی اعمالی است که باعث ایجاد یک تومور خوش خیم یا بدخیم می‌شود. شواهد سلطان - زایی از مطالعه‌های سم شناسی، اپیدمیولوژی و مکانیکی حاصل می‌شود. نمادهای مختلف توسط سازمانهای و مراکز علمی معتبر برای نشان دادن قابلیت سلطان زایی عوامل مختلف او را شده است. در این بخش از نمادهای او را شده توسط مجمع دولتی متخصصان بهداشت صنعتی آمریکا^۲ (ACGIH) که با حرف A همراه با اعداد ۱ تا ۵ که نشانگر درجه سلطان زایی مواد است استفاده شده است. طبقه بنده و تعاریف مربوط به نمادهای مختلف سلطان زایی در ضمیمه الف به طور مفصل ارائه شده است.

بخار و کسر قابل تنفس^۳ (IFV)

این نماد زمانی استفاده می‌شود که یک ماده فشار بخار کافی برای بودن در هر دو فاز ذره‌ای و بخار را با نسبت معنی داری از دوز در غلظت OEL-TWA داشته باشد. هنگام تعیین IFV نسبت غلظت بخار اشاعر^۴ (SVC) به OEL-TWA در نظر گرفته می‌شود. این نماد به طور معمول برای موادی با نسبت SVC/OEL بین ۰/۱ و ۱۰ مورد استفاده قرار می‌گیرد.

کارشناس بهداشت حرفه‌ای باید هر دو فاز ذره و بخار را هنگام انتخاب تکیه نمونه برداری برای بررسی مواجهه با آلاینده‌های ناشی از شرایط زیر را در نظر بگیرد:

الف- عملیاتهای اسپری کردن

ب- فرایندهایی که تغییرات دما روی حالت فیزیکی ماده اثر گذار است
ج- در مواردی که بخش عمده‌ای از بخار در داخل ذرات ماده دیگر حل می‌شود یا بر روی آن جذب می‌شود مثل ترکیبات محلول در آب در محیط‌های مرتبط

ایجاد حساسیت

نماد حساسیت اشاره به قابلیت یک ماده برای ایجاد حساسیت است که توسط مطالعات انسانی و حیوانی اثبات شده است. این نماد دلالت بر این ندارد که حساسیت یک اثر مهم در تعیین OEL داشته است یا حساسیت تنها عامل تعیین کننده OEL بوده است. اگر داده‌های مربوط به حساسیت زایی موجود بود از آنها با دقت در پیشنهاد حد مجاز یک ماده استفاده شود، برای موادی که مبنای تعیین حد مجاز

1- Carcinogenicity

2- American Conference of Governmental Industrial Hygienist

3- Inhalable Fraction and Vapor

4- Saturated Vapor Concentration

آنها، حساسیت زایی بوده است به معنای آن است که انتظار می‌رود با رعایت این حد، از ایجاد حساسیت در شاغلین حفاظت خواهد شد. این حدود مجاز برای حفاظت از شاغلینی که قبلاً به آن ماده حساسیت پیدا کرده‌اند، در نظر گرفته نمی‌شود.

در محيط‌های کاری، مواجهه با عوامل حساسیت زا ممکن است از طریق تنفسی، پوستی و ملتحمه رخ دهد. از طرفی عوامل حساسیت زا باعث واکنش‌های تنفسی، پوستی و ملتحمه‌ای می‌شوند. در حال حاضر این نماد، بین حساسیت اعضاً مختلف تمايز قائل نشده است. عدم استفاده از این نماد به معنی فقدان قابلیت یک ماده برای حساسیت زایی هم نیست بلکه ممکن است نشانگر شواهد علمی اندک یا ناکافی باشد.

حساسیت زایی اغلب از طریق یک مکانیسم ایمونولوژیکی رخ می‌دهد و نباید با شرایط یا اصطلاحات دیگر مانند بیش فعالی، استعداد یا حساسیت داشتن، اشتباه گرفته شود. در این‌داده مواجهه با یک عامل حساسیت زا ممکن است هیچ پاسخی مشاهده نشود و یا پاسخ اندکی مشاهده شود. با این وجود زمانی که یک فرد دچار حساسیت ناشی از مواجهه با آن عامل شد، مواجهه‌های بعدی می‌تواند باعث پاسخ‌های شدید حتی در مواجهه با غلظت‌های کم (کمتر از OEL) شود. این واکنش‌ها ممکن است حیات یک فرد را تهدید کند و می‌تواند دارای آغاز سریع یا تأخیری باشد. شاغلینی که به یک عامل خاص حساس شده‌اند، ممکن است به عوامل دیگری که از لحاظ ساختار شیمیایی مشابه عامل اصلی است، یک واکنش مقطوعی نشان دهند. کاهش مواجهه با عوامل حساسیت زا و ترکیبات با ساختار مشابه با آنها معمولاً شیوع واکنش‌های آلرژیک را در افراد حساس شده کاهش می‌دهد. برای برخی از افراد حساس شده، اجتناب کامل از مواجهه با عامل حساسیت زا و ترکیبات مشابه آن تنها راه حل پیشگیری از پاسخهای ایمنی خاص می‌باشد.

مواد شیمیایی با قابلیت حساسیت زایی مشکلات خاصی را در محیط کار ایجاد می‌کنند. مواجهه با این مواد از طریق تنفسی، پوستی و ملتحمه باید از طریق اقدامات کترلی فرایند یا حفاظت فردی کاهش باید. آموزش افرادی که با این مواد کار می‌کنند بخصوص آموزش در مورد اثرات بالقوه بهداشتی آنها، روش‌های حمل ایمن آنها و اطلاعات مربوط به شرایط اضطراری نیز ضروری می‌باشد.

پوست

نماد پوست برای موادی بکار می‌رود که سهم قابل توجهی از جذب آنها از طریق جلدی، غشاها مخاطی و چشم‌ها در اثر تماس با بخارات، مایعات و جامدات، انجام می‌شود. هر جا که مطالعات پوستی نشانگر آن باشد که جذب پوستی قادر به ایجاد اثرات سیستمیک بهدنیال مواجهه است، نماد پوست بایستی برای آن عامل مورد استفاده قرار گیرد. نماد پوست هشداری برای کارشناسان بهداشت حرفة‌ای

است مبنی بر اینکه ممکن است مواجهه بیش از حد مجاز به دنبال تماس با مایع یا آنروسل ها رخ دهد حتی در شرایطی که مواجهه های هوابرد کمتر از حد مجاز است.

نماد پوست نباید برای مواد شیمیایی که باعث تحریک پوستی می شوند به کار رود. البته این نماد ممکن است همراه با نماد حساسیت برای موادی استفاده شود که به دنبال مواجهه جلدی باعث ایجاد حساسیت نفسی می شوند. با وجودی که نماد پوست ممکن است برای مواد شیمیایی استفاده نشده باشد اما کارشناسان بهداشت حرفه ای باید بدانند که عوامل متعددی هستند که ممکن است پتانسیل جذب پوستی یک ماده را که قابلیت ورود جلدی آن کم است را افزایش دهد. برخی از مواد می توانند به عنوان یک حامل عمل کنند بطوریکه وقتی بر روی پوست قرار می گیرند یا با یک ماده ای مخلوط می شوند، می توانند میزان انتقال مواد را به داخل پوست افزایش دهند. علاوه بر این وجود برخی از شرایط جلدی نیز می توانند بر روی میزان ورود مواد از طریق پوست یا زخم تأثیر گذار باشد.

افزودنیهای موجود در محلولها و یا مخلوطها می توانند بطور قابل ملاحظه ای قابلیت جذب پوستی را افزایش دهند. هرچند برخی مواد می توانند سبب تحریک یا التهاب و یا حساسیت پوستی در شاغلین گردند، ولی این خصوصیات در ارزیابی های مربوط به نزوم یا عدم نزوم ذکر نماد پوست دخیل نبوده اند ولی در هر حال ضایعات پوستی بطور قابل ملاحظه ای سبب افزایش جذب از راه پوست می گردند.

زمانی که اطلاعات کمی در ارتباط با جذب پوستی گازها و بخارات و مایعات توسط شاغلین وجود داشته باشد، پیشنهاد می شود که مجموع یافته های حاصل از مطالعات بر روی بیماری های جلدی حاد و مطالعات در زمینه تماسهای مکرر پوستی بر روی حیوانات و انسانها، همراه با قابلیت جذب مواد شیمیایی، در تصمیم گیری برای نماد گذاری پوست مورد استفاده قرار گیرد. بطور کلی چنانچه یافته های موجود نشان دهنده جذب قابل توجه ماده شیمیایی از طریق دستها و ساعدتها در طی ساعات کار روزانه بخصوص برای مواد شیمیایی دارای OEL پایین باشد، باید از نماد پوست استفاده شود. بر پایه یافته های حاصل از سمیت حاد بر روی حیوانات در مورد مواد شیمیایی که دارای LD₅₀ نسبتاً کم (1000 mg/kg یا کمتر) باشند، باید نماد پوست بکار برده شود.

در مواردی که ماده شیمیایی به سهولت از پوست نفوذ می کند (مواد با ضرایب جزئی اکتانول-آب بالا) و در مواردی که برون یابی اثرات سیستمیک حاصل از روش های دیگر مواجهه نشانگر آن باشد که جذب جلدی ممکن است در سمیت مهم باشد، بایستی نماد پوست در نظر گرفته شود. نماد پوست برای مواد شیمیایی که باعث اثرات تحریک یا خورنده گی بدون سمیت سیستمیک شوند، بکار نمی رود.

مواد شیمیایی دارای نماد پوست و OEL کم ممکن است مشکلات خاصی را در فرایندهایی که غلظت آن ماده در هوا زیاد باشد ایجاد کند این مشکل زمانی قابل توجه ویژه است که سطح وسیعی از

پوست برای طولانی مدت در مواجهه با آن باشد. در چنین شرایطی ممکن است احتیاطهای ویژه‌ای برای پیشگیری یا کاهش و یا قطع تماس پوستی لازم باشد.

برای تعیین نسبت سهم تماس پوستی به کل مقدار ورود سم به بدن باید از روش‌های پایش بیولوژیکی استفاده نمود. فصل شاخص‌های بیولوژیکی مواجهه حاوی تعدادی از شاخصهای بیولوژیکی پذیرفته شده می‌باشد و به عنوان ابزار تکمیلی در هنگام ارزیابی تماس کلی کارگر با ماده شیمیایی مورد نظر بکار می‌رود. مشاهده نماد پوست برای ماده شیمیایی مورد نظر، هشداری است که نشان می‌دهد نمونه برداری هوا به تنها برای تعیین قطعی میزان مواجهه کافی نیست و بر اقداماتی که برای حفاظت کامل کارگر در مقابل جذب پوستی لازم است، تأکید می‌نماید.

علام و حروف مخفف

A: کاندید تغییر حد مجاز

B: سلطان زایی (ضمیمه الف)

C: حد مجاز سقفي

D: خنگی آور ساده

E: حد مجاز صرفاً برای ذرات فاقد آزست و دارای سلیپس بلورین کمتر از ۱ درصد

F: الیاف قابل استنشاق: دارای طول بزرگتر از $5\mu\text{m}$ و نسبت طول به قطر بیشتر از ۳ که با روش فیلتر غشائی نمونه گیری و با میکروسکوب فاز کتراست با بزرگنمایی $400\times-450\times$ شمارش می‌شوند.

G: با نمونه گیر دلالان ته نشینی عمودی مخصوص پنبه (کتان) اندازه گیری شود.

H: فقط آثروسل

I: ذرات قابل تنفس (ضمیمه ج)

J: IFV: بخار و کسر قابل تنفس

K: شامل ترکیبات استئارات فلزات سمی نمی‌باشد.

L: بایستی با کثیر محيط مواجهه شاغل از طریق کلیه روشها تا حد ممکن کاهش باید.

M: طبقه بندی انجام شده اشاره به اسید سولفوریک موجود در میستهای اسیدی قوی معدنی دارد.

N: نمونه برداری با روشی که بخار را جمع آوری نمی‌کند، انجام شود.

O: کاربرد محدود به شرایطی است که مواجهه با آثروسل قابل صرفنظر است.

P: ذرات قابل استنشاق (ضمیمه ج)

Q: ذرات توراسیک (ضمیمه ج)

۷- بخار و آنروسل

روش استفاده از جدول حدود مجاز مواجهه شغلی

در ویرایش حاضر جدول حدود مجاز مواجهه شغلی سعی شده است با ساختار بندی ساده و حذف مطالب تکراری و دارای اهمیت کمتر، امکان استفاده از آن را برای کاربران تسهیل و تسريع نماید. چیدمان مواد شیمیایی بر اساس حروف الفبای انگلیسی مشهورترین نام آنها می باشد. در ضمن سعی شده برخی از اسماء مترادف مشهور مواد شیمیایی نیز در ستون نام مواد شیمیایی اضافه شود. در صورت مشکوک بودن به نام فارسی یک ترکیب با کنترل معادل انگلیسی و وزن مولکولی ارائه شده در ستون بعدی، می توان از صحیح بودن نام ماده شیمیایی اطمینان حاصل نمود. در ستون اول این جدول که شماره گذاری ردیفی مواد شیمیایی است می تواند در تدوین گزارشها و دعاوی حقوقی برای پیشگیری از اشتباهات تفسیری مورد استفاده قرار گیرد.

ستون حدود مجاز نیز برای هر سه نوع حدود مجاز TWA، STEL و Ceiling طراحی شده است. در مواردی که ستون مربوط به هر یک این حدود برای ماده ای خالی می باشد به معنی فقدان آن نوع از حد مجاز می باشد. در استفاده از اعداد حدود مجاز ارائه شده بایستی دقیق نمود که برخی از آنها همراه با علامت یا حرف مختلف خاصی هستند که معانی هر یک از آنها در بخش قبلی و ضمایم انتهای این بخش، ارائه شده است.

ستون نمادها و مبنای تعیین حد مجاز نیز معرف اجمالی نوع اثرات و ملاک تدوین حد مجاز برای هر یک از مواد شیمیایی می باشد. این ستون ها بطور خاص در ارزیابی مخلوط ترکیبات مختلف باید مورد توجه و پژوه قرار گیرند.

فهرست حدود مجاز مواجهه شغلی عوامل زیان آور شیمیایی محیط کار

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواجهه شغلی	حد مجاز مواجهه شغلی		نماد تعیین حد مجاز متوجه
				STEL/C	TWA	
۱	استالدئید Acetaldehyde	۴۶.۰۵	-	C ۲۵ ppm	A4	تحریک نسبت فرقانی دستگاه تنفس و چشم
۲	اسید استیک Acetic acid	۶۶	۱۰ ppm	۱۵ ppm	-	تحریک نسبت فرقانی تنفس و چشم؛ تأثیر بر عسلکرد ربوی
۳	انیدرید استیک Acetic anhydride	۱۰۲.۰۲	۱ ppm	۲ ppm	A4	تحریک نسبت فرقانی تنفس و چشم

نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفی TWA	مبنای تعیین حد مجاز مواد مواجهه	ردیف
استون سیانو هیدرین Acetone cyanohydrin,as CN	-	۵۸/۰۵	۷۵ ppm	۵۰۰ ppm	A4 BEI	۴
استونیتریل Acetonitrile	-	۴۱/۰۵	-	۲۰ ppm	پورت A4	۵
استوفون Acetophenone	-	۱۲۰/۱۵	-	۱۰ ppm	-	۶
۲-استیل آمینو فلورن 2-Acetylaminofluorene	-	۲۲۳/۲۷	-	۱ ppm	-	۷
استیلن Acetylene	-	۲۶/۰۲	خنگی آور ساده (D)	-	خنگی	۸
تراتربرمید استیلن Acetylene Tetrabromide	-	۳۴۵/۷	-	۱ ppm	-	۹
اسید استیل سالیسیلیک (آسپرین) Acetylsalicylic acid	۵ mg/m ³	۱۸۰/۱۵	-	-	پورت A4	۱۰
آکرولین Acrolein	-	۵۶/۰۶	C _۱ /۱ ppm	-	پورت A4	۱۱
آکریلیمید Acrylamide	۰/۰۳mg/m ^{۳(IVF)}	۷۱/۰۸	-	-	پورت A3	۱۲
اسید آکریلیک Acrylic acid	۷۲/۰۶	-	-	۲ ppm	پورت A4	۱۳
آکریلونیتریل Acrylonitrile	۵۳/۰۵	-	-	۲ ppm	پورت A3	۱۴
اسید آدیپیک Adipic acid	۱۴۶/۱۴	۵ mg/m ³	-	-	-	۱۵
آدیپونیتریل Adiponitrile	۱۰۸/۱۰	-	-	۲ ppm	پورت A3	۱۶
آلاکلر Alachlor	۲۶۹/۸	۱ mg/m ^{۳(IVF)}	-	-	حساب A3	۱۷

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه
۱۹	آلدرین Aldrin	۳۴۶/۹۳	$\text{mg/m}^{3(\text{IVF})}$ ۰/۰۵	-	-	اخلاط سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کبدی و کلیوی
۲۰	گازهای هیدروکربن های آلیاتیک؛ آلانها (C1-C4) Aliphatic hydrocarbon gases, Alkane [C1-C4]	متناولت	۱۰۰ ppm	-	-	حساسیت های قلبی؛ اخلاط سیستم اعصاب مرکزی
۲۱	آلیل الکل Allyl alcohol	۵۸/۰۸	۰/۵ ppm	-	پرست	تحریک قسم غرفانی دستگاه تنفس و چشم
۲۲	آلیل کلرید Allyl chloride	۷۶/۵۰	۱ ppm	۲ ppm	پرست	اخلاط سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب های کبدی و کلیوی
۲۳	آلیل گلیcidیل اتر Allyl glycidyl Ether	۱۴۴/۱۴	۱ ppm	-	A4	تحریک قسم غرفانی دستگاه تنفسی؛ درماتیت سوژش چشم و پرست
۲۴	آلیل بروپیل دی سولفید Allyl propyl disulfide	۱۶۸/۱۶	۰/۵ ppm	-	حساسیت	تحریک قسم غرفانی دستگاه تنفسی و چشم
۲۵	فلز آلمونیوم و ترکیبات ناحلول آن Aluminum metal and insoluble compounds	۲۶/۹۸	$\text{mg/m}^{3(\text{R})}$	-	A4	پتروموکلیبروزیس؛ تحریک قسم تحثیانی دستگاه تنفسی؛ سمیت عصبی
۲۶	-۴-آمینو دی فنیل 4-Amino diphenyl	۱۶۹/۲۳	-	-	پرست	سرطان کبد و مثانه
۲۷	-۲-آمینو دی فنیل 2-Amino diphenyl	۹۱/۱۱	۰/۵ ppm	-	-	سردرد؛ نوع؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ سرگیجه
۲۸	-۲-آمینو پیریدین با ۲-پیریدیل آمین 2-Aminopyridine	۹۱/۱۱	۰/۵ ppm	-	-	اخلاط سیستم اعصاب مرکزی
۲۹	آمیترول Amitrol	۸۴/۸۰	mg/m^3 ۰/۲	-	A3	الرات تیروئیدی
۳۰	آمونیاک Ammonia	۱۷/۳۰	۲۵ ppm	۲۵ ppm	-	آسیب چشم؛ تحریک قسم غرفانی دستگاه تنفسی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفی TWA	ردیف	مبنای تعیین حد مجاز مواد مواجهه
۳۱	دمه کلرید آمونیوم Ammonium chloride fume	۵۳/۵۰	۱/۰ mg/m ³	۲۰ mg/m ³	-	-	تحریک نسبت فرقانی دستگاه تنفس و چشم
۳۲	برفلورو اکتاونات آمونیوم Ammonium Perfluoroctanoate	۴۳۱	۰/۰۱ mg/m ³	-	-	-	آسیب کبدی پرسن: A3
۳۳	سولفات آمونیم Ammonium sulfamate	۱۱۶/۱۳	۰/۰ mg/m ³	-	-	-	-
۳۴	استات آمیل نرمال n-Amyl acetate	۱۳۰/۱۸	۰/۰ ppm	-	-	-	تحریک و سوزش
۳۵	اسات آمیل نوع دوم sec-Amyl acetate	۱۳۰	۰/۷۵ ppm	-	-	-	تحریک و سوزش
۳۶	ترت-آمیل متیل اتر tert-Amyl methyl Ether (TAME)	۱۰۲/۲	۰/۰ ppm	-	-	-	اختلال سیستم اعصاب مرگزی؛ آسیب جنینی
۳۷	آنیلن Aniline	۹۳/۱۲	۰/۰ ppm	-	-	-	مت همو گلوبینی پرسن: A3
۳۸	ارتو-آنیزیدین o-Anisidine	۱۲۳/۱۵	۰/۰ mg/m ³	-	-	-	مت همو گلوبینی پرسن: A3
۳۹	پارا-آنیزیدین p-Anisidine	۱۲۳/۱۵	۰/۰ mg/m ³	-	-	-	مت همو گلوبینی پرسن: A4
۴۰	آتش مو آن و ترکیبات آن Antimony and compound, as Sb	۱۲۱/۷۵	۰/۰ mg/m ³	-	-	-	تحریک نسبت فرقانی دستگاه تنفسی و پرسن
۴۱	هیدرید آتشی مو آن Antimony hydride	۱۲۴/۷۸	۰/۰ ppm	-	-	-	همو لیز؛ آسیب کلری؛ تحریک قسمت تحتانی دستگاه تنفس
۴۲	تری اکسید آتشی مو آن Antimony trioxide	۲۹۱/۵	-	-	-	-	سرطان ریه؛ پنومو کیتوزیس A2
۴۳	آنتو؛ آنلا (آنلا) نفلیل تیر کاربامید، ANTU α -Naphthyl thio carbamide	۲۰۲/۲۷	۰/۰ mg/m ³	-	-	-	اثرات تیر بولیدی؛ تهوع A4
۴۴	آرگون Argon	۲۹/۹۵	خنگی آور ساده (D)	-	-	-	خنگی
۴۵	الاف قابل استنشاق پارا آرامید p-Aramid respirable fibres	۷۴/۹۲	۰/۰ f/ml	-	-	-	-
۴۶	آرسیک و Arsenic	۷۴/۹۲	۰/۰ ۱ mg/m ³	-	-	-	سرطان ریه BEI A1

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	میانگین تعریف حد مجاز مواجهه	ردیف	
متداول							
	ترکیبات معدنی						
	Arsenic and inorganic compound, as As						
۴۷	رسین ^T Arsine	۷۷/۹۵	۰/۰۰۵ ppm	-	مشهود؛ کربو و کبدی	اختلال سیستم اعصاب و عروق محیطی؛ اختلال	
۴۸	نمای اشکال آزبست Asbestos, all forms	-	۰/۱ f/cc(F)	AI	پنوموکربنوزیس؛ سرطان ریه؛ مزوتلیوم		
۴۹	نمای آسفالت (تیر) بر حسب آتروسل محلول در بنزن Asphalt(Bitumen)fume, as benzene-soluble aerosol	-	۰/۵ mg/m ³	A4	تحریک قسم فرقانی دستگاه تنفسی و چشم		
۵۰	آترازین Atrazine	۲۱۶/۰۶	۰mg/m ³	AI	پورست؛ بازاردارنده آنزیم کربن استراز	تشنج سیستم اعصاب مرکزی	
۵۱	متیل آزینفس Azinphos-methyl	۳۱۷/۳۴	۰/۲mg/m ³ (IVF)	BEI _A A4	پورست؛ دستگاه گوارش؛ توئنوس عضلات	سوزش باریم و ترکیبات محلول آن باریم و ترکیبات محلول آن	
۵۲	آزو دی کربن آمید Azodicarbonamide	۱۱۶/۰۸	۱mg/m ³	۲mg/m ³	حساست	سوزش باریم و ترکیبات محلول آن باریم و ترکیبات محلول آن	
۵۳	باریم Barium and soluble compound, as Ba	۱۳۷/۳۰	۰/۵ mg/m ³	A4	سوزش باریم و ترکیبات محلول آن باریم و ترکیبات محلول آن		
۵۴	سولفات باریم Barium sulfate	۲۳۳/۴۳	۱۰mg/m ³	-	پنوموکربنوزیس		
۵۵	بنومیل Benomyl	۲۹۰/۳۲	۱mg/m ³	-	حساست به بیضه و دستگاه نولید مثل مردان؛ آسیب جنینی	سوزش فرقانی دستگاه تنفسی؛ آسیب	
۵۶	بنزو (آلفا) آتراسن Benz[α]anthracene	۲۲۸/۳۰	-	BEIp A2	سرطان پورست		
۵۷	بنزن Benzene	۷۸/۱۱	۰/۵ ppm	۰/۵ ppm	BEI A1	سرطان خون	

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواد مواجهه شفی	ردیف STEL/C	ردیف TWA	ردیف مینای تعیین حد مجاز مواد مواجهه
۵۸	بنزیدین Benzidine	۱۸۴/۲۳	-	A1	-	سرطان مثانه
۵۹	بنزو (ب) فلورانthen Benzo[b]fluoranthene	۲۵۲/۳۰	-	A2	-	سرطان
۶۰	بنزو (آلفا) بیرن nzo[a]pyrene	۲۵۲/۳۰	-	A2	-	سرطان
۶۱	بنزو تری کلرید Benzotrichloride	۱۹۵/۵۰	C _{0.1} /ppm	A2	پرست	سوزش قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی؛ چشم و پرست
۶۲	کلرید بنزوئیل Benzoyl chloride	۱۴۰/۵۷	C _{0.5} /ppm	A4	پرست	تحریک قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی و چشم
۶۳	پر اکسید بنزوئیل Benzoyl Peroxide	۲۴۲/۲۲	۵ mg/m ³	A4	-	تحریک قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی و پرست
۶۴	استات بنزیل Benzyl acetate	۱۵۰/۱۸	۱ ppm	A4	پرست	تحریک قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی
۶۵	بنزیل بوئیل فتالات Benzyl butyl phthalate	-	۵ mg/m ³	-	-	-
۶۶	کلرید بنزوئیل Benzyl chloride	۱۲۶/۵۸	۱ ppm	A3	-	تحریک قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی، چشم و پرست
۶۷	بریلیوم و ترکیبات آن Beryllium and compounds, as Be	۹/۰۱	۰/۰۰۰۵ mg/m ³	A1	پرست؛ حسابت	حسابت بریلیوم؛ بیماری مزمن ناشی از بریلیوم (بریلیوژس)
۶۸	بی فنل Biphenyl	۱۵۴/۲۰	۰/۲ ppm	-	-	عملکرد ربوی
۶۹	بیس (۲- اتیل هگزابن) فتالات Bis(2-ethylhexyl) phthalate	۳۹۰/۵۶	۵ mg/m ³	-	۱۰ mg/m ³	-
۷۰	بیس (کلرو متیل) اتر Bis(chloromethyl) ether	۱۱۶/۹۹	۰/۰۰۱ ppm	-	-	سرطان زایی
۷۱	اتر Bis (2- dimethylaminoethyl) ether (DMAE)	۱۶۰/۷۶	۰/۰۵ ppm	۰/۱۵ ppm	پرست؛ حسابت	تحریک قسمت غرفقانی دستگاه تنفسی، چشم و پرست
۷۲	بیسموت تلورید Bismuth Telluride	۸۰۰/۸۳	۱ mg/m ³	-	-	آسیب ربوی
	ترکیب غیر منقوط ترکیب منقوط با سلیمه Bismuth Telluride		۵ mg/m ³	A4	-	

نام علمی ماده شیمیایی موکبیتی	وزن موکبیتی	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	میانگین تعبین حد مجاز متوجهه	صفحه ۲۹
ترکیبات بورات؛ معدنی Borate compounds, Inorganic	۷۳	۴ mg/m ³	۶ mg/m ³	A4	تعربک قسمت فرقانی تنفس
اکسید بور Boron oxide	۷۴	۱۰ mg/m ³	-	-	تعربک قسمت فرقانی دستگاه تنفس و چشم
تری برمید بور Boron tribromide	۷۵	-	C ۱ ppm	-	تعربک قسمت فرقانی تنفس
تری ظورید بور Boron trifluoride	۷۶	-	C ۱ ppm	-	تعربک قسمت فرقانی دستگاه تنفس؛ پترومونیت
بروماسیل Bromacil	۷۷	۱۰ mg/m ³	-	A3	اثرات تیروئیدی
بروم Bromine	۷۸	۰/۱ ppm	۰/۱ ppm	-	تعربک قسمت فرقانی و تحتانی دستگاه تنفس؛ آسب ریوی
پتا فلورید بروم Bromine pentafluoride	۷۹	۰/۱ ppm	-	-	سوژش قسمت فرقانی دستگاه تنفس؛ چشم و پوست
بروموفرم Bromoform	۸۰	۰/۵ ppm	-	A3	آسب کبدی؛ تعربک قسمت فرقانی تنفس و چشم
۱-برومو پروپان 1-Bromopropane	۸۱	۱۰ ppm	-	-	آسب های کبدی و جهیز؛ سیست اعصاب
۱-بوتان 1,3-Butadiene	۸۲	۲ ppm	-	A3	سرطان
همه ایزو مردهای بوتان Butane, all isomers	۸۳	مشاهده گازهای هیدروکربن های آلفانیک؛ آلانها (C1-C4)	-	-	تعربک قسمت فرقانی تنفس و چشم
ان بوتانول n-Butanol	۸۴	۲۰ ppm	-	-	تعربک قسمت فرقانی
بوتanol نوع دوم sec-Butanol	۸۵	۱۰ ppm	-	-	تنفس اختلال سیستم اعصاب مرکزی
بوتanol نوع سوم tert-Butanol	۸۶	۱۰ ppm	-	A4	اختلال سیستم اعصاب مرکزی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواججه شفلي TWA	حد مجاز مواججه سفلی STEL/C	مینای تعیین حد مجاز مواججه	ردیف
۸۷	همه اپرورهای بورتن ها ابزو بورتن	۵۶/۱۱	۲۵۰ ppm	-	ابر روی وزن بدن	۱
۸۸	Butene, all isomers, Isobutene	-	۲۵۰ ppm	A4	تغیریک قسمت فرقانی تنفس و ابر روی وزن بدن	۲
۸۹	- بوتیکسی اتانول 2-Butoxyethanol (EGBE)	۱۱۸/۱۷	۲۰ ppm	BEI A3	تغیریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	۳
۹۰	- بوتیل استات نرمال n-Butyl acetate	۱۱۶/۱۶	۲۰ ppm	-	تغیریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	۴
۹۱	بوتیل استات نوع دوم sec-Butyl acetate	۱۱۶/۱۶	۲۰ ppm	-	تغیریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	۵
۹۲	بوتیل استات نوع سوم tert-Butyl acetate	۱۱۶/۱۶	۲۰ ppm	-	تغیریک قسمت فرقانی	۶
۹۳	بوتیل آکریلات نرمال n-Butyl acrylate	۱۲۸/۱۷	۲ ppm	A4	حساسیت تنفس؛ چشم و پوست	۷
۹۴	بوتیل آبین نرمال n-Butylamine	۷۳/۱۴	-	پوست	سردرد؛ تغیریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	۸
۹۵	هیدرو-کسی تولوئن بوتیل دار Butylated hydroxytoluene	۲۲۰/۳۴	۲ mg/m ³ (IVF)	A4	تغیریک قسمت فرقانی تنفس	۹
۹۶	بوتیل کرومات نوع سوم tert-Butyl chromates, as CrO ₃	۲۳۰/۲۲	-	پوست	تغیریک قسمت تحتانی تنفس و پوست	۱۰
۹۷	بوتیل گلکسیدیل اتر نرمال n-Butyl glycidyl ether (BGE)	۱۳۰/۲۱	۲ ppm	پوست	آسیب سیستم تولید مثل حساست	۱۱
۹۸	بوتیل لاکتات نرمال n-Butyl lactate	۱۴۶/۱۹	۵ ppm	-	سردرد؛ تغیریک قسمت فرقانی تنفس	۱۲
۹۹	بوتیل مرکاپتان نرمال n-Butyl mercaptan	۲۰/۱۹	۰.۵ ppm	-	تغیریک قسمت فرقانی تنفس	۱۳
۱۰۰	ارتو بوتیل فنول نوع دوم o-sec Butylphenol	۵۱۰/۲۲	۵ ppm	پوست	تغیریک قسمت تحتانی تنفس، پوست و چشم	۱۴
۱۰۱	بارا بوتیل تولوئن نوع سوم p-tert-Butyl toluene	۱۴۸/۱۸	۱ ppm	-	تغیریک قسمت تحتانی تنفس و چشم؛ نهع	۱۵

نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	مینای تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
کادمیوم و ترکیباتش Cadmium and compounds, as Cd	۱۱۲/۴۰	۰/۰۱ mg/m ³	-	A2 :BEI	۱۰۲
کربنات کلسیم Calcium carbonate	۱۰۰/۰۹	۰/۰۰۲ mg/m ^{3(R)}	-	A2 :BEI	۱۰۳
کرومات کلسیم Calcium chromate	۱۵۶/۰۹	۰/۰۰۱ mg/m ³	-	سرطان ریه	۱۰۴
سایید کلسیم؛ بصورت سایید Calcium cyanide, as CN	۹۲/۱۱	C ۵ mg/m ³	پوست	-	۱۰۵
سیانامید کلسیم Calcium cyanamide	۸۰/۱۱	۰/۰۵ mg/m ³	-	A4	۱۰۶
هیدروکسید کلسیم Calcium hydroxide	۷۴/۱۰	۰/۰۵ mg/m ³	-	حریک قسم غرفانی تنفس و چشم	۱۰۷
اکسید کلسیم Calcium oxide	۵۶/۰۸	۲ mg/m ³	-	-	۱۰۸
سیلیکات کلسیم؛ غیر فیبروزی مصنوعی Calcium silicate Synthetic nonfibrous	-	۱۰ mg/m ^{3(E)}	-	A4	۱۰۹
سولفات کلسیم Calcium sulfate	۱۳۶/۱۴	۱ mg/m ³	-	پاره شدن نیخه بینی	۱۱۰
کافور، مصنوعی Camphor, synthetic	۱۵۲/۲۳	۲ ppm	۲ ppm	حریک قسم غرفانی تنفس و چشم؛ فقدان حس شامه	۱۱۱
کاپرولاكتام Caprolactam	۱۱۳/۱۶	۵ mg/m ^{3 (IVF)}	-	A5	۱۱۲
کاپتاfol Captafol	۲۴۹/۰۶	۰/۱ mg/m ³	-	سوژش پوست؛ A4	۱۱۳
کاپتان Captan	۳۰۰/۰۶	۵ mg/m ³	-	سوژش پوست؛ A3	۱۱۴
کارباریل Carbaryl	۲۰۱/۲۰	۰/۰۵ mg/m ^{3 (IVF)}	-	حساست؛ A2	۱۱۵
کاربوفوران Carbofuran	۲۲۱/۲۰	۰/۱ mg/m ^{3 (IVF)}	-	بازدارنده آنتیبیوتیک؛ استراز؛ آسیب سیستم A4	۱۱۶
دوده Dode	-	۲ mg/m ³	-	بازدارنده آنتیبیوتیک؛ A3	۱۱۷

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شفی	حد مجاز تعبین حد مجاز مواجهه	ردیف
		STEL/C	TWA	میانی تعبین حد مجاز مواجهه	
۱۱۸	دی اکسید کربن Carbon dioxide	۴۴/۰۱	۵۰۰۰ ppm	۲۰۰۰ ppm	۱
۱۱۹	دی سولفید کربن Carbon disulfide	۷۶/۱۴	۱ ppm	-	۲
۱۲۰	سونوکسید کربن Carbon monoxide	۲۸/۰۱	۷۵ ppm	-	۳
۱۲۱	ترابرید کربن Carbon tetrabromide	۳۳۱/۶۵	۰/۱ ppm	۰/۳ ppm	۴
۱۲۲	تراکلرید کربن Carbon tetrachloride	۱۵۳/۸۴	۵ ppm	۱۰ ppm	۵
۱۲۳	فلورورید کربونیل Carbonyl fluoride	۶۶/۰۱	۲ ppm	۵ ppm	۶
۱۲۴	کاتکول Catechol	۱۱۰/۱۱	۵ ppm	-	۷
۱۲۵	سلولز Cellulose	نامشخص	۱۰ mg/m³	-	۸
۱۲۶	هیدروکسید سریم Cesium hydroxide	۱۴۹/۹۲	۲ mg/m³	-	۹
۱۲۷	کلوردان Chlordane	۴۰۹/۸۰	۰/۵ mg/m³	-	۱۰
۱۲۸	کامفن کلره Chlorinated camphene	۴۱۴/۰۰	۰/۵ mg/m³	۱mg/m³	۱۱
۱۲۹	ارتو دی فنیل اکساید کلره o-Chlorinated diphenyl oxide	۳۷۷/۱۰	۰/۵ mg/m³	-	۱۲
۱۳۰	کلر Chlorine	۷۰/۹۱	۰/۵ ppm	۱ ppm	۱۳
۱۳۱	دی اکسید کلر Chlorine dioxide	۶۷/۴۶	۰/۱ ppm	۰/۳ ppm	۱۴
۱۳۲	تری فلورید کلر Chlorine trifluoride	۹۲/۴۶	-	C ۰/۱ ppm	۱۵
۱۳۳	کلرواستالدی‌اید Chloroacetaldehyde	۸۷/۵۱	-	C ۱ ppm	۱۶

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	حد مجاز تعریف حد مجاز مواجهه موچه	ردیف
		TWA	STEL/C	موچه	
۱۳۴	کلروآسٹون Chloroacetone	۹۲/۵۳	C ۱ ppm	پرست	تحریک قسم فرقانی نفس و چشم
۱۳۵	-کلروآستوفون 2-Chloroaceto phenone	۱۵۶/۵۹	-	A4	تحریک قسم فرقانی نفس، چشم و پرست
۱۳۶	کلرواستیل کلراید Chloracetyl chloride	۱۱۲/۹۵	۰/۰۵ ppm	پرست	تحریک قسم فرقانی نفس
۱۳۷	کلروبنزن Chlorobenzene	۱۱۲/۵۶	۱۰ ppm	BEI ; A3	آسیب های کبدی
۱۳۸	ارتوکلر و بنزیلن مالونو نیتریل o-Chlorobenzylidene malononitrile	۱۸۷/۶۱	C ۰/۰۵ ppm	پرست A4	تحریک قسم فرقانی نفس ؛ حاسیت پوششی
۱۳۹	کلرو برمومتان Chlorobromomethane	۱۲۹/۳۹	-	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کبدی
۱۴۰	کلرو دی فلورو متان Chlorodifluoromethane	۷۶/۴۷	۱۰۰ ppm	A4	اختلال سیستم مرکزی؛ خنگی حاسیت قلبی
۱۴۱	کلرو دی فنیل (۴۲٪ کلر) Chlorodiphenyl (42% chlorine)	۲۶۶/۵۰	۱ mg/m³	پرست	آسیب کبدی تحریک چشم کلرائس
۱۴۲	کلرو دی فنیل (۵۴٪ کلر) Chlorodiphenyl (54% chlorine)	۳۲۸/۴۰	۰/۵ mg/m³	پرست A3	تحریک قسم فرقانی نفس ؛ آسیب کبدی؛ جوش آکمه مانند
۱۴۳	کلرو فرم Chloroform	۱۱۹/۳۸	۱۰ ppm	A3	آسیب کبدی؛ آسیهای جنین؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۱۴۴	بیس (کلرو متیل) اتر bis (Chloromethyl) ether	۱۱۴/۴۶	۰/۰۰۱ ppm	A1	سرطان ریه
۱۴۵	کلرو متیل متیل اتر Chloromethyl methyl ether	۸۰/۵۰	-	A2	سرطان ریه
۱۴۶	۱-کلرو-۱-نیترو پروپان 1-Chloro-1-nitropropane	۱۲۳/۵۴	-	-	سوژش چشم؛ آسیب ریوی
۱۴۷	۱-کلرو-۴-نیترو بنزن 1-Chloro-4-nitrobenzene	۱۵۷/۵۵	۱ mg/m³	پرست	-
۱۴۸	کلرو پنتا فلورو اتان Chloropenta fluoroethane	۱۵۴/۴۷	۱۰۰ ppm	-	حاسیت قلبی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواد مهندسی	STEL/C	ردیف	مینای تعیین حد مجاز مواد مهندسی
۱۴۹	کلروپیکرین Chloropicrin	۱۴۶/۳۹	.۰/۱ ppm	-	A4	تحریک قسم فرقانی تنفسی، آسیب ریبوی
۱۵۰	۱-Chloro-2-propanol & 2-Chloro-1-propanol	۹۶/۵۴	.۱ ppm	-	A4	آسیب کبدی پرست؛
۱۵۱	بن-کلروپیرن B-Chloroprene	۸۸/۵۴	.۱ ppm	-	پرست	تحریک قسم فرقانی تنفسی و چشم
۱۵۲	۲-کلروپروپاپنیک اسید 2-Chloropropionic acid	۱۰۸/۵۳	.۰/۱ ppm	-	پرست	آسیب سیستم تولید مثل مردان
۱۵۳	ارتو-کلرو استایرن o-Chlorostyrene	۱۳۸/۶۰	.۵ ppm	۷۵ ppm	-	احلال سیستم اعصاب مرکزی؛ نوروباتی
۱۵۴	ارتو-کلرو تولوئن o-Chlorotoluene	۱۲۶/۵۹	.۵ ppm	-	-	تحریک قسم فرقانی تنفسی، چشم و پرست
۱۵۵	کلروپیریفوس Chlorpyrifos	۳۵/۰۵۷	.۰/۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4؛ BEIA	بازدارنده آنتیم کولین استاز
۱۵۶	کرومات حاصل از فرآوری سیگ معدنی کرومیت Chromite ore processing (Chromate), as Cr	-	.۰/۰۵ mg/m ³	-	A1	سرطان ریه
۱۵۷	ترکیبات کلری و کروم سه ظرفیتی Metal and Cr III compounds	متناووت	.۰/۵ mg/m ³	-	A4	تحریک قسم فرقانی تنفسی و پرست
۱۵۸	ترکیبات کروم شش ظرفیتی محلول در آب Water-soluble Cr VI compounds	متناووت	.۰/۰۵ mg/m ³	-	؛ AI؛ BEI	تحریک قسم فرقانی تنفسی و سرطان
۱۵۹	ترکیبات کروم شش ظرفیتی ناسحلول در آب Insoluble Cr VI compounds	متناووت	.۰/۰۱ mg/m ³	-	AI	سرطان ریه
۱۶۰	کلرید کرومیل	۱۵۶/۹۲	.۰/۰۲۵ ppm	-	-	تحریک قسم فرقانی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
تنفس و پرست							
	Chromyl chloride						
۱۵۹	کربازن Chrysene	۲۲۸/۴۰	-	-	-	BEIP A3	سرطان
۱۶۰	سیترال Citral	۱۵۲/۲۴	۵ ppm (IVF)	-	-	حربک قسم غرفقانی تنفس؟	اثر روی وزن بدن؟
۱۶۱	کلوبیدال Clopidol	۱۹۲/۰۶	۱ mg/m ³	-	-	حربک قسم غرفقانی تنفس	آسیب چشمی
غبار ذغال سنگ							
۱۶۲	Coal dust (Anthracite)	-	.۰/۴ mg/m ^{3(R)}	-	-	سرطان و فیروز ره	سرطان و فیروز ره
۱۶۳	آنزرسیت (Bituminous)	-	.۰/۴ mg/m ^{3(R)}	-	-	سرطان	سرطان و فیروز ره
مواد فرار قیفر قطران ذغال							
سنگ به صورت آتروسل							
۱۶۴	کربالت					BEIP A1	سرطان
۱۶۵	و ترکیبات معدنی آن					A3	آسم؛ عسلکردن ربیوی اثرات میوکاردیا
۱۶۶	Cobalt and inorganic Compounds, as Co	۵۸۹۳	.۰/۰۲ mg/m ³	-	-		آسیب ربیوی آسیب طحال
۱۶۷	کربونیل کربالت		.۰/۱ mg/m ³	۳۴۱/۹۴			آسیب ربیوی
۱۶۸	Cobalt carbonyl, as Co		.۰/۱ mg/m ³	۱۷۱/۹۸			آسیب ربیوی ادم ربیوی
پیدروکربونیل کربالت							
Cobalt hydrocarbonyl, as Co							
مس							
۱۶۹	Copper Fume	۶۳/۵۵	.۰/۰۷ mg/m ³	-	-	محرك؛ اثرات	گوارش؛ تب دمه ظلزی
۱۷۰	ضاخته		۱ mg/m ³				
غبار و میست ها							
Dust and mist as Cu							
۱۷۱	غبار پنبه خام		.۰/۱ mg/m ^{3(T)}	-	-	برونشت؛ بیسترزیس؛ عملکردن ربیوی	بازدارنده آنزرم کولین
۱۷۲	Cotton dust, raw, untreated	۲۶۲/۸	.۰/۰۵ mg/m ^{3(IVF)}	-	-	A3	اسراز
۱۷۳	کومافوس Coumaphos					BEIP A3	پرست

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواد مهندسی	STEL/C	TWA	ردیف مهندسی تعیین حد مجاز مواد مهندسی
۱۷۰	همه ابزورپردازی کروزول Cresol, all isomers	۱۰.۸/۱۴	۲۰ mg/m ³ (IVF)	-	پرسن: A4	تحریک قسمت فرماقی تنفسی
۱۷۱	کروتون آلدئید Crotonaldehyde	۷.۰/۰.۹	-	C _{۰.۰} /۰ ppm	پرسن: A3	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۱۷۲	کروغومات Crufomate	۲۹.۱/۷.۱	۵ mg/m ³	-	پرسن: BEIA استراز: A4	بازدارنده آنزیم کولین
۱۷۳	کومون Cumene	۱۲۰/۱۹	۵۰ ppm	-	پرسن: چشم و پرسن	تحریک قسمت فرماقی تنفسی
۱۷۴	سیانامید Cyanamide	۴۲/۰.۴	۲ mg/m ³	-	پرسن: پرسن	تحریک چشمی و پرسن
۱۷۵	سیانوژن Cyanogen	۵۲/۰.۴	۱۰ ppm	-	پرسن: چشم و چشم	تحریک قسمت تجاذبی تنفس و چشم
۱۷۶	کلرید سیانوژن Cyanogen Chloride	۶۱/۰.۸	-	C _{۰.۰} /۰ ppm	پرسن: چشم و پرسن	ادم رویی: تحریک
۱۷۷	سیکلو هگزان Cyclohexane	۸۶/۰.۶	۱۰۰ ppm	-	پرسن: چشمی و پرسن	اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۱۷۸	سیکلو هگزانول Cyclohexanol	۱۰۰/۰.۹	۵۰ ppm	-	پرسن: چشم و چشم	اختلال سیستم اعصاب مرکزی و چشم
۱۷۹	سیکلو هگزانون Cyclohexanone	۹۷/۰.۴	۷۰ ppm	۵۰ ppm	پرسن: چشم و چشم	تحریک قسمت فرماقی تنفسی
۱۸۰	سیکلو هگزان Cyclohexene	۸۲/۰.۴	۳۰۰ ppm	-	پرسن: چشم و چشم	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۱۸۱	سیکلو هگزیل آمین Cyclohexylamine	۹۹/۰.۷	۱۰ ppm	-	پرسن: چشم	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۱۸۲	سیکلونیت Cyclonite	۲۲۲/۰.۶	۰.۰۵ mg/m ³	-	پرسن: کبدی A4	آسیب کبدی
۱۸۳	سیکلو پنتادین Cyclopentadiene	۶۶/۰.۱	۷۵ ppm	-	پرسن: چشم و چشم	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۱۸۴	سیکلو پتان Cyclopentane	۷۰/۰.۱۳	۶۰۰ ppm	-	پرسن: چشم و پرسن	تحریک قسمت فرماقی تنفس، چشم و پرسن

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	مینای تعیین حد مجاز متوجه
اختلال سیستم اعصاب مرکزی						
۱۸۵	سی هگزاتین Cyhexatin	-	۳۸۵/۱۶	۵ mg/m ³	A4	تفسی؛ تأثیر روی وزن بدن؛ اثرات کلیوی
۱۸۶	۴-۲ دی کلروفنر کسی استیک (2,4-D)	-	۲۲۴/۰۴	۱.۰ mg/m ³	A4	تحریک قسمت فرقانی نفسی و پرست
۱۸۷	دی تریکلوروفنیل اتیل دی تریکلوروفنیل اتیل	-	۳۵۴/۵۰	۱mg/m ³	A3	اثرات کبدی
تشنج سیستم اعصاب مرکزی؛ کاهش فرجه ادراریک						
۱۸۸	دکاپوران Decaborane	-	۱۲۲/۳۱	.۰/۰۵ ppm	.۰/۰۵ ppm	پرست؛ بازدارنده آنزیم کولین استراز
۱۸۹	دمتون Demeton	-	۲۵۸/۳۴	.۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	BEI ₄	پرست؛ بازدارنده آنزیم کولین استراز
۱۹۰	دمتون-اس-متیل Demeton-S-methyl	-	۲۳۰/۰۳	.۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	BEI ₄ A4 حابت	پرست؛ بازدارنده آنزیم کولین استراز
۱۹۱	الکل دی استون Diacetone alcohol	-	۱۱۶/۱۶	۵۰ ppm	-	تفسی و چشم
۱۹۲	دیازینون Diazinon	-	۳۰۴/۳۶	.۰/۰۱ mg/m ³ (IVF)	پرست؛ A4	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۱۹۳	دیازومتان Diazomethane	-	۴۲/۴۰	.۰/۰۲ ppm	A2	تفسی و چشم
۱۹۴	دی بوران Diborane	-	۲۷/۶۹	.۰/۱ ppm	-	تفسی و سردد
۱۹۵	۲-ان-دی بوتیل آمینو اتانول 2-N-Dibutylamino ethanol	-	۱۷۲/۲۹	.۰/۵ ppm	پرست	تفسی و چشم
۱۹۶	دی بوتیل فسفات Dibutyl phosphate	-	۲۱۰/۲۱	۵ mg/m ³ (IVF)	پرست	مانله؛ تحریک قسمت فرقانی تفسی و چشم
۱۹۷	دی بوتیل فنیل فسفات Dibutyl phenyl phosphate	-	۲۸۶/۲۶	.۰/۰۳ Ppm	پرست	بازدارنده آنزیم کولین استراز؛ تحریک قسمت فرقانی تفسی
۱۹۸	دی بوتیل فنالات	-	۲۷۸/۳۴	۵ mg/m ³	-	آسپ بیضه؛ تحریک

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد شیمیایی	حد مجاز مواد مهندسی	ردیف
		STEL/C	TWA			
۱۹۹	اسید دی کلرواستیک Dichloroacetic acid	-	.۰/۵ ppm	۱۲۸/۹۵	دی بنتل دی فوتالیت Dibutyl phthalate	۴
۲۰۰	دی کلرو استیلن Dichloroacetylene	C.۰/۱ ppm	-	۹۶/۹۳	تربریک قسم فرقانی تنفس و چشم؛ آسیب بینه	A3
۲۰۱	ارتو دی کلرو بنزن o-Dichlorobenzene	۵۰ ppm	۲۵ ppm	۱۴۷/۰۱	تربریک قسم فرقانی تنفس و چشم؛ آسیب کبدی	A4
۲۰۲	پارا دی کلرو بنزن p-Dichlorobenzene	-	۱۰ ppm	۱۴۷/۰۱	تربریک و سوزش چشم و آسیب کلریو	A3
۲۰۳	۳-و-۳-دی کلرو بنزیدین 3,3-Dichloro benzidine	-	-	۲۵۳/۱۳	سرطان مثانه و تحریک چشم	A3
۲۰۴	او-۴-دی کلرو-۲-بوتن 1,4-Dichloro-2-butene	-	.۰/۰۰۵ ppm	۱۲۴/۹۹	تربریک قسم فرقانی تنفس و چشم	A2
۲۰۵	دی کلرو دی فلوئورومتان Dichlorodifluoro methane	-	۱۰۰ ppm	۱۲۰/۹۱	حساسیت های قلبی	A4
۲۰۶	او-۳-دی کلرو-۵-دی متیل هیدانتوئین 1,3-Dichloro-5,5-dimethyl hydantoin	.۰/۴ mg/m ³	.۰/۲ mg/m ³	۱۴۷/۰۳	تحریک قسم فرقانی تنفس	-
۲۰۷	او-۱-دی کلرو اتان 1,1-Dichloroethane	-	۱۰۰ ppm	۹۸/۹۷	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم؛ آسیب کلریو و کبدی	A4
۲۰۸	او-۲-دی کلرو اتیلن؛ همه ابروما رها 1,۲-Dichloro ethylene	-	-	۹۶/۹۵	اختلال سیستم اعصاب مرکزی سوزش چشم	-
۲۰۹	دی کلرو اتیل اتر Dichloroethyl ether	۱۰ ppm	۵ ppm	۱۴۷/۰۲	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم؛ تهوع	A4
۲۱۰	دی کلرو فلوئورومتان Dichloromonofluoro methane	-	۱۰ ppm	۱۰۲/۹۲	آسیب کبدی	-

نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبیانی	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
دی کلرو متان Dichloromethane	۸۴/۹۳	۵۰ ppm	-	A3 BEI	۲۱۱
(۱-دی کلرو-۱-نیتروتان 1,1-Dichloro-1-nitroethane	۱۴۳/۹۶	۷ ppm	-	حربیک قسم غرفقانی نفس	۲۱۲
(۲-دی کلرو بروپوین 1,3-Dichloro propene ۲-دی کلرو بروپوپاک 2,2-Dichloro propionic acid	۱۱۰/۹۸	۱ ppm	-	آسیب های کلیوی برست؛ A3	۲۱۳
اسید دی کلرو ترافلورو اتان Dichlorotetrafluoro ethane	۱۴۲/۹۷	۵ mg/m ³	-	حربیک قسم غرفقانی نفس و چشم	۲۱۴
دی کلرو ترافلورو اتان Dichlorotetrafluoro ethane	۱۷۰/۹۳	۱۰۰ ppm	-	تأثیر بر حملکرد ربوی A4	۲۱۵
دی کلوروس دیکلوروس Dichlorvos	۲۲۰/۹۸	.۰۱ mg/m ³ (IVF)	-	پارست؛ بازدارنده آنتریم کولین استراز؛ BEI _A	۲۱۶
دی کروتوفروس دیکروتوفوس Dicrotophos	۲۳۷/۲۱	.۰۰۵ mg/m ³ (IVF)	-	پارست؛ بازدارنده آنتریم کولین استراز؛ BEI _A	۲۱۷
دی سیکلو پنتادین دی سیکلو پنتادیل آهن Dicyclopentadiene Dicyclopentadienyl iron	۱۳۲/۲۱	۵ ppm	-	حربیک قسم غرفقانی و تحفاض نفس و چشم	۲۱۸
دیبلدرین دیبلدرین Dieldrin	۳۸۰/۹۳	.۱ mg/m ³	-	آسیب کبدی آسیب کبدی؛ ارات سیستم تولید مثل؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	۲۱۹
سوخت دیزل بصورت هیدروکربن های کل Diesel fuel as total Hydrocarbons	متغارت	۱۰۰ mg/m ³ (IVF)	-	درماتیت برست؛ A3	۲۲۱
دی اتانول آمین دی اتانول آمین Diethanolamine	۱۰۵/۱۴	.۱ mg/m ³ (IVF)	-	آسیب کبدی و کلیوی برست؛ A3	۲۲۲
دی اتيل آمین دی اتيل آمین Diethylamine	۷۳/۱۴	۵ ppm	۱۵ ppm	حربیک قسم غرفقانی نفس و چشم A4	۲۲۳

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مواجهه شفافی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفافی TWA	گروه مواد مواجهه شفافی	ردیف
۲۲۴	دی اتیل آمینو اتانول 2-diethylamino ethanol	۱۱۷/۱۹	۴ ppm	-	پرس	تنفس؛ نشخ سیستم اعصاب مرکزی	تحریک قسمت فرقانی
۲۲۵	دی اتیلن تری آمن Diethylene triamine	۱۰۳/۱۷	۱ ppm	-	پرس	تنفس و چشم	تحریک قسمت فرقانی
۲۲۶	دی (۲-اپیل هگزیل) فنالات Di(2- ethylhexyl) phthalate	۳۹۰/۵۴	۵ mg/m ³	-	A3	تنفس	تحریک قسمت تهانی
۲۲۷	دی اتیل کتون Diethyl ketone	۸۶/۱۳	۲۰۰ ppm	۲۰۰ ppm	-	تنفس و اختلال سیستم اعصاب مرکزی	تحریک قسمت فرقانی
۲۲۸	دی اتیل فنالات Diethyl phthalate	۲۲۲/۲۳	۵ mg/m ³	-	A4	تنفس	تحریک قسمت فرقانی
۲۲۹	دی اتیل سولفات Diethyl sulphate	۱۵۶/۱۸	۰.۰۵ ppm	-	A2	پرس	سرطان زائی؛ سوزش
۲۳۰	دی فلورورید برمومتان Di-fluoromethyl bromide	۲۰۹/۸۳	۱۰۰ ppm	-	-	تنفس؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ اثربات کبدی	تحریک قسمت فرقانی
۲۳۱	دی ابزو دسیل فنالات Diiodecyl phthalate	۴۴۹/۶۶	۵ mg/m ³	-	-	-	-
۲۳۲	دی ابزو نونیل فنالات Diisooctyl phthalate	۴۱۸/۶۱	۵ mg/m ³	-	-	-	-
۲۳۳	دی گلایسیدیل اتر Diglycidyl ether	۱۳۰/۱۴	۰.۰۱ ppm	-	A4	پرس؛ سیستم تولید مثل در مردان	تحریک و سوزش
۲۳۴	دی ابزو بوتیل کتون Diisobutyl ketone	۱۴۲/۲۳	۲۵ ppm	-	-	تنفس و چشم	تحریک قسمت فرقانی
۲۳۵	دی ابزو پروپیل آمن Diisopropylamine	۱۰۱/۱۹	۵ ppm	-	پرس	تنفس؛ آسیب چشمی	تحریک قسمت فرقانی
۲۳۶	ان؛ ان - دی متیل استامید N,N-Dimethyl acetamide	۸۷/۱۲	۱ ppm	-	A4 BEI	آسیب کبدی و آسیب جنین	آسیب کبدی و آسیب جنین
۲۳۷	دی متیل آمین Dimethylamine	۴۵/۰۸	۵ ppm	۱۵ ppm	A4	تنفس	تحریک قسمت فرقانی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکانی وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	میانی تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
۲۲۸	دی متیل آمن و DMAEE اتيل) اتر؛ Bis (2-Dimethyl aminoethyl) ether	۱۶۰/۲۶	۰/۰۵ ppm	۰/۱۵ ppm	پرست	تنفس؛ چشم و پرست	۳/۴
۲۳۹	دی متیل آریلن Dimethylaniline	۱۲۱/۱۸	۵ ppm	۱۵ ppm	پرست؛ A4 BEIM	مت هموگلوبینی	۴/۴
۲۴۰	دی متیل کاربامول کلراید Dimethyl carbamoyl chloride	۱۰۷/۵۴	۰/۰۰۵ ppm	-	پرست؛ A2	سرطان بین؛ تحریک فوتی؛ تنفس	۵/۴
۲۴۱	دی متیل دی سولفید Dimethyl disulfide	۹۶/۲	۰/۵ ppm	-	پرست	تنفس؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	۶/۴
۲۴۲	دی اتل اوکسی سیلان Diethylethoxysilane	۱۰۴/۲۰	۰/۵ ppm	۰/۵ ppm	-	تحریک قسم فوتی؛ تنفسی و چشم؛ سردد	۷/۴
۲۴۳	دی متیل فرمامید Dimethylformamide	۷۳/۰۹	۱۰ ppm	-	پرست؛ A4 BEI	آسیب کبدی	۸/۴
۲۴۴	۱و-دی متیل هیدرازین 1,1-Dimethyl hydrazine	۶۰/۱۲	۰/۰۱ ppm	-	پرست؛ A3	تحریک قسم فوتی؛ تنفس؛ سرطان بینی	۹/۴
۲۴۵	دی متیل خالات Dimethylphthalate	۱۹۶/۱۹	۵ mg/m³	-	-	تحریک قسم فوتی؛ تنفس و چشم	۱۰/۴
۲۴۶	دی متیل سولفات Dimethyl sulfate	۱۲۶/۱۰	۰/۱ ppm	-	پرست؛ A3	سوژش پرست و چشم	۱۱/۴
۲۴۷	دی متیل سولفید Dimethyl sulfide	۶۲/۱۴	۱۰ ppm	-	-	تحریک قسم فوتی؛ تنفس	۱۲/۴
۲۴۸	کلیه ایزومرهای دی نیترو بنزن Dinitrobenzene, all isomers	۱۶۸/۱۱	۰/۱۵ ppm	-	پرست	مت هموگلوبینی آسیب چشم	۱۳/۴
۲۴۹	دی نیترو- ارتو- کروزوول Dinitro-o-cresol	۱۹۸/۱۳	۰/۲ mg/m³	-	پرست	متاولیسم پایه	۱۴/۴
۲۵۰	۳و-دی نیترو- ارتو- تولوئن 3,5-Dinitro-o-toluamide	۲۲۵/۱۶	۱ mg/m³	-	A4	آسیب کبدی	۱۵/۴
۲۵۱	دی نیترو تولوئن Ditnitrotoluene	۱۸۲/۱۵	۰/۲ mg/m³	-	A3	اختلالات قلبی؛ الرات سیستم تولید مثل	۱۶/۴
۲۵۲	او-دی اکسان 1,4-Dioxane	۸۸/۱۰	۱۰ ppm	-	A3	آسیب کبدی	۱۷/۴
۲۵۳	دی اکساتیون Dioxathion	۴۵۶/۵۴	۰/۱mg/m³ (MF)	-	A4	بازدارنده آنزیم کولین استراز	۱۸/۴

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکب‌واری	وزن	حد مجاز مواججه سفلی	ردیف STEL/C	ردیف TWA	ردیف مینای تعیین حد مجاز مواججه
۲۵۴	او-۳-دی اکسولان 1,3-Dioxolane	۷۶/۰۸	۷۰ ppm	-	-	-	الرات خونی
۲۵۵	دی فنل آمین Diphenylamine	۱۶۹/۱۲	۱.۰ mg/m ³	-	A4	-	آسیب کبدی و کلری؛ الرات خونی
۲۵۶	پنتا اکسید دی فسفر Diphosphorus pentoxide	۱۴۱/۹۵	۱ mg/m ³	۱ mg/m ³	-	۱ mg/m ³	تحریک قسمت غرفقانی تنفس
۲۵۷	دی پروپیل کتون Dipropyl ketone	۱۱۴/۸۰	۵۰ ppm	-	-	-	تحریک قسمت غرفقانی تنفس؛ آب مروارید
۲۵۸	دی کوات Diquat	متغیر	۰/۵ mg/m ³ (R)	-	A4	-	تحریک قسمت تحتانی تنفس؛ آب مروارید
۲۵۹	دی سولفیرام Disulfiram	۲۹۶/۵۴	۲ mg/m ³	-	A4	-	اتاس عروق؛ نهوع
۲۶۰	دی سولفون Disulfoton	۲۷۶/۳۸	۰/۰۵mg/m ³ (VF)	-	A4	-	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۲۶۱	دیورون Diuron	۲۳۳/۱۰	۱ mg/m ³	-	A4	-	تحریک قسمت غرفقانی تنفس
۲۶۲	دی وینیل بنزن Divinylbenzene	۱۳۰/۱۹	۱۰ ppm	-	-	-	تحریک قسمت غرفقانی تنفس
۲۶۳	دو دسیل مرکاپتان Dodecyl mercaptan	۲۰۲/۰۴	۰/۱ ppm	-	حسبت	-	تحریک قسمت غرفقانی تنفس
۲۶۴	اندو سولفان Endosulfan	۴۰/۶۹۵	۰/۱ mg/m ³ (VF)	-	A4	-	تحریک قسمت تحتانی تنفس و آسیب کبدی و کلری
۲۶۵	اندرین Endrin	۳۸۰/۹۳	۰/۱ mg/m ³	-	حسبت	-	آسیب کبدی و اختلال سیستم اعصاب مرکزی و سردرد
۲۶۶	انفلوران Enflurane	۱۸۴/۵۰	۷۵ ppm	-	A4	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی و اختلالات قلبي
۲۶۷	ایسی کلورو هیدرین Epichlorohydrin	۹۲/۵۳	۰/۵ ppm	-	حسبت	-	تحریک قسمت غرفقانی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکب‌نامی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	مبنای تعیین حد مجاز مواجهه
۲۶۸	EPN (فلونولاسیل)		۳۲۲/۳۱	۰/۱ mg/m ³	-	A4	پرست؛ بازارنده آنزیم کوین استراز
۲۶۹	اتان	Ethane	-	مشاهده گازهای هیلروکربن های آلیافاکیک؛ آلانها (C1-C4)	-	۱۰۰ ppm	تفسی؛ اثرات سیستم توبلید مثل در مردان
۲۷۰	اتانول	Ethanol	۴۶/۰۷	-	A3	-	تحریک قسم فرقانی تفسی
۲۷۱	اتانول آسین	Ethanolamine	۹۱/۰۸	۴ ppm	-	۶ ppm	تحریک و سورش پوست و چشم
۲۷۲	اتیون	Ethion	۳۸۴/۴۸	۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	-	A4	بازارنده آنزیم کوین استراز
۲۷۳	- ایل هیکریل کلوروفرمات	2-Ethylhexyl chloroformate	۱۹۲/۷	۱ ppm	-	-	-
۲۷۴	- اتوکسی ایل استات	2-Ethoxyethyl acetate	۹۰/۱۲	۵ ppm	-	EBI	آسیب سیستم توبلید مثل در مردان؛ آسیب جنبین
۲۷۵	- اتوکسی ایل استات	2-Ethoxyethyl acetate	۱۳۲/۱۶	۵ ppm	-	EBI	آسیب سیستم توبلید مثل مردان
۲۷۶	ایل استات	Ethyl acetate	۸۸/۱۰	۴۰۰ ppm	-	-	تحریک قسم فرقانی تفسی و چشم
۲۷۷	ایل آکریلات	Ethyl acrylate	۱۰۰/۱۱	۵ ppm	۱۵ ppm	A4	تحریک قسم فرقانی تفسی و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ حساسیت پوستی
۲۷۸	ایل آمین	Ethyl amine	۴۵۰/۸	۵ ppm	۱۵ ppm	پوست	تحریک و سورش
۲۷۹	ایل آمیل کتون	Ethyl amyl ketone	۱۲۸/۲۱	۱۰ ppm	-	-	ایجاد سبب اعصاب
۲۸۰	ایل بنزن	Ethyl benzene	۱۰۹/۱۶	۷۰ ppm	-	A3 BEI	تحریک قسم فرقانی تفسی و آسیب کلریوی (غروفیاتی)؛ اختلال بخش حرزوی گوش میانی
۲۸۱	ایل بروماید	Ethyl bromoformate	۱۰۸/۹۸	۵ ppm	-	پرست؛	آسیب کبدی و اختلال

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواجهه سفلی	حد مجاز مواجهه شفی	STEEL/C	TWA	ردیف	منابع تعبین حد مجاز مواجهه
۲۸۱	Ethyl bromide							سیستم اعصاب مرکزی
۲۸۲	‡ اتيل ترت-برتيل اندر Ethyl tert-butyl ether(ETBE)	۱۰۲/۱۸	۵ ppm	-	(-) (واکنش ربوی و آسیب پیچه)	A3	۳/۴	منابع تعبین حد مجاز مواجهه
۲۸۳	اتيل بورتیل کتون Ethyl butyl ketone	۱۱۶/۱۹	۵۰ ppm	۷۵ ppm	-	مرکزی؛ سوزش پوست و چشم	۳/۴	اختلال سیستم اعصاب
۲۸۴	اتيل کلراید Ethyl chloride	۶۴/۵۲	۱۰۰ ppm	-	پوست؛ A3 آسیب کبدی	-	۳/۴	تریکلراید
۲۸۵	اتيل کلوروformat Ethyl chloroformate	۱۰۸/۵۲	۱ ppm	-	-	-	۳/۴	تریکلراید
۲۸۶	اتيل سیانو اکریلات Ethyl cyanoacrylate	۱۲۵/۱۲	.۰/۲ ppm	-	-	-	۳/۴	تریکلراید
۲۸۷	اتيل اتیلن Ethylene	۲۸۰/۵	۲۰۰ ppm	-	A4 خنگی	-	۳/۴	تریکلراید
۲۸۸	اتيل کلرو هیدرین Ethylene chlorohydrin	۸۰/۵۲	-	C ۱ ppm	پوست؛ A4 مرکزی؛ آسیب کبدی و کلریو	-	۳/۴	تریکلراید
۲۸۹	اتيل دی آمین Ethylen diamine	۶۰/۱۰	۱۰ ppm	-	پوست؛ A4	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۰	اتيل دی بروماید Ethylene dibromide	۱۸۷/۸۸	.۰/۵ ppm	-	پوست؛ A3	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۱	اتيل دی کلراید Ethylene dichloride	۹۸/۹۶	۱۰ ppm	-	A4 آسیب کبدی؛ تهوع	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۲	اتيل گلیکول Ethylene glycol	۶۲/۰۷	-	C ۱۰۰ mg/m ³ (H)	A4 تحریک قسم غرفانی تنفس و چشم	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۳	اتيل گلیکول دیتریت Ethylene glycol dinitrate	۱۵۲/۰۶	.۰/۰۵ ppm	-	پوست	A4 انساع عروق و سردرد	۳/۴	تریکلراید
۲۹۴	اتيل اکساید Ethylene oxide	۴۴/۰۵	۱ ppm	-	A2 سرطان؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۵	اتيل ایمین Ethyen imine	۴۳/۰۸	.۰/۰۵ ppm	.۰/۱ ppm	پوست؛ A3 مرکزی؛ آسیب کبدی و کلریو	-	۳/۴	تریکلراید
۲۹۶	اتيل اندر Ethyl ether	۷۴/۱۲	.۴۰ ppm	.۵۰ ppm	- اخراج اسید	مرکزی تحریک قسم	۳/۴	تریکلراید

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواد شیمیایی	حد مجاز مواد مهندسی	STEEL/C	TWA	ردیف	مبنای تعیین حد مجاز مواد مهندسی
فرقانی تنفسی								
۲۹۷	اکیل فرمات Ethyl formate	۷۶/۰۸	۱۰۰ ppm	(-) (-)	(-) (-)	(-) (-)	۳	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم
۲۹۸	۲-اکیل هگزانویک اسید 2-Ethylhexanoic acid	۱۴۶/۲۴	۵ mg/m ³ (IVF)	-	-	-	۴	اثرات نافع الخلقه زابی
۲۹۹	اتیلیدن نوربورن Ethylidene norbornene	۱۲۰/۱۹	C ۵ ppm	-	-	-	۵	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم
۳۰۰	اتیل مرکاپتان Ethyl mercaptan	۶۲/۱۳	۰/۵ ppm	-	-	-	۶	اختلال سیستم اعصاب
۳۰۱	اتیل مورفولین نرمال N-Ethylmorpholine	۱۱۵/۱۸	۵ ppm	-	پرست	-	۷	تحریک قسم فرقانی تنفس؛ آسیب چشم
۳۰۲	اتیل سیلیکات یا ترا اترکسی Silane	۲۰۸/۳۰	۱۰ ppm	-	-	-	۸	تحریک قسم فرقانی تنفس؛ آسیب چشم؛ آسیب کلیوی
۳۰۳	فناییفروز Fenimiphos	۳۰۳/۴۰	۰/۰۵mg/m ³ (IVF)	-	پرست؛ A4	-	۹	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۳۰۴	فن سولفوتیان Fensulfothian	۳۰۸/۳۵	۰/۰۱ mg/m ³ (IVF)	-	پرست؛ A4	-	۱۰	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۳۰۵	فینتروتون Fenitrothion	۲۷۷/۲۳	۱ ppm	-	پرست	-	۱۱	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۳۰۶	فنوبوکارب Fenobucarb	۲۰۷/۲۷	۵ ppm	-	پرست	-	۱۲	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۳۰۷	فنتیون Fenthion	۲۷۸/۳۴	۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	-	پرست؛ A4	-	۱۳	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۳۰۸	فریام Ferbam	۴۱۶/۵۰	۵ mg/m ³	-	A4	-	۱۴	اختلال سیستم اعصاب
۳۰۹	غبار فرو وانادیوم Ferrovanadium dust	-	۱ mg/m ³	۲ mg/m ³	-	-	۱۵	تحریک قسم فرقانی و تهائی تنفس و چشم
۳۱۰	غبار آرد Flour dust	-	۰/۵mg/m ³	-	حساسیت	-	۱۶	آسم؛ برورنیت؛ تحریک قسم فرقانی

نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواججه سفلی STEL/C TWA	میانی تعیین حد مجاز مواججه	ردیف
تنفس				
آسپ استخوانی فلوروروزیس	A4 BEI	-	۰/۵ mg/m ³	متغیر
تحریک قسمت فرقانی				
تنفس و تحریک چشم و بروست	-	۱ ppm	۱ ppm	۳۸
بازدارنده آنزیم کولین استراز	پرست؟ A4	-	۰/۰۱ mg/m ³ (IVF)	۲۴۹/۳۲
تحریک قسمت فرقانی				
تنفس و تحریک چشم تنفس و بروست	A2 حساسیت	C./۰ ppm	-	۳۰/۰۳
تحریک چشم و بروست و آسپ کبدی و کلریوی	پرست	-	۱۰ ppm	۴۵/۰۴
تحریک قسمت فرقانی تنفس؛ چشم و بروست	-	۱۰ ppm	۵ ppm	۴۶/۰۲
	-	-	۱ mg/m ³	۷۷۱/۹۱
تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	پرست؟ A4	-	۱ ppm	۹۶/۰۸
تحریک قسمت فرقانی تنفس و تحریک چشم	پرست	۱۵ ppm	۱۰ ppm	۹۷/۱۰
تحریک قسمت فرقانی تنفس	A3	-	۰/۰۰۰۳ mg/m ³ (R)	۱۴۴/۶۴
تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	A3	۵۰۰ ppm	۳۰۰ ppm	-
برتران	-	-	۰/۲ ppm	۷۶/۰۳
تحریک قسمت فرقانی تنفس؛ چشم و بروست؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	A4 حساسیت	C./۰.۵ ppm	-	۱۰۰/۱۱
تحریک قسمت فرقانی تنفس	-	-	۱ mg/m ³	۹۲/۰۹
تحریک قسمت فرقانی	A3	-	۱ ppm	۷۶/۰۸

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکبیتی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	منابع تعریف حد مجاز مواجهه
تنفس؛ چشم و پوست							
۳۲۶	Glycidol	گلایکول	۵۸۷/۰۴	۰/۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4	متاپلازی حنجره حساسیت
۳۲۷	Glyoxal	گرو دیپار خلات (جو دسر؛ گندم)	-	۴ mg/m ³	-	-	برونوشت؛ اثرات ریبوی و تحریک قسمت فرقانی
۳۲۸	Glyceraldehyde	گرانیت (همه اشکال چرب نیز)	-	۲ mg/m ³ (R)	-	-	پنوموکربنیوزیس
۳۲۹	Hafnium and compounds, as Hf	هافنیم و ترکیبات آن	۱۷۸/۴۹	۰/۵ mg/m ³	-	-	تحریک قسمت فرقانی
۳۳۰	Halothane	هالوتان	۱۸۷/۳۹	۵۰ ppm	-	A4	آسیب کبدی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ انساع عروق
۳۳۱	Helium	هیلیم	۴	خنگی آور ساده (D)	-	-	خنگی
۳۳۲	Heptachlor and Heptachlor epoxide	هپتاکلر اپرکسید	۳۷۸/۳۲ ۳۸۹/۴۰	۰/۰۵ mg/m ³	-	A3	آسیب کبدی
۳۳۳	Haptane, all isomers	کلیه ایزوهرهای هپتان	۱۰۰/۲۰	۵۰۰ ppm	۴۰۰ ppm	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی و تحریک قسمت فرقانی تنفسی
۳۳۴	Hexachlorobenzene	هگزاکلرو بنزن	۲۷۶/۷۸	۰/۰۰۲ mg/m ³	-	A3	اثرات پورفرین؛ آسیب بروت؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۳۳۵	Hexachlorobutadiene	هگزاکلرو بوتا دین	۲۶۰/۷۶	۰/۰۲ ppm	-	A3	آسیب کلیوی
۳۳۶	Hexachlorocyclopentadiene	هگزا کلرو سیکلو پنتادین	۲۷۲/۷۵	۰/۰۱ ppm	-	A4	تحریک قسمت فرقانی
۳۳۷	Hexachloroethane	هگزا کلرو اتان	۲۳۶/۷۴	۱ ppm	-	A3	آسیب کلیوی و کبدی
۳۳۸	Hexachloroethane	هگزا کلرو نتان	۲۳۴/۷۴	۰/۰ mg/m ³	-	پرست	آسیب کبدی و

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مهندسی	STEL/C	TWA	ردیف	مینای تعیین حد مجاز مواد مهندسی
جوشهای شب آکنه								
	Hexachloro naphthalene							
۳۲۹	هگزافلوئورو استون Hexafluoroacetone		۱۶۹/۰۴	.۰/ ppm	-	-		آسیب پرده؛ آسیب کلیوی
۳۴۰	هگزافلوئورو پروپیلن Hexafluoropropylene		۱۵۰/۰۲	.۰/ ppm	-	-		آسیب کلیوی
۳۴۱	هگزا هیدرو فتالیک ایتر بد؛ کلیه ایزومرها Hexahydrophthalic anhydride, all isomers		۱۵۶/۱۷	C ۰/۰۰۵ mg/m ³ (TWA)	-	-		حساسیت؛ تحریک نمایش: حساسیت نفس؛ پرست و چشم
۳۴۲	هگزا متیلن دی ایزوسیات Hexamethylene diisocyanate		۱۶۸/۲۲	.۰/۰۰۵ ppm	-	-		تحریک قسمت فوکائی نمایش: حساسیت سیستم تولید مثل
۳۴۳	هگزا متیل فسفر آمید Hexamethyl phosphoramide		۱۷۹/۲۰	-	-	-		سرطان قسمت فوکائی تنفس؛ پرست؛ A3
۳۴۴	هگزان نرمال n-Hexane		۸۶/۱۸	۵۰ ppm	-	-		اختلال سیستم اعصاب مرکزی و نوروباتی عمومی؛ سورژ چشم
۳۴۵	کلیه ایزومرهای هگزان بجز هگزان نرمال		۸۹/۱۸	۱۰۰ ppm	۵۰ ppm	-		اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ تحریک قسمت فوکائی تنفس و چشم
۳۴۶	او-هگزان دی آمین 1,6-Hexanediamine		۱۱۶/۲۱	.۰/۵ ppm	-	-		تحریک قسمت فوکائی تنفس و پرست
۳۴۷	۱-هگزان 1-Hexane		۸۴/۱۶	۵۰ ppm	-	-		اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۳۴۸	هگزیل استات نوع دوم sec-Hexyl acetate		۱۴۴/۲۱	۵۰ ppm	-	-		تحریک قسمت فوکائی تنفس و چشم
۳۴۹	هگزیلن گلیکول Hexylene glycol		۱۱۸/۱۷	C ۲۵ ppm	-	-		تحریک قسمت فوکائی تنفس و چشم
۳۵۰	هیدرازین Hydrazine		۳۲/۰۵	.۰/۰۱ ppm	-	-		سرطان قسمت فوکائی تنفس
۳۵۱	هیدروژن Hydrogen		۱/۰۱	خنگی آور ساده (D)	-	-		خنگی
۳۵۲	ترفنیل های هیدروژنه Hydrogenated terphenyls		۲۴۱/۱۰	.۰/۵ ppm	-	-		آسیب کبدی
۳۵۳	برومید هیدروژن Bromide hydrogen		۸۰/۹۲	C ۲ ppm	-	-		تحریک قسمت فوکائی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکب‌نامه	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	منابع تعریف حد مجاز متوجهه
تئسی						
۳۵۴	کلرید هیدروژن	C _۲ ppm	-	۲۶/۴۷	A4	تئسی؛ تئیزی قسمت فرقانی
سیانید هیدروژن و نسکنهای سیانید						
۳۵۵	Hydrogen chloride	C _۴ /vppm	-	۲۷/۰۳	پوست	تئسی؛ تئیز؛ سردد؛ اثرات تیروئیدی
سیانید هیدروژن و نسکنهای سیانید						
۳۵۶	فلوئورید هیدروژن	C _۵ mg/m ^۳	-	۲۰/۰۱	پوست	تئسی؛ تحانی؛ پوست و چشم؛ فلوروزیس
پروکسید هیدروژن						
۳۵۷	Hydrogen peroxide	-	۱ ppm	۳۶/۰۲	A3	تئسی؛ پوست و چشم
سلنید هیدروژن						
۳۵۸	Hydrogen selenide, as Se	-	۰/۰۵ ppm	۸۰/۹۸	-	تئسی؛ تئیز؛ تئیز و چشم
رسانگیده هیدروژن						
۳۵۹	Hydrogen sulfide	۵ ppm	۱ ppm	۳۶/۰۸	-	تئسی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
هیدرو کینون						
۳۶۰	Hydroquinone	-	۱ mg/m ^۳	۱۱/۰/۱۱	A3	تئسی و آسیب چشم
- ۲ هیدرو کس ہروپیل						
۳۶۱	Acrylates 2-Hydroxypropyl acrylate	-	۰/۵ ppm	۱۳۰/۱۴	پوست؛ حاسیت	تئسی؛ چشم
اپندن						
۳۶۲	Indene	-	۵ ppm	۱۱۶/۱۵	-	آسیب کبدی
اپندیم و ترکیبات آن						
۳۶۳	Indium & compounds, as In	-	۰/۱ mg/m ^۳	۴۹	-	ادم ریه؛ پنومو کوئیزیس؛ فریسایش دندان؛ ضعف و بیماری
ید و بیدیدها						
۳۶۴	Iodine	۰/۱ ppm ^(V)	۰/۰۱ ppm ^(IV/F)	متغیر	A4	تئسی؛ کم کاری تیروئیدی؛ تئیزی قسمت فرقانی
بیدیدها						
۳۶۵	Iodides	-	۰/۰۱ ppm ^(IV/F)	متغیر	A4	تئیز؛ تئیز تیروئیدی قسمت فرقانی تئسی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواججه شلفی	STEL/C	ردیف	مینای تعیین حد مجاز مواججه
۳۶۵	بردوفرم Iodoform	۳۹۳/۷۸	.۰/۶ ppm	-	۱	اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۳۶۶	اکسید آهن Iron oxide	۱۵۹/۷۰	۵ mg/m ^{۳(R)}	A4	۲	پنوموکتیوریس
۳۶۷	پنتا کربونیل آهن Iron pentacarbonyl, as Fe	۱۹۶/۹۰	.۰/۲ ppm	-	۳	adem رده؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۳۶۸	نیک های محلول آهن مثل سولفات؛ کلرید؛ نیترات و ... Iron salts, soluble, as Fe	متناهی	.۰/۱ ppm	-	۴	تحریک قسمت فرقانی تنفسی و پرست
۳۶۹	الکل ایزوآمیل با الکل Isoamyl alcohol	۸۸/۱۵	۱ mg/m ^۳	۱۲۵ ppm	۵	تحریک قسمت فرقانی تنفسی و چشم
۳۷۰	ایزو بوتانول Isobutanol	۷۴/۱۲	۵۰ ppm	-	۶	تحریک پرست و چشم
۳۷۱	ایزو بوتیل استات Isobutyl acetate	۱۱۶/۱۶	۱۵۰ ppm	-	۷	تحریک قسمت فرقانی تنفسی و چشم
۳۷۲	ایزو بوتیل نیتریت Isobutyl nitrite	۱۰۳/۱۲	C ۱ ppm ^(IVF)	A3 BEI _M	۸	اتسان عروق خونی؛ مت هموگلوبینی
۳۷۳	ایزو فلوران Isoflurane	۱۸۶/۵	۵۰ ppm	-	۹	تحریک قسمت فرقانی پرست
۳۷۴	الکل ایزو اکتیل Isooctyl alcohol	۱۳۰/۲۲	۵۰ ppm	-	۱۰	تحریک قسمت فرقانی تنفسی
۳۷۵	ایزو فورون Isophorone	۱۳۸/۲۱	C ۵ ppm	A3	۱۱	سیستم اعصاب مرکزی؛ خستگی؛ ضعف و بیماری
۳۷۶	ایزو فورون دی ایزو سیانات Isophorone diisocyanate	۲۲۲/۳۰	.۰۰۰۵ ppm	-	۱۲	حسابت سیستم تولید مثل
۳۷۷	-۲ ایزو پروپوکسی اتانول 2-Isopropoxy ethanol	۱۰۴/۱۵	۲۵ ppm	پرست	۱۳	افرات خونی
۳۷۸	ایزو پروپیل استیک Isopropyl acetate	۱۰۲/۱۳	۲۰۰ ppm	-	۱۴	تحریک قسمت فرقانی تنفسی و چشمی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکتوانی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	ردیف منابع	جهت متوجه	جهت متوجه
				STEL/C	TWA		
۳۷۹	ایزوپروپیل آمن Isopropylamine	۵۹/۰۸	۵ ppm	۱۰ ppm	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و آسیب چشم	-
۳۸۰	ایزوپروپیل کلروفرمات Isopropyl chloroformate	۱۲۲/۵۵	۱ ppm	-	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم	-
۳۸۱	ایزوپروپیل آلبین نرمال N-Isopropylaniline	۱۳۵/۲۱	۲ ppm	-	پرسن: BEI _M	مت هموگلوبینی	-
۳۸۲	ایزو پروپیل اتر Isopropyl ether	۱۰۲/۱۷	۲۵۰ ppm	۳۱۰ ppm	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم	-
۳۸۳	ایزو پروپیل گلابیدل اتر Isopropyl glycidyl ether (IGE)	۱۱۶/۱۸	۵۰ ppm	۷۵ ppm	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم؛ در مایت	-
۳۸۴	ایزوپروپیلان Isoprothiolane	۲۹۰/۴	۵ mg/m ³	-	-	پندوموکنیوزیس	A4
۳۸۵	کاولین Kaolin	-	۲ mg/m ³ (E,R)	-	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و بوسن: اختلال	پرسن: A3
۳۸۶	کروزون/ سوخت های جت برحسب بخار هیدروکربن کل Kerosene/Jet fuels, as total hydrocarbon vapor	۲۰۰ mg/m ³ (P)	-	-	متناهی	سیستم انصاب مرکزی	-
۳۸۷	کتن Ketene	۴۲/۰۴	۰/۵ ppm	۱/۵ ppm	-	تحریک قسم فرقانی تنفس و ادم ربه	-
۳۸۸	سرب و ترکیبات معدنی آن Lead and inorganic compounds as Pb	۲۰۷/۲۰	۰/۰۵ mg/m ³	-	متناهی	اختلالات سیستم انصاب محیطی و مرکزی؛ اثرات خونی	BEI ; A3
۳۸۹	کرومات سرب؛ به عنوان سرب Lead shromat as Pb as Cr به عنوان کروموم	۳۲۲/۲۲	۰/۰۵ mg/m ³	-	متناهی	آسیب سیستم تولید مثل در مردان و اثرات ناقص زایی؛ انقباض عروق	BEI ; A2
۳۹۰	لینдан Lindane	۲۹۰/۸۵	۰/۵ mg/m ³	-	متناهی	آسیب کبدی؛ اختلال سیستم انصاب مرکزی	پرسن: A3
۳۹۱	هیدرید لیتیم Lithium hydride	۷/۹۵	۰/۰۴۵ mg/m ³	-	متناهی	تحریک قسم فرقانی تنفس؛ بوسن و چشم	-
۳۹۲	هیدروکسید لیتیم Lithium hydroxide	۲۳/۹۵	-	۱mg/m ³	-	مشاهده گازهای هیدروکربن های آلفاپنیک؛ الکانها (C1-C4)	-
۳۹۳	گاز مایع (L.P.G)	-	-	-	-	-	-

نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواجهه شفی	STEL/C	میانی تعیین حد مجاز مواجهه	۳
Liquified petroleum gas						
اکسید منیزیم	۴۰,۳۲	۱۰ mg/m ³	-	A4	بازدارنده آرژیم کولین استراز	۳۹۴
مالاتیون	۳۳۰,۳۶	۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4	پوست؛ پوست؛ اسبرت	۳۹۵
مالبیک اندرید	۹۸۰,۶	۰,۰۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4	حساب سیستم تویلید مثل	۳۹۶
‡ منگنز						
و ترکیبات معدنی آن	۵۶,۹۴	,۰/۲ mg/m ³	-	(-)	اخلاط سیستم اعصاب مرکزی	۳۹۷
Manganese, and inorganic compound, as Mn	متناول					
ستگر سکلوپتا دبلیو تری						
کربونیل	۲۰,۴/۱۰	,۰/۱ mg/m ³	-	پوست	تحریک پوست؛ اخلاط سیستم اعصاب مرکزی	۳۹۸
Manganese cyclopentadienyl tricarbonyl, as Mn	متناول					
مپرونیل	۲۶۹,۳۴	۵ mg/m ³	-	-		۳۹۹
Mercury	۲۰,۰/۵۹				اخلالات سیستم اعصاب مرکزی و محیطی؛ آسیب کلیوی	
ترکیبات آنکل					پوست	
Alkyl compounds						
ترکیبات آریل					اخلاط سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کلیوی	۴۰۰
Aryl compounds						
اشکال معدنی و عنصری					اخلاط سیستم اعصاب مرکزی و آسیب کلیوی	
Elemental and inorganic forms					پوست؛ A4 BEI	
Mesityl oxide	۹۸,۱۴	۱۵ ppm	۲۵ ppm	-	تحریک چشم و فشم غوفانی تنفسی؛ اخلاط سیستم اعصاب مرکزی	۴۰۱
Methacrylic acid	۸۶,۰۹	۱۰ ppm	-	-	تحریک پوست و چشم	۴۰۲
Methane					گازهای هیدروکربن های آلیفاتیک را بینید؛ آگانها (C1-C4)	۴۰۳
Methanol	۳۲,۰۴	۲۰۰ ppm	۲۵۰ ppm	پوست؛ BEI	سردد و آسیب چشم	۴۰۴

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکتوانی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	ردیف منابع تعریف حد مجاز متوجه
۴۰۵	Methomyl	۱۶۲/۲۰	۷/۵ mg/m ³	-	A4	-	بازدارنده آفرم کولین استراز
۴۰۶	Methoxychlor	۳۴۵/۶۵	۱۰ mg/m ³	-	A4	-	آسیب کبدی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۰۷	2-Methoxyethanol (EGME)	۷۶/۰۹	۰/۱ ppm	-	پرسن؛ BEI	-	اثرات خونی و اثرات سیستم تولید مثل
۴۰۸	اتانول 2-(2-Methoxy ethoxy) ethanol	۱۲۰/۱۵	۱۰ ppm	-	پرسن	-	(-۲-متوكسی اتانول)
۴۰۹	2-Methoxyethyl acetate (EGMEA)	۱۱۸/۱۳	۰/۱ ppm	-	پرسن؛ BEI	-	اثرات خونی و اثرات سیستم تولید مثل
۴۱۰	پروپانول (2-Methoxymethyl ethoxy) propanol	۱۴۸/۲۰	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	پرسن	-	تحریک قسمت فرقانی تنفسی و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۱۱	۴-متوكسی فنول 4-Methoxyphenol	۱۲۴/۱۵	۵ mg/m ³	-	پرسن	-	سوژش چشم؛ آسیب سوژش چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۱۲	۱-Methoxy-2-propanol	۹۰/۱۲	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	-	-	سردرد؛ تحریک قسمت فرقانی تنفسی و چشم؛ آسیب عصب چشم
۴۱۳	۲-Methoxypropyl acetate	۱۳۲/۱۶	۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	پرسن	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۱۴	متیل استات Methyl acetate	۷۴/۰۸	۲۰۰ ppm	۲۵۰ ppm	-	-	متیل استات متیل اسٹیلن پروپادین Methyl acetylene-propadiene mixture
۴۱۵	متیل اسٹیلن Methyl acetylene	۴۰/۰۷	۱۰۰ ppm	-	-	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۱۶	متیل اسٹیلن پروپادین Methyl acetylene-propadiene mixture	۴۰/۰۷	۱۰۰ ppm	۱۲۵ ppm	-	-	تحریک قسمت فرقانی
۴۱۷	متیل آکریلات Methyl acrylate	۸۶/۰۹	۲ ppm	-	A4	-	تنفس؛ چشم و پرسن؛ آسیب چشم
۴۱۸	متیل آکریلونیتریل Methyl acrylonitrile	۹۷/۰۹	۱ ppm	-	پرسن؛ A4	-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواد شفی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواد مواجهه
۴۱۹	متیال Methylal	-	۱۰۰ ppm	-	-	سوژش چشم و پرست
۴۲۰	متیل آمین Methyl amine	۳۱/۰۶	۵ ppm	۱۵ ppm	-	تحریک؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی تفسی، چشم و پرست
۴۲۱	متان- آمیل کتون Methyl n-amyl ketone	۱۱۴/۱۸	۵۰ ppm	-	-	تحریک چشمی و پرست
۴۲۲	متیل آئیلین نرمال N-Methyl aniline	۱۰۷/۱۵	۰/۵ ppm	-	پرست	مت همو گلوبین و اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۲۳	متیل بروماید Methyl bromide	۹۶/۹۵	۱ ppm	-	پرست؛ A4	تحریک قسمت فروقانی تفسی و پرست
۴۲۴	متیل ترت بوتیل اتر Methyl-tert-butyl ether	۸۸/۱۷	۵ ppm	-	A3	تحریک قسمت فروقانی تفسی؛ آسیب کلیری نوروباتی محبیط؛ آسیب پیشه
۴۲۵	متان- بوتیل کتون Methyl n-butyl ketone	۱۰۰/۱۶	۵ ppm	۱۰ ppm	پرست BEI	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کلیری و کبدی؛ آسیب پیشه؛ اثرات ناچاری الخلفه- زایدی
۴۲۶	متیل کلرید Methyl chloride	۵۰/۴۹	۵ ppm	۱۰۰ ppm	پرست؛ A4	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کلیری و کبدی؛ آسیب پیشه؛ اثرات ناچاری الخلفه-
۴۲۷	متیل کلروفرم Methyl chloroform	۱۳۳/۴۲	۲۵۰ ppm	۴۵۰ ppm	A4 BEI	اختلال سیستم اعصاب مرکزی و آسیب کبدی
۴۲۸	متیل-۲-سیانو اکریلات Methyl 2-cyano acrylate	۱۱۱/۱۰	۰/۲ ppm	-	-	تحریک قسمت فروقانی تفسی و چشم
۴۲۹	متیل سیکلو هگزان Methyl cyclohexane	۹۸/۱۹	۴۰۰ ppm	-	-	تحریک قسمت فروقانی تفسی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کلیری و کبدی
۴۳۰	متیل سیکلو هگزانول Methyl cyclohexanol	۱۱۴/۱۹	۵ ppm	-	-	تحریک قسمت فروقانی تفسی و چشمی
۴۳۱	ارتو- متیل سیکلو هگزانون o-Methycyclo hexanone	۱۱۲/۱۷	۵ ppm	۷۵ ppm	پرست	تحریک قسمت فروقانی تفسی و چشمی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مهندسی	STEL/C	TWA	ردیف	عنوان	ردیف
۴۳۸	متل سیکلو پنتادیل منگنز Tris(2-methylcyclopentadienyl) manganese tricarbonyl, as Mn	-	۲۱۸/۱۰	۰.۷ mg/m ³	-	-	۴۳۸	مهنگی تعبیه حد مجاز مواد مهندسی	۴
۴۳۹	متل دمتون Methyl demeton	-	۲۳۰/۳۰	۰.۰۵ mg/m ³ (TWA)	-	-	۴۳۹	مرکزی؛ آسیب ریه؛ اثرات کبدی و کلیوی	۴
۴۴۰	متیلن بیس فنیل ایزو سیانات Methylene bisphenyl isocyanate (MDI)	-	۲۵۰/۲۶	۰.۰۰۵ ppm	-	-	۴۴۰	حاسیت های سیستم تویلید متل	۴
۴۴۱	متیلن بیس (۴-کلرو آیلین) 4,4-Methylene bis (2-Chloroaniline)	-	۲۶۷/۱۷	۰.۰۱ ppm	-	-	۴۴۱	مت همو گلوبینی سرطان مثانه	۴
۴۴۲	متیلن بیس (۴-سیکلو هگزبل ایزو سیانات) Methylene bis (4-cyclohexylisocyanate)	-	۲۶۲/۳۵	۰.۰۰۰۵ ppm	-	-	۴۴۲	بازدارنده آنزیم کولین استراز	۴
۴۴۳	متیلن بیس (۴-متیلن دی آیلین) 4,4-Methylene dianiline	-	۱۹۸/۲۶	۰.۱ ppm	-	-	۴۴۳	آسیب کبدی	۴
۴۴۴	متیلن اتل کتون Methyl ethyl ketone (MEK)	۲۰۰ ppm	۷۲/۱۰	۲۰۰ ppm	BEI	-	۴۴۴	تحریک قسمت تنفسی؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی و محیطی	۴
۴۴۵	متیلن پروکساید Methyl ethyl ketone prooxide	۰.۰۰۰۰۵ ppm	۱۷۶/۲۴	C ۰.۰ ppm	-	-	۴۴۵	تحریک پرست و چشم؛ آسیب کبدی و کلیوی	۴
۴۴۶	متیل فرمات Methyl formate	۰.۰۰۰۵ ppm	۶۰/۰.۵	۰.۰۰۰ ppm	-	-	۴۴۶	تحریک قسمت فرماقی و تنفسی و چشم؛ سرطان ریه؛ آسیب کبدی	۴
۴۴۷	متیل هیدرازین Methyl hydrazine	۰.۰۰۱ ppm	۴۶/۰.۷	۰.۰۱ ppm	BEI	-	۴۴۷	تحریک قسمت فرماقی و تنفسی؛ آسیب کبدی و محیطی	۴
۴۴۸	متیل پروکساید Methyl iodide	۰.۰۰۰۰۵ ppm	۱۴۱/۹۵	۰.۰۰۰ ppm	پرست	-	۴۴۸	آسیب پشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	۴
۴۴۹	متیل ایزو اکتون یا هگزانون Methyl isoamyl ketone	۰.۰۰۰۰۵ ppm	۱۱۴/۲۰	۰.۰۰۰ ppm	-	-	۴۴۹	تحریک قسمت فرماقی و تنفس و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کبدی و	۴

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواد مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفی TWA	مینای تعیین حد مجاز مواد مواجهه	ردیف
۴۴۴	متیل ایزو بوتیل کاربیتون Methyl isobutyl carbinol	۱۰۲/۱۸	۴۰ ppm	۷۵ ppm	پرست	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۴۵	متیل ایزو بوتیل کتون Methyl isobutyl ketone	۱۰۰/۱۶	۷۵ ppm	۷۰ ppm	A3 BEI	تحریک قسمت فرقانی تنفس؛ سرگیجه و سردرد
۴۴۶	متیل ایزو سیانات Methyl isocyanate	۵۷/۰۵	-	۰/۰۲ ppm	پرست	تحریک قسمت فرقانی تنفس
۴۴۷	متیل ایزو بوتیل کتون Methyl isopropyl ketone	۸۶/۱۴	-	۲۰ ppm	-	آسیب های جنبی و جنین؛ سمیت جنبی
۴۴۸	متیل مرکاپتان Methyl mercaptan	۴۸/۱۱	-	۰/۵ ppm	-	آسیب کبدی
۴۴۹	متیل مت آکریلات Methyl methacrylate	۱۰۰/۱۳	۱۰۰ ppm	۵۰ ppm	A4	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ اثرات روی وزن؛ ادم ریه
۴۵۰	۱- متیل نفتالین و ۲- متیل نفتالین 1- Methyl naphthalene and 2-Methyl naphthalene	۱۴۲/۲	-	۰/۵ ppm	A4	تحریک قسمت تحانی تنفس؛ آسیب به
۴۵۱	متیل پاراتیون Methyl parathion	۲۶۳/۲	-	۰/۰۲ mg/m ³ (IVF)	A4	بازدارنده آنتیم کولین استراز
۴۵۲	متیل پروپیل کتون Methyl propyl ketone	۸۶/۱۷	۱۵۰ ppm	-	-	واکنش ریبو؛ تحریک چشم
۴۵۳	متیل سیلیکات Methyl silicate	۱۵۲/۲۲	-	۱ ppm	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس آسیب چشم
۴۵۴	آلفا- متیل استیبرن یا ۲- نتیل پروپین α-Methyl styrene	۱۱۸/۱۸	-	۱۰ ppm	A3	تحریک قسمت فرقانی تنفس آسیب کلیوی؛ آسیب تولید مث در زنان
۴۵۵	متیل وینیل کتون Methyl vinyl ketone	۷۰/۱۰	C ۰/۰ ppm	-	پرست حساسیت	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۴۵۶	متیز بوزین Metribuzin	۲۱۴/۲۸	۵ mg/m ³	-	A4	آسیب کبدی؛ اثرات خونی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکب‌گرانی	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	میزان تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
۴۵۷	موین فوس Mevinphos	۲۲۴/۱۶	۰/۰ ۱ mg/m ³ (IVF)	-	پرس: A4 بازدارنده آنزیم کولین استراز	۳/۴
۴۵۸	میکا Mica	-	۲ mg/m ³ (R)	-	پترمو کربوژیس	۴/۴
۴۵۹	روغن معدنی به استثناء سیالات فلز کاری خالص،	-	-	-	تحریک قسم فوقانی تنفس	۵/۴
۴۶۰	با تصفیه متوسط و ضعیف Mineral oilexcluding metal working fluids: -Pure,highly & severely refined -Poorly & mildly refined	-	۵ mg/m ³	-	A4 A2	۶/۴
۴۶۱	مولبیدن	۹۵/۹۵	۰/۵ mg/m ³ (R)	-	تحریک قسم فوقانی تنفس	۷/۴
۴۶۲	ترکیبات محلول ترکیبات نامحلول و غازی	۹۶/۵	۱۰ mg/m ³ (I)	-	تحریک قسم فوقانی تنفس	۸/۴
۴۶۳	Molybdenum, as Mo Soluble compounds Metal and insoluble compounds	۹۷/۱۲	۲ mg/m ³ (R)	-	آسیب چشم؛ تحریک قسم فوقانی تنفس	۹/۴
۴۶۴	اسید مونو کلرو اسیتیک Monochloroacetic acid	۹۷/۱۲	۰/۵ ppm ^(IVF)	-	پرس: A4 بازدارنده آنزیم کولین استراز	۱۰/۴
۴۶۵	مونوکرو تو فوس Monocrotophos	۲۲۳/۱۶	۰/۰ ۵ mg/m ³ (IVF)	-	آسیب چشم؛ تحریک قسم فوقانی تنفس	۱۱/۴
۴۶۶	مورفرولین Morpholine	۳۸۰/۷۹	۱۰ ppm	-	پرس: A4 بازدارنده آنزیم کولین استراز حساسیت: BEI _A	۱۲/۴
۴۶۷	نالد Naled	۳۸۰/۷۹	۰/۱ mg/m ³ (IVF)	-	آرایت خونی؛ تحریک قسم فوقانی تنفس و چشم؛ آسیب چشم	۱۳/۴
۴۶۸	نفتالن [‡] Naphthalene	۱۲۸/۱۹	۱۰ ppm	۱۵ ppm	پرس: A4 سرطان مثانه	۱۴/۴
۴۶۹	پتا-نفتیل آمین β-Naphthylamine	۱۴۳/۱۸	-	-	مشاهده گازهای هیدروکربن های آلیافاییک؛ آلکاها (C1-C4)	۱۵/۴
۴۷۰	گاز طبیعی Natural gas	-	-	-	-	۱۶/۴

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکولی	حد مجاز مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواجهه شفی TWA	میانی تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
۴۶۸	لانکس لاستیک طبیعی به عنوان بروتین های حساب زای قابل تنفس Natural rubber latex as inhalable allergenic protein	متناهی	۰.۰۰۱ mg/m ³	-	حسابت تولید مثل	حسابت
۴۶۹	نون نئون Nickel, as Ni	۲۰/۱۸	خفگی آور ساده (D)	خفگی	۴۶۹	عنوان بروتین های حساب زای قابل تنفس
۴۷۰	عنصر نیکل ترکیبات معدنی محلول ترکیبات معدنی نامحلول ترکیبات اگو گردد دار نیکل -Elemental soluble inorganic compounds -Insoluble inorganic compounds -Nickel subsulfide	۵۸/۷۱	۱/۵mg/m ³	-	A5	درماتیت؛ پژو موکبیزیس آسیب ربه؛ سرطان پستان سرطان ربه
۴۷۱	نیکل کربوبلن Nickel carbonyl	۱۷/۰/۷۳	۰.۰۵ ppm	-	-	پنومونیت شیمیائی؛ آسیب گوارشی؛ اختلال سیستم اعصاب مرگزی؛ اختلالات فلئی عروقی
۴۷۲	نیکوتین Nicotine	۱۶۲/۲۳	۰.۵ mg/m ³	-	بوست	آسیب کبدی؛ تحریک فسمت فرقانی تنفس و چشم؛ فرسایش دندان
۴۷۳	نیتراپیرین Nitrapyrin	۲۳۰/۹۳	۱۰ mg/m ³	۲.۰ mg/m ³	A4	هیروکسی؛ سیانوز؛ نیتروز همو گلوبین؛ تحریک فسمت فرقانی تنفس
۴۷۴	اسید نیتریک Nitric acid	۶۳/۰/۲	۲ ppm	۴ ppm	-	آسید کبدی؛ تحریک فسمت فرقانی تنفس
۴۷۵	اکسید نیتریک Nitric oxide	۲۰/۰/۱	۲۵ ppm	-	-	هیروکسی؛ سیانوز؛ نیتروز همو گلوبین؛ تحریک فسمت فرقانی تنفس
۴۷۶	پارانیترو آنیلین p-Nitroaniline	۱۳۸/۰/۱۲	۲ mg/m ³	-	A4: بوست؛ آسیب کبدی؛ سوزش پشم	مت همو گلوبین آسیب کبدی؛ سوزش پشم

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	جهت مواجهه	ردیف
۴۷۷	نیترو بنزن Nitrobenzene		۱۲۲/۱۱	۱ ppm	-	مت همو گلوبینی BEI	۳/۴
۴۷۸	پارا نیترو کلرو بنزن p-Nitrochloro benzene		۱۵۷/۵۶	.۰۱ ppm	-	مت همو گلوبینی A3	۳/۴
۴۷۹	۴- نیترو دی فنل 4-Nitrodiphenyl		۱۹۹/۲۰	-	-	سرطان مثانه A2	۳/۴
۴۸۰	نیترو اتان Nitroethane		۷۵/۰۷	۱۰۰ ppm	-	تحریک قسمت فوقانی تنفس؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کبدی	۳/۴
۴۸۱	نیتروژن Nitrogen		۱۴/۰۱	خفیغی آور ساده (D)	خفیغی		
۴۸۲	‡ دی اکسید نیتروژن Nitrogen dioxide		۴۶/۰۱	۲ ppm	۵ ppm	A4	تحریک قسمت فوقانی و تختانی تنفس
۴۸۳	تری فلورورید نیتروژن Nitrogen trifluoride		۷۱/۰۰	۱۰ ppm	-	مت همو گلوبینی؛ آسیب کبدی و کلیوی	
۴۸۴	نیترو گلیسرین پانیترو گلیکول Nitroglycerin		۲۷۷/۰۹	۰/۰۵ ppm	-	اتان عروق	
۴۸۵	نیترو متان Nitromethane		۶۱/۰۴	۲۰ ppm	-	A3	آسیب نیترونیدی؛ تحریک قسمت فوقانی تنفس؛ آسیب ریه
۴۸۶	۱- نیترو بروپان 1-Nitopropane		۸۹/۰۹	۲۵ ppm	-	A4	تحریک قسمت فوقانی تنفس و چشم؛ آسیب کبد
۴۸۷	۲- نیترو بروپان 2-Nitopropane		۸۹/۰۹	۱۰ ppm	-	A3	آسیب کبدی؛ سرطان کبد
۴۸۸	ان- نیترو سود بمیتل آمین N-Nitrosodimethyl amine		۸۴/۰۸	-	-	A3	آسیب کبدی؛ سرطان کبدی و کلیوی
۴۸۹	نیترو تولوئن، کلیه ایزومرها Nitrotoluene, all isomers		۱۱۷/۱۳	۲ ppm	-	مت همو گلوبینی BEI _M	
۴۹۰	۵- نیترو- ارتو- تولوئیدین		۱۵۲/۱۶	۱mg/m ^{۳۰}	-	A3	آسیب کبدی
۴۹۱	اکسید نیتروز		۴۴/۰۲	۰/۰ ppm	-	A4	اختلال سیستم اعصاب

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواججه سفلی STEL/C	حد مجاز مواججه سفلی TWA	مبنای تعیین حد مجاز مواججه
۴۹۲	نونان، کلیه ایزومرها Nonane, all isomers	-	-	۲۰۰ ppm	(۱۲۸/۲۶)	مرکزی؛ ارات خونی؛ ارات چشمی
۴۹۳	اکتاکلورو نفتالن Octachloro naphthalene	۴۰۳/۷۴	-	۰/۱ mg/m³	۰/۳ mg/m³	(اختلال سیستم اعصاب مرکزی)
۴۹۴	اکتان، کلیه ایزومرها Octane, all isomers	۱۱۴/۲۲	-	۳۰۰ ppm	-	تحریک قسمت فوقانی تنفسی
۴۹۵	تزوکسید اوسمیوم Osmium tetroxide, as Os	۲۵۶/۲۰	-	۰/۰۰۰۶ ppm	۰/۰۰۰۴ ppm	تحریک قسمت فوقانی تنفسی؛ سورژن چشم و پوست
۴۹۶	اسید اکرالیک Oxalic acid	۹۰/۰۴	-	۱ mg/m³	۱ mg/m³	تحریک قسمت فوقانی تنفسی، چشم و پوست
۴۹۷	پارا-اگری بیس (بترن) سولغونیل هیدرازید p,p'-Oxybis (benzene sulfonyl hydrazide)	۳۲۶/۰۰	-	-	۰/۱mg/m³	اثرات ناهض الخلقه زایی
۴۹۸	دی فلورید اکسیژن Oxygen difluoride	۴۵	-	C ۰/۰۵ ppm	-	سردرد؛ ادم ریه؛ تحریک قسمت فوقانی تنفسی
۴۹۹	ازن Ozone کار سکن Heavy work کار متوسط Moderate work کار سک Light work بار کار سکن، متوسط با بسک (کمتر از ۲ ساعت) Light moderate or light (workloads ($\leq$ 2 hours))	۴۸	-	۰/۰۵ ppm	۰/۰۸ ppm	A4 عملکرد واکنش ریوی
۵۰۰	پارا استامول Paracetamol	۱۵۱/۱۷	-	۱ mg/m³	-	-
۵۰۱	دهمه واکس پارافین Paraffin wax fume	-	-	۱ mg/m³	-	تحریک قسمت فوقانی تنفسی؛ نهوع

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	میانی تعیین حد مجاز مواجهه	STEL/C	TWA
۵۰۲	پاراکروآت بصورت کاتیون Paraquat, as cation	۲۵۷/۱۸	۰/۵ mg/m ³ ۰/۱ mg/m ³ (R)	-	-	-
۵۰۳	پاراتیون Parathion	۲۹۱/۲۷	۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	A4: پرست	-	-
۵۰۴	ذرات (نامحلول یا کم محلول) که در جای دیگر شخص نشانده Particles (insoluble or poorly soluble) not otherwise specified	۳۰۰/۴۰	۰/۵ mg/m ³	بازدارنده آفرم کولین استراز	A4: پرست	-
۵۰۵	پنتابوران Pentaborane	۶۳/۱۷	۰/۰۰۵ ppm	تثج و اختلال سیستم اعصاب مرکزی	-	۰/۰۱۵ PPM
۵۰۶	پنتاکلورو نفتالین Pentachloronaphthalene	۲۶۶/۳۵	۰/۵ mg/m ³	آسیب کبدی؛ جوش‌های شبک آکمه	پرست	-
۵۰۷	پنتاکلورو نیترو بنزن Pentachloronitrobenzene	۲۹۵/۳۶	۰/۵ mg/m ³	آسیب کبدی	A4	-
۵۰۸	پنتاکلوروفنول Pentachlorophenol	۲۶۶/۳۵	۰/۵ mg/m ³	تحریک قسم فرقانی تنفسی و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی و قلبی	پرست؛ A3 BEI	-
۵۰۹	پنتا آربتریول Pentaerythriol	۱۳۶/۱۵	۱۰ mg/m ³	تحریک قسم فرقانی تنفسی و چشم	-	-
۵۱۰	پتان، کلیله ایزومرها Pentane, all isomers	۷۲/۱۵	۶۰۰ ppm	نوروپاتی (آسیب اعصاب) محیطی	-	-
۵۱۱	۲-۴-پتان دی ان 2,4-pentanedione	۱۰۰/۱۲	۲۵ ppm	سیستم اعصاب و اختلال سیستم اعصاب مرکزی	پرست	-
۵۱۲	پنتیل استات، کلیله ایزومرها Pentyl acetate, all isomers	۱۳۰/۲۰	۵۰ ppm	تحریک قسم فرقانی تنفس	-	۱۰۰ ppm
۵۱۳	برکلرو متیل مرکباتن Perchloromethyl mercaptan	۱۸۵/۸۷	۰/۱ ppm	تحریک قسم فرقانی تنفس و چشم	-	-
۵۱۴	فلوئورید پرکلربل Perchloryl fluoride	۱۰۲/۴۶	۲ ppm	تحریک قسم فرقانی تنفس و تنفس؛ مت همو گلوبینی؛	-	۶ ppm

نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه سفلی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه	۳
فلوروزیس						
اسید پرفلورو اوکتاونیک	۴۱۴/۰۷	۰/۰۰۵ mg/m ³	-	-	موجه	۵۱۵
Perfluoroctanoic acid						
پرفلورو بوتیل ایلن	۲۴۶/۱	۱۰۰ ppm	-	-	ارات خونی	۵۱۶
Perfluorobutyl ethylene						
پرفلورو ایزو بوتیلن	۲۰۰/۰۴	C ۰/۰۱ ppm	-	-	تحریک قسم غرفقانی	۵۱۷
Perfluoroisobutylene					تنفس؛ ارات خونی	
پرسولفات هابصورت	متناهی	۰/۱ mg/m ³	-	-	تحریک پرسوت	۵۱۸
پرسولفات						
Persulfates, as Persulfate						
تحریک قسم غرفقانی						
فول	۹۷/۱۱	۵ ppm	-	-	آسب؛ آسب ریه؛ تنفس؛ آسب ریه؛	۵۱۹
Phenol					اخلال سیستم اعصاب	
مرکزی						
فنتیازین	۱۹۹/۲۶	۵ mg/m ³	-	-	تحریک پرسوتی و گیرنده های نوری چشم	۵۲۰
Phentothiazine						
ان-فنل-بن-فنيل آمن	۲۱۹/۲۹	-	-	-	سرطان	۵۲۱
N-Phenyl-beta-naphthylamine						
اوروفنیل دی آمین	۱۰۸/۰۵	۰/۱ mg/m ³	-	-	کم خونی	۵۲۲
o-Phenylenediamine						
متافنیل دی آمین	۱۰۸/۰۵	۰/۱ mg/m ³	-	-	آسب کبدی و تحریک پرسوتی	۵۲۳
m-Phenylenediamine						
پارافنیل دی آمین	۱۰۸/۰۵	۰/۱ mg/m ³	-	-	تحریک قسم غرفقانی	۵۲۴
p-Phenylenediamine					تنفس و حساسیت پرسوتی	
فنیل اتر، بخار	۱۷۰/۲۰	۱ ppm	۲ ppm	-	تحریک قسم غرفقانی	۵۲۵
Phenyl ether, Vapor					تنفس و چشم؛ نهوع	
فنیل گلیcidیل اتر	۱۵۰/۱۷	۰/۱ ppm	-	-	آسب پیشه	۵۲۶
Phenyl glycidyl ether					آسب پیشه	
فنیل مرکاپتان	۱۱۰/۱۸	۰/۱ ppm	-	-	اخلال سیستم اعصاب	۵۲۷
Phenyl mercaptan					مرکزی؛ تحریک چشم و پرسوت	
فنیل فسفین	۱۱۰/۱۰	-	C ۰/۰.۸ ppm	-	درماتیت؛ ابر روی خون و پیشه	۵۲۸
Phenylphosphine						
فورات	۲۶۰/۴۰	۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	-	-	پازدارنده آنزیم کرلین	۵۲۹
Phorate						

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولوئی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	مینای تعیین حد مجاز متوجهه	ردیف
استراز							
۵۲۰	فسن فرسنگی Phosgene	۹۸/۹۲	.۱/ ppm	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی
تخته							
۵۲۱	فسن فرسنگی Phosphine	۳۴/۰۰	.۰۷ ppm	.۱ ppm	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی
۵۲۲	اسید فسفریک اسید فسفریک Phosphoric acid	۹۸/۰۰	۱ mg/m ³	.۲ mg/m ³	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی
۵۲۳	فسن فرسنگی (زرد) Phosphorus(yellow)	۱۲۲/۹۲	.۰/۱ mg/m ³	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی و تخته نفسی؛ آسیب کبدی
۵۲۴	اکسی کلرید فسفر با تری کلرید فسفریل Phosphorus oxychloride	۱۵۳/۳۵	.۰/۱ ppm	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفسی
۵۲۵	پتا کلرید فسفر Phosphorus pentachloride	۲۰/۸/۲۴	.۰/۱ ppm	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس و چشم
۵۲۶	پتا سولفید فسفر Phosphorus pentasulfide	۲۲۲/۲۹	۱ mg/m ³	.۲ mg/m ³	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس
۵۲۷	تری کلرید فسفر Phosphorus trichloride	۱۳۷/۳۵	.۰/۰ ppm	.۰/۵ ppm	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس چشم و پوست
۵۲۸	آبدرید فتالیک Phthalic anhydride	۱۴۸/۱۱	.۱ ppm	-	A4 حساسیت	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس چشم و پوست
۵۲۹	متا خالودی نتریل m-Phthaldionitrile	۱۲۸/۱۴	۵ mg/m ³ (IVF)	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس چشم و پوست
۵۴۰	پیکلورام Picloram	۲۴۱/۴۸	۱۰ mg/m ³	-	A4	آسیب کبدی و کلیری	حربیک قسم فرقانی نفس چشم و پوست؛ حساسیت های پوستی؛ درمانیت؛ حربیک چشم
۵۴۱	اسید پکریک Picric acid	۲۲۹/۱۱	.۰/۱ mg/m ³	-	-	متوجهه	حربیک قسم فرقانی نفس چشم و پوست
۵۴۲	پیندون Pindone	۲۳۰/۲۵	.۰/۱ mg/m ³	-	-	متوجهه	انعقاد
۵۴۳	‡ دی هیدرو کلرید بی پرازین Piperazine dihydrochloride	(۱۵۹/۰۵)	۵ mg/m ³	-	-	متوجهه	سرزش پوست و چشم؛ حساسیت پوستی؛ آسم
۵۴۴	پیپریدین Piperidine	۸۵/۱۵	.۱ ppm	پوست	-	متوجهه	

نام علمی ماده شیمیایی	موکب‌نامی	وزن	حد مجاز مواجهه شفی	STEL/C	TWA	میانی تعیین حد مجاز مواجهه	۳/۵
پلاتین Platinum	فلز Metal	۵۴۵	۱ mg/m ³	-	-	آسم؛ تحریک قسمت فرقانی تنفس	-
نمکهای محلول، بصورت پلاتین Soluble salts, as Pt	نمکهای محلول، بصورت پلاتین	-	۰/۰۰۲ mg/m ³	-	-	آسم؛ تحریک قسمت فرقانی تنفس	-
پلی ویتل کلراید Polyvinyl chloride (PVC)	پلی ویتل کلراید Polyvinyl chloride (PVC)	۵۴۶	۱ mg/m ^{3(R)}	-	-	پتروموکلوریزیس؛ تحریک قسمت تحتانی تنفس؛ تغیر عملکرد ربوی	A4
سیمان پرتلند Portland cement	سیمان پرتلند Portland cement	۵۴۷	۱ mg/m ^{3(E,R)}	-	-	عملکرد ربوی؛ عالم تنفس؛ آسم	A4
هیدروکسید پاتاسیم Potassium hydroxide	هیدروکسید پاتاسیم Potassium hydroxide	۵۴۸	C ۲ mg/m ³	-	۵۶/۱۰	تحریک قسمت فرقانی تنفس، چشم و پوست	-
مشاهده گازهای هیدروکربن های آلیانسیک؛ آلکانها (C1-C4)							
پروپان Propane	پروپان سولتون Propane sultone	۵۴۹	-	-	-	سرطان	A3
ان-پروپانول (ان-پروپیل الکل) n- Propanol (n- Propyl alcohol)	ان-پروپانول (ان-پروپیل الکل) n- Propanol (n- Propyl alcohol)	۵۵۰	۱۲۲/۱۴	-	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	A4
- ۲-پروپانول با ایزوپروپانول 2-Propanol	- ۲-پروپانول با ایزوپروپانول 2-Propanol	۵۵۱	۱۰۰ ppm	۹۰/۰۹	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	BEI
الکل پروپارژیل Propargyl alchol	الکل پروپارژیل Propargyl alchol	۵۵۲	۴۰۰ ppm	۲۰۰ ppm	۶۰/۰۹	تحریک پوست؛ آسم کبدی و کلیوی	A4
پتا-پروپیول استون β-Propiolactone	پتا-پروپیول استون β-Propiolactone	۵۵۴	-	۰/۵ ppm	۷۲/۰۶	سرطان پوست؛ تحریک قسمت فرقانی تنفس	A3
پروپیون آلدئید Propionaldehyde	پروپیون آلدئید Propionaldehyde	۵۵۵	-	۲۰ ppm	۵۸/۱	تحریک قسمت فرقانی تنفس	-
اسید پروپیونیک Propionic acid	اسید پروپیونیک Propionic acid	۵۵۶	-	-	۸۴/۰۸	تحریک قسمت فرقانی تنفس، چشم و پوست	-

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکتوانی	حد مجاز مواجهه شغلی STEL/C	حد مجاز مواجهه شغلی TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه	ردیف
۵۵۷	پروپورکسور Propoxur	۲۰.۹/۲۴	-	۰.۵ mg/m ³	A3 BEI _A	بازارنده آنزیم کولین استراز
۵۵۸	پروپر انول اال Propranolol	۲۵۹/۳۴	-	۰.۶ mg/m ³	-	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۵۵۹	ان-پروپیل استات n-Propyl acetate	۱۰.۲/۱۳	-	۲۵۰ ppm	-	تحریک خنگی و تحریک قسمت فرماقی تنفس
۵۶۰	پروپیلن Propylene	۴۲/۰.۸	-	۵۰۰ ppm	A4	تحریک قسمت فرماقی تنفس؛ اثر روزی وزن بدن
۵۶۱	پروپیلن دی کلرید Propylene dichloride	۱۱۲/۹۹	-	۱۰ ppm	A4 حسابی	سردرد؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۵۶۲	پروپیلن گلیکول دی نیترات Propylene glycol dinitrate	۱۶۶/۰.۹	-	۰/۰۵ ppm	پروپت	تحریک قسمت فرماقی تنفس و چشم
۵۶۳	اکسید پروپیلن Propylene oxide	۵۸/۰.۸	-	۲ ppm	A4 حسابی	تحریک قسمت فرماقی تنفس؛ آسیب بکدی
۵۶۴	پروپیلن ایمین Propylene imine	۵۷/۰.۹	۰/۰۴ ppm	۰/۰۷ ppm	پروپت؛ A3	تهوع؛ سردرد
۵۶۵	ان-پروپیل نیترات n-Propyl nitrate	۱۰۵/۰.۹	۴۰ ppm	۲۵ ppm	-	آسیب بکدی؛ تحریک قسمت تنفسی تهانی
۵۶۶	پیرتروم Pyrethrum	۳۴۵	-	۵ mg/m ³	A4	تحریک پوست؛ آسیب بکدی و کلریزی
۵۶۷	پیریدین Pyridine	۷۹/۱.	-	۱ ppm	-	تحریک چشم؛ آسیب پوست
۵۶۸	پیریدافنتیون Pyridaphenthion	۲۴۰/۰.۳۳	-	۰.۰۷ mg/m ³	-	نحوی چشم؛ آسیب پوست
۵۶۹	کیتون Quinone	۱۰۸/۰.۹	-	۰/۰۱ ppm	-	سوژش چشم و پوست
۵۷۰	رزورسینول Resorcinol	۱۱۰/۱۱	۲۰ ppm	۱۰ ppm	A4	فلزات؛ تحریک قسمت فرماقی تنفسی
۵۷۱	روندیوم Rhodium	۱۰۲/۰.۹۱	-	۱ mg/m ³	A4	نامحلول ها؛ تحریک قسمت تنفسی تهانی؛ آسم
۵۷۲	ترکیبات نامحلول و غلزی Metal and insoluble compounds	۳۲۱/۰.۵۷	-	۰/۰۱ mg/m ³	A4	بازارنده آنزیم کولین
	ترکیبات محلول Soluble compounds					

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن مولکولی	حد مجاز مواد مواجهه شفی	STEL/C TWA	میانی تعیین حد مجاز مواد مواجهه	استراز	آلاتنده های حاصل از تجزیه حرارتی روزین در زمان نسبی کاری (کولوفونی) Rosin core solder thermal decomposition Products colophony)	
							۵۷۳	۵۷۴
	Ronnel							
حربک قسمت غرفقانی تنفس و چشم؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	A4	-	۵ mg/m ³	۳۹۱/۴۱	حربک قسمت غرفقانی تنفس و چشم	-	۰/۲ mg/m ³	۷۸۹۹
حربک قسمت غرفقانی تنفس و چشم	A3	-	۱۰ mg/m ³	۳۰۴۳۱	حربک قسمت غرفقانی تنفس و چشم	-	۰/۰۵ ppm	۱۹۲/۹۶
حربک سیستم گوارشی	A2	-	۰/۰۲۵ mg/m ^{3(R)}	۶۰/۰۹	فیروز و سرطان ریه	-	۰/۰۴ mg/m ^{3(R)} ۰ mg/m ^{3(I)}	۴۰/۱۰
مزوتلوبیا؛ سرطان	A2	-	۰/۱ f/cc ^(F)	۳۲/۱۲	حربک قسمت غرفقانی تنفس	-	۱۰ mg/m ^{3 (I,E)} ۳ mg/m ^{3 (R,E)}	۵۸۰
آرژبری (تجمع رنگدانه ها در باقیها)	-	-	۵ ppm	۱۰/۷/۸۷	تترا هیدرید سیلیکون	ترکیبات مخلوط، بصورت نقره	کاربید سیلیکون	۵۸۱
						Silver	Silicon carbide	Silicon carbide
						Non-fibrous	Non-fibrous	Non-fibrous
						Fibrous	Fibrous	Fibrous
						پلی‌الیاف سیلیکس	پلی‌الیاف سیلیکس	پلی‌الیاف سیلیکس

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکانی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	مبنای تعیین حد مجاز مواجهه	STEL/C	TWA
۵۸۳	آزید سدیم بصورت آزید سدیم As Sodium azide بصورت بخار اسید هیدراز	-	۹۵/۰۲	-	ریبو	A4	۰/۲۹mg/m ³ C
۵۸۴	زوپیک As Hydrozoic acid vapour	-	-	-	اختلال قسمت فرقانی تنفس، بوست و چشم	A4	C ۰/۱۱ppm
۵۸۵	فلورو اسات سدیم Sodium fluoroacetate	-	۱۰۰/۰۲	۰/۰۵ mg/m ³	مرکزی و قلبی عروقی؛ تهوع	بوست	-
۵۸۶	هیدرو کسید سدیم Sodium hydroxide	-	۴۰/۰۱	C ۰/۲ mg/m ³	اختلال سیستم اعصاب تنفس، چشم و بوست	-	-
۵۸۷	مناتی سولفات سدیم Sodium metabisulfite	-	۱۹۰/۱۳	۵ mg/m ³	تحریک قسمت فرقانی تنفس	A4	-
۵۸۸	نشاسته Starch	-	-	۱۰ mg/m ³	درماتیت	A4	-
۵۸۹	استearات ها Stearates	متناولت	-	۱۰ mg/m ³	تحریک قسمت فرقانی تنفس، چشم و بوست	A4	-
۵۹۰	حالل استدارد Stoddard solvent	-	۱۴۰/۰۰	۱۰۰ ppm	تحریک بوست و چشم؛ آسیب کلیوی؛ تهوع؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی	-	-
۵۹۱	کرومات استرونیوم Strontium chromate, as Cr	-	۲۰۳/۶۰	۰/۰۰۰۵ mg/m ³	سرطان	A2	-
۵۹۲	استرکنین Strychnine	-	۳۳۴/۴۰	۰/۱۵ mg/m ³	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ نوروپاتی	-	-
۵۹۳	مونومر استایرن Styrene, monomer	-	۱۰۴/۱۶	۰ ppm	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ نوروپاتی محیطی؛ تحریک قسمت فرقانی تنفس	A4 BEI	۰ ppm
۵۹۴	سوپلیزین ها بصورت آنزیم فعال بلوری	-	-	C ۰/۰۰۰۶ mg/m ³	آسم؛ تحریک قسمت تحانی و فرقانی تنفس	-	-

نام علمی ماده شیمیایی	موکبونی	وزن	حد مجاز مواد مواجهه شفی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواد مواجهه
Subtilisins as crystalline active enzyme						
سوکروز			۱۰ mg/m ³	A4	-	فرسابش دندان
Sucrose			۵ mg/m ³	A4	-	الرات خونی
متیل سولفور متوروں			۰/۱ mg/m ³ (IVF)	A4	-	بازدارنده آنزیم کولین استراز
Sulfometuron methyl			۲۲۲/۳۰		۲۴۴/۳۰	
سولفوتپ			۰/۱ mg/m ³ (IVF)	A4	-	بازدارنده آنزیم کولین استراز
Sulfotep(TEDP)			۲۲۲/۳۰		۲۶۴/۳۸	
دی اکسید سولفور			۶۴/۰۷	A4	≤ ppm	واکنش ربوی؛ تحریک قسمت تنفسی
Sulfur dioxide			۱۰۰ ppm			خنگی
هگزا فلورید گوگرد			۱۴۶/۰۷			واکنش ربوی
Sulfur hexafluoride			۹۸/۰۸	A2 (M)	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس، بضم و بروت
اسید سولفوریک			۱۳۵/۰۳		C ۱ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس، بضم و بروت
Sulfuric acid			۲۵۴/۱۱		C ۰/۰ ۱ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس؛ آسیب ربه
سولفور مونوکلرید			۱۰۸/۰۷		C ۰/۰ ۱ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس و پشم؛ آسیب ربه
Sulfur monochloride			۱۰۲/۰۷		۱۰ ppm	اختلال سیستم اعصاب مرکزی
پتا فلورورید گوگرد			۱۰۲/۰۷		۵ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس
Sulfur pentafluoride			۱۰۲/۰۷		۱۰ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس
تراتاکلورید گوگرد			۱۰۲/۰۷		۱۰ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس و پشم؛ آسیب ربه
Sulfuryl fluoride			۱۰۲/۰۷		۱۰ ppm	تحریک قسمت فرقانی تنفس
سولپروفوس			۳۲۲/۴۳	A4	-	بازدارنده آنزیم کولین استراز
Sulprofos			۳۲۲/۴۳			
الایاف های شیشه مصنوعی						
فایبر گلاس رشته ای پرسه			۱ f/cc (F)			تحریک قسمت فرقانی تنفس
(Synthetic vitreous fibers)			۵ mg/m ³ (I)			تحریک قسمت فرقانی تنفس
الایاف پشم شبیه			-	A4	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس
(Glass Wool fibers)			-	A4	-	الایاف پشم شبیه
الایاف پشم سگ			-	A3	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس
(Rock wool fibers)			-	A3	-	الایاف پشم سیاره
الایاف پشم سگ			-	A3	-	تحریک قسمت فرقانی تنفس
(Slag wool fibers)			-	A3	-	الایاف پشم سگ
فایبر گلاسهای خاص			-	A3	-	فیروز ربه؛ واکنش ربوی
(Special purpose glass fibers)			-	A3	-	الایاف سوز سرامیکی
(Refractory Ceramic fibers)			-			

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکتوانی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	مینای تعیین حد مجاز مواجهه
۶۰۵	او-او-۵-تری کلروفنورکس استیک اسید (2,4,5-T)	-	۲۵۵/۹۴	۱۰ mg/m ³	A4	اختلال سیستم اعصاب مرگزی
۶۰۷	2,4,5-Trichloro phenoxy acetic acid	-	-	-	-	-
۶۰۸	تالک Talc	-	-	۱ mg/m ³ (E.R)	A4	تحریک قسم غرفقانی تنفس
۶۰۸	غافد آزبست containing no asbestos fibres	-	-	-	A1	حرابک حمله ای آزبست (K) حمله مجاز
۶۰۹	دارای آزبست containing asbestos fibres	-	-	-	-	-
۶۱۰	تلوریم و ترکیبات بصورت تلوریم به استثناء تلورید	-	-	-	-	بوی بد دهان
۶۱۱	هیدروژن Tellurium and compounds, as Te, excluding hydrogen telluride	۱۲۷/۶	۰/۱ mg/m ³	-	-	-
۶۱۱	هگزا هلیورید تلوریم Tellurium hexafluoride	۲۴۱/۶۱	۰/۰۲ ppm	-	-	تحریک قسم غرفقانی تنفس
۶۱۲	تمفوس Temephos	۴۶۶/۴۶	۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4	بازدارنده آزبست کولین استراز
۶۱۲	تریبووفوس Terbufos	۲۸۸/۴۵	۰/۰۱ mg/m ³ (IVF)	-	A4	بازدارنده آزبست کولین استراز
۶۱۳	اسید ترافالیک Terephthalic acid	۱۹۹/۱۳	۱۰ mg/m ³	-	-	-
۶۱۴	ترفنیل ها Terphenyls	۲۳۰/۳۱	C ۵ mg/m ³	-	-	تحریک قسم غرفقانی تنفس و چشم
۶۱۵	او او-۲-ترابرموتان 1,1,2,2-Tetra bromoethane	۳۴۵/۷۰	۰/۱ ppm (IVF)	-	-	تحریک قسم غرفقانی تنفس و چشم؛ ادم ربه؛ آسیب کبدی
۶۱۶	او او-۲-تری‌اکلرو-۲-فلونورو اتان 1,1,1,2-Tetra chloro- 2,2 difluoroethane	۲۰۳/۸۳	۱۰۰ ppm	-	-	آسیب کبدی و کلربی؛ اختلال سیستم اعصاب مرگزی
۶۱۷	او او او-۲-تری‌اکلرو-۱-فلونورو اتان 1,1,1,2-Tetra chloro- 1,2 difluoroethane	۲۰۳/۸۳	۵۰ ppm	-	-	آسیب کبدی و کلربی؛ اختلال سیستم اعصاب مرگزی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکتوانی	حد مجاز مواد مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفی TWA	مبنای تعیین حد مجاز مواد مواجهه
۶۱۸	۱,۱,۲,۲-Tetra chloroethane او۱۰-۲-تراکلرواتان	۱۶۷/۸۶	-	۱ ppm	آسیب کبدی A3
۶۱۹	Tetrachloroethylene تراکلرو اتیلن با پرکلرو اتیلن	۱۶۵/۸۰	۱۰۰ ppm	۲۵ ppm	اختلال سیستم اعصاب مرکزی BEI : A3
۶۲۰	Tetrachloromethane تراکلرو فنالن	۲۶۵/۹۶	-	۲ mg/m ³	آسیب کبدی
۶۲۱	Tetraethyl lead, as Pb ترا اتیل سرب	۳۲۲/۴۵	-	۰/۱ mg/m ³	اختلال سیستم اعصاب مرکزی A4
۶۲۲	Tetraethyl pyrophosphate ترا اتیل پیرو فسفات	۲۹۰/۲۰	-	۰/۰ ۱ mg/m ³ (IVF)	اختلال سیستم اعصاب مرکزی BEI _A
۶۲۳	Tetrafluoroethylene او۱۰-۲-ترافلورو اتان	۱۰۰/۲۰	-	۲ ppm	بازدارنده آنزیم کولین استراز A3
۶۲۴	۱,۱,۱,۲-tetra fluoroethane او۱۰-۲-ترافلورو اتان	۱۰۲/۰۳	-	۱۰۰ ppm	-
۶۲۵	Tetrahydrofuran تراهیدروفوران	۷۲/۱۰	۱۰۰ ppm	-	آسیب کبدی و کلیوی؛ سرطان کبدی و کلیوی A3
۶۲۶	Tetrakis (hydroxymethyl) phosphonium salts کلرید سفلونیوم تراکیس (هیدروکسی متیل) Tetrakis (hydroxymethyl) phosphonium chloride سولغات سفلونیوم تراکیس (هیدروکسی متیل) Tetrakis (hydroxymethyl) phosphonium sulfate کلرید سفلونیوم تراکیس (هیدروکسی متیل)	۱۹۰/۰۵۶	-	۲ mg/m ³	کاهش وزن بدن؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ اثرات کبدی A4
۶۲۷	Tetramethyl lead, as Pb ترا متیل سرب	۲۶۷/۳۳	-	۰/۱۵ mg/m ³	اختلال سیستم اعصاب مرکزی پوست
۶۲۸	Tetramethyl succinonitrile ترا متیل سرکسیتو نیتریل	۱۳۶/۲۰	-	۰/۵ ppm	سردرد نهود؛ تشنج سیستم اعصاب مرکزی پوست
۶۲۹	Tetranitromethane ترا نیترو متان	۱۹۶/۰۴	-	۰/۰۰ ۵ ppm	تحریک قسمت غرفانی A3

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه
۶۳۰	تربل Tetryl	متداول	۲۸۷/۱۵	۱/۵ mg/m ³	-	-	تنفس و چشم؛ سرطان قسمت فوقانی تنفسی
۶۳۱	ثالیم و ترکیباتش، بصورت تالیوم Thallium and compounds, as Tl	متداول	۲۰۴/۳۷	۰/۰۲ mg/m ³	پرست	-	نوروپاتی محیطی؛ آسیب گوارشی
۶۳۲	- تربویس - ترت - بوریل - متا - کروزول 4,4'-Thiobis (6-tert- butyl-m-cresol)	متداول	۳۵۷/۵۲	۱ mg/m ³	A4	-	تحریک قسمت فوقانی تنفسی
۶۳۳	اسید تیوگلیکولیک Thioglycolic acid	متداول	۹۲/۱۲	۱ ppm	پرست	-	تحریک قسمت پرست وجشم
۶۳۴	کاربید تیونیل Thionyl chloride	متداول	۱۱۸/۹۸	۰/۰۲ ppm	-	-	تحریک قسمت فوقانی تنفسی
۶۳۵	تیرام Thiuram	متداول	۲۴۰/۴۴	۰/۰۵ mg/m ³ (IVF)	A4	حساسیت خونی	تالیر در وزن بدن؛ اثرات پنوموکونیتوزیس (با استانولوزیس)
۶۳۶	فلز Tin فلزی Oxide & inorganic compounds, except tin hydride ترکیبات آلی Organic compounds	متداول	۱۱۸/۹۹	۲ mg/m ³	-	-	تحریک قسمت فوقانی تنفس و جشم؛ نهود؛ سردرد؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ اثرات روی بیشم ایمنی بدن
۶۳۷	دی اکسید تانزیم Titanium oxide	متداول	۷۹/۹۰	۱۰ mg/m ³	A4	-	تحریک قسمت تحتانی تنفسی
۶۳۸	ارتو تولیدین o-Tolidine	متداول	۲۱۲/۲۸	-	پرست؛ A3	-	سوژش چشم؛ مثانه و کلیه؛ سرطان مثانه؛ مت همو گلوبینی
۶۳۹	تولون Toluene	متداول	۹۲/۱۳	۰/۰ ppm	A4 EBI	-	اختلالات بصری؛ اثرات سیستم تولید مثل زنان؛
۶۴۰	‡ تولون-۶-او-۴-با-۲-دی	متداول	۱۷۴/۱۵	۰/۰۵ ppm	حساسیت های تنفسی (A4)	۰/۰۲ ppm	حساسیت های تنفسی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	موکولی	وزن	حد مجاز مواد مواجهه شفی STEL/C	حد مجاز مواد مواجهه شفی TWA	مبنای تعیین حد مجاز مواد مواجهه	ردیف
۶۴۱	پارا تولوئن سولفونیل کلراید p-Toluenesulphonyl chloride	-	۱۹۰/۶۵	۵ mg/m ³	-	پورت A3	ابروسانات (با بصورت محلول)
۶۴۲	اوتون تولوئیدین o-Toluidine	۱۰۷/۱۵	۲ ppm	-	پورت A3	سوژش چشم؛ مثانه و کله مت هموجلوبینی	Toluene -2,4- or 2,6-diisocyanate(or as a mixture)
۶۴۳	متا تولوئیدین m-Toluidine	۱۰۷/۱۵	۲ ppm	-	پورت A3	مت هموجلوبینی	پارا تولوئن سولفونیل کلراید p-Toluenesulphonyl chloride
۶۴۴	پارا تولوئیدین p-Toluidine	۱۰۷/۱۵	۲ ppm	-	پورت A3	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ تهوع؛ سردرد	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate
۶۴۵	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate	۲۶۶/۳۲	.۷ ppm	-	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم؛ تهوع؛ سردرد	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate
۶۴۶	اسید تری کلرو اسیتیک Trichloroacetic acid	۱۶۳/۳۹	۱ ppm	-	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate
۶۴۷	او۲۰-تری کلرو بنزن benzene 1,2,4-Trichloro	۱۸۱/۴۶	C ۰ ppm	-	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate	تحریک قسمت فرقانی تنفس و چشم	او۲۰-تری کلرو بنزن benzene 1,2,4-Trichloro
۶۴۸	او۱۰-تری کلرو اتان ethane 1,1,2- Trichloro	۱۳۳/۴۱	۱۰ ppm	-	تری بیوتیل فسفات Tributyl phosphate	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسیب کبدی	او۱۰-تری کلرو اتان ethane 1,1,2- Trichloro
۶۴۹	تری کلرو اتیلن Trichloroethylene	۱۳۱/۴۰	۱ ppm	۲۵ ppm	تری کلرو اتیلن Trichloroethylene	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ سیست کلربوی؛ کاهش قوه ادراریک	تری کلرو اتیلن Trichloroethylene
۶۵۰	تری کلرو فلورورو متان methane Trichlorofluoro	۱۳۷/۳۸	C ۱۰۰ ppm	-	تری کلرو فلورورو متان methane Trichlorofluoro	حساسیت های قلبی عروقی	تری کلرو فلورورو متان methane Trichlorofluoro
۶۵۱	تری کلرو نفتان Trichloronaphthalene	۲۳۱/۵۱	۵ mg/m ³	-	تری کلرو نفتان Trichloronaphthalene	آسیب کبدی؛ جوشهاي شب آکه	تری کلرو نفتان Trichloronaphthalene
۶۵۲	او۱۰-تری کلرو پروپان propane 1,2,3-Trichloro	۱۴۷/۴۳	۱۰ ppm	-	او۱۰-تری کلرو پروپان propane 1,2,3-Trichloro	-	او۱۰-تری کلرو-او۲۰-تری کلرو فلورورو اتان 1,1,2-Trichloro-1,2,2-
۶۵۳	تری کلرو فلورورو اتان 1,1,2-Trichloro-1,2,2-	۱۸۷/۴۰	۱۰۰ ppm	۱۲۵ ppm	تری کلرو فلورورو اتان 1,1,2-Trichloro-1,2,2-	اختلال سیستم اعصاب مرکزی	تری کلرو فلورورو اتان 1,1,2-Trichloro-1,2,2-

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شغلی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه
۶۵۴	تری سیکل آزول Tricyclazole	-	۲ mg/m ³	-	۱۸۹/۲۴	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۶۵۵	تری کلروفون Trichlorphon	۱mg/m ³	-	A4 BEI _A	۲۵۷/۶۰	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۶۵۶	تری اتانول آمین Triethanolamine	۵ mg/m ³	-	-	۱۴۹/۲۲	سوژش بست و چشم
۶۵۷	تری اتيل آمین Triethylamine	۱ ppm	۲ ppm	A4 بست	۱۰۱/۱۹	الخلالات بصري
۶۵۸	تری فلورو برمومتان Trifluorobromo methane	۱۰۰۰ ppm	-	-	۱۴۸/۹۲	اعصاب مرکزي و قلبی عروقی
۶۵۹	او-او-تری گلیcidil اس-تری آزیتربرون 1,3,5-Triglycidyl-S-Triazinetrione	۰/۰۵ mg/m ³	-	-	۲۹۷/۲۵	آسیب های تولید مثل در مردان
۶۶۰	تری ملیتیک انیدرید Trimellitic anhydride	۰/۰۰۵ mg/m ³ (IVF)	۰/۰۰۰۵ mg/m ³ (IVF)	بست حساست	۱۹۲/۱۲	حساسیت های سیستم تولید مثل
۶۶۱	تری متیل آمین Trimethyl amine	۵ ppm	۱۵ ppm	-	۵۹/۱۱	تحریک قسم فرقانی تنفسی
۶۶۲	تری متیل بنزن (مخلط ایزومرها) Trimethyl benzene (mixed Isomers)	۷۵ ppm	-	-	۱۲۰/۱۹	اختلال سیستم اعصاب مرکزی؛ آسم؛ اثرات خونی
۶۶۳	تری متیل فسفیت Trimethyl phosphate	۲ ppm	-	-	۱۲۴/۰۸	تحریک چشم بازدارنده آنزیم کولین استراز
۶۶۴	او-او-تری نیترو تولوئن 2,4,6-Trinitro toluene (TNT)	۰/۱ mg/m ³	-	بست آسیب کبدی؛ آب مروارید	۲۲۷/۱۳	مت همو گلوبین؛ آسیب کبدی؛ آب مروارید
۶۶۵	تری اورتوکرسیل فسفات Triorthocresyl phosphate	۰/۱ mg/m ³	-	A4 بازدارنده آنزیم کولین استراز	۳۶۸/۳۷	بازدارنده آنزیم کولین استراز
۶۶۶	تری فیل فسفات Triphenyl phosphate	۲ mg/m ³	-	A4 بازدارنده آنزیم کولین استراز	۳۲۶/۲۸	تحریک قسم تحانی تنفسی
۶۶۷	نگران	۱۸۳/۸۵	-	-	-	تحریک قسم تحانی تنفسی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواجهه شفی	STEL/C	TWA	مینای تعیین حد مجاز مواجهه
۶۶۸	Tungsten, as W فلزات و ترکیبات نامحلول	متناول	۵ mg/m ³	۱۰ mg/m ³	-	اختلال سیستم اعصاب مرگزی؛ غیرروز ره
۶۶۹	Metal and insoluble compounds ترکیبات محلول soluble compounds	متناول	۱ mg/m ³	۲ mg/m ³	-	آسیب ره
۶۷۰	Turpentine and selected Monoterpene ترپتن و متترپن های مستحب	متناول	۱۳۶/۰۰ ppm	-	A4	تفسی و پوست؛ اختلال حساسیت
۶۷۱	آن صورت اورانیوم Uranium(natural) Soluble and insoluble	متناول	۰/۰ mg/m ³	۰/۰ mg/m ³	AI BEI	آسیب کلیوی
۶۷۲	ان-والر آلدید n-Valer aldehyde	متغیر	۵۰ ppm	-	-	تحریک قسمت فرقانی تفسی و چشم؛ پوست
۶۷۳	پنتاکسید وانادیوم Vanadium pentoxide as V	متغیر	۰/۰۵ mg/m ³	-	A3	تحریک قسمت فرقانی و تحتانی تفسی
۶۷۴	بیست روغن های بیانی Vegetable oils mist	متغیر	۱ mg/m ³	-	-	الرات تفسی
۶۷۵	استات و بیتل Vinyl acetate	متغیر	۸۶/۱۳ ppm	-	A3	تحریک قسمت فرقانی تنفس، چشم و پوست؛ اختلال سیستم اعصاب مرگزی
۶۷۶	بروماید و بیتل Vinyl bromide	متغیر	۰/۰ ppm	-	A2	سرطان کبد
۶۷۷	کلرید و بیتل Vinyl chloride	متغیر	۱ ppm	-	A1	سرطان ره؛ آسیب کبدی
۶۷۸	۴-وینیل سیکلوهگزان 4-Vinyl cyclohexene	متغیر	۰/۰ ppm	-	A3	آسیب های تولید مثل در مردان و زنان
۶۷۹	وینیل سیکلوهگزان دی اکسید Vinyl cyclohexene dioxide	متغیر	۱۰/۰/۱۸ ppm	-	A3	آسیب های سیستم تولید مثل در مردان و زنان
۶۸۰	فلورید و بیتل Vinyl fluoride	متغیر	۱ ppm	-	A2	سرطان کبد و آسیب کبدی
۶۸۱	ان-وینیل-۲-پروپیلدون N-Vinyl-2-pyrrolidone	متغیر	۱۱۱/۱۶ ppm	-	A3	آسیب کبدی

ردیف	نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکلولی	حد مجاز مواد مهندسی	حد مجاز مواد مهندسی شغلی	ستینگری	مبنای تعیین حد مجاز مواد مهندسی
۶۸۰	کربید وینیلیدن Vinylidene chloride	۹۶/۹۵	۵ ppm	-	A4	آسیب کبدی و کلیری
۶۸۱	فلونورید وینیلیدن Vinylidene fluoride	۹۶/۰۴	۵۰ ppm	-	A4	آسیب کبدی
۶۸۲	وینیل تولوئن Vinyl toluene	۱۱۸/۱۸	۵۰ ppm	۱۰۰ ppm	A4	تحریک قسمت فوکانی تنفسی و چشم
۶۸۳	وارفارین Warfarin	۳۰۸/۳۲	۰/۱ mg/m ³	-	-	اعتماد خون
۶۸۴	غبار چوب Wood dust	-	-	-	A4	حرابت
۶۸۴	سرخ قرمز غربی Western red cedar	-	۰/۵ mg/m ³⁽⁰⁾	-	A4	آسم
۶۸۵	گونه های دیگر سرطان زائی	-	۱ mg/m ³⁽⁰⁾	-	A1	عملکرد ریبوی
۶۸۶	All other species carcinogenicity	-	-	-	A2	غدان؛ چوب ماکون
۶۸۷	بلوط و راش Oak and beech	-	-	-	A4	غدان؛ چوب ماکون
۶۸۸	دربخت ساج؛ گردو Birch, mahogany, teak, walnut	-	-	-	-	و درخت ساج؛ گردو
۶۸۹	غبار کلیه چوب های دیگر All other wood dusts	-	-	-	-	غبار کلیه چوب های دیگر
۶۹۰	گزین (ابرومرهای ارتو، متا و پارا) Xylene o-, m-, p- (isomers)	۱۰.۶/۱۶	۱۰۰ ppm	۱۵۰ ppm	A4 BEI	تحریک قسمت فوکانی تنفسی، چشم و پوست؛ اختلال سیستم اعصاب مرکزی
۶۹۱	متا گزین آلفا و آلفا دی امین m-Xylen, α , α -diamine	۱۳۶/۲۰	-	C _{۱۰} /۱mg/m ³	Bرست	تحریک چشم؛ پوست
۶۹۷	گزین (ابرومرهای مخلوط ابرومرها) Xyldidine (mixed isomers)	۱۲۱/۱۷	۰/۵ ppm (IVF)	-	A3	آسیب کبدی؛ مت همو گلوبینی
۶۹۸	ایتریوم و ترکیبات آن Yttrium and Compounds, as Y	۷۷/۹۱	۱ mg/m ³	-	-	فیروز ریه
۶۹۹	دهم کلرید روی Zinc chloride fume	۱۳۶/۲۹	۱ mg/m ³	۲ mg/m ³	-	تحریک قسمت فوکانی و تنفسی و تهتانی تنفسی
۷۰۰	کرومات روی Zinc chromates, as Cr	متناهی	۰/۰۱ mg/m ³	-	A1	سرطان بینی
۷۰۱	اکسید روی اکسید روی Zinc oxide	۷۱/۳۷	۲ mg/m ³	۱۰ mg/m ³	-	تب دمه غلزی

نام علمی ماده شیمیایی	وزن موکبی	حد مجاز مواد شفی	STEL/C	TWA	میانی تعیین حد مجاز مواد مواجهه
Zinc oxide	۶۳۲/۳۵	۱۰ mg/m ³ ۴ mg/m ³ ^(R)	-	۱۰ mg/m ³	-
دی استارات روی با استارات روی Zinc stearate زیرکونیوم و ترکیبات Zirconium and compounds, as Zr	۶۹۲		A4	۱۰ mg/m ³	۵ mg/m ³

ضمائم حدود مجاز مواد مواجهه با عوامل شیمیایی

ضمایم الف: سرطان زایی

امروزه جامعه به مواد شیمیایی و فرایندهای صنعتی که باعث سرطان یا افزایش ریسک ابتلا به سرطان می‌شوند، توجه و حساسیت روزافزونی دارد. روش‌های بسیار بی‌جهد ارزیابی بیولوژیکی و استفاده از مدل‌های سخت ریاضی برای تعیین سطح ریسک سرطان زایی عوامل مختلف در بین شاغلین، منجر به تفاسیر و اختلاف نظرهایی در بین متخصصان جهت تعیین قابلیت سرطان زایی و یا اینکه حد اکثر مقدار مجاز مواجهه با آنها شده است. با در نظر گرفتن جنبه‌های مختلف روش طبقه‌بندی قابلیت سرطان زایی عوامل مختلف ارائه شده توسط ACGIH در این بخش معرفی می‌گردد. براساس این روش عوامل سرطان زایی گروههای زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

A1- سرطان زایی تأثیر داشده انسانی

براساس مدارک مستدل از طریق مطالعات ایدمیولوژیکی ماده شیمیایی برای انسان سرطان زایی باشد.

A2- مشکوک به سرطان زایی در انسان:

اطلاعات کمی مربوط به سرطان زایی ماده شیمیایی در حد کفايت مورد قبول قرار گرفته است ولی در اطلاعات ارائه شده کمبودهایی به شرح زیر وجود دارد که باعث تردیدهایی در تأثیر سرطان زایی قطعی ماده شیمیایی در انسان می‌گردد:

الف- اطلاعات متناقض

ب- اطلاعات ناقص از لحاظ کمیت

ج- ماده شیمیایی در مطالعات انجام شده بر روی حیوانات آزمایشگاهی سرطان زا می‌باشد و شرایط خاص سمتناسی ماده [دز(ها)، راه(های) تماس، اندام(های) مورد هدف، نوع بافت و مکانیزم(های) اثرات وارده] مشابهت لازم با مواجهه‌های شغلی کارگران را دارد می‌باشد.

بطور کلی طبقه‌بندی A2 در شرایطی بکار می‌رود که شواهد سرطان زایی انسانی یک عامل محدود بوده اما شواهد کافی در مورد سرطان زایی آن عامل در حیوانات آزمایشگاهی مشابه انسان موجود باشد.

A3- سرطان زایی تأیید شده برای حیوان با ارتباط ناشناخته به انسان عواملی که سرطان زایی آنها برای حیوانات آزمایشگاهی در یک دز نسبتاً زیاد با یک روش(ها)، محل (های) اثر، سوابق و مکانیسمهایی که ممکن است چندان مرتبط با مواجهه شاغلین نباشد، به اثبات رسیده است. مطالعه‌های اپیدمیولوژیکی موجود، افزایش ریسک سرطان زایی انسانی این عوامل را تأیید نمی‌کنند. شواهد موجود سرطان زایی این عوامل را در شرایط معمول مواجهه تأیید نمی‌کنند مگر مواجهه تحت شرایط غیرمعمول، با روش‌های غیرمحتمل و حدود مواجهه غیرطبیعی باشد.

A4- غیرقابل طبقه‌بندی به عنوان یک عامل سرطان زای انسانی: عواملی که نگرانی‌هایی را در مورد سرطان زایی برای انسان بدید آورده است اما به دلیل کمبود داده‌ها امکان ارزیابی جامع در مورد آنها وجود ندارد. این مواد به علت فقدان اطلاعات کافی نمی‌تواند به طور صحیح مورد ارزیابی قرار گیرد. مطالعه‌های انجام شده بر روی بافت زنده و بر روی حیوانات آزمایشگاهی، شواهدی از سرطان زایی این مواد را بطوری که بتوان آنها را در یکی از گروههای قبلی طبقه‌بندی نمود، ارائه نشده است.

A5- مشکوک نبودن به عنوان یک عامل سرطان زای انسانی: عواملی هستند که بر اساس مطالعه‌های جامع و صحیح اپیدمیولوژیکی، مشکوک به سرطان زایی در انسان نمی‌باشند. این مطالعه‌های اپیدمیولوژیکی دارای جایگشت لازم، پیگیری مناسب برنامه پژوهشی و با سوابق مواجهه شغلی قابل اطمینان در دزهای زیاد بوده است. تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات به دست آمده از این پژوهش‌ها نشانگر عدم افزایش ریسک سرطان زای انسانی در اثر مواجهه با این عوامل می‌باشد و یا هیچ اطلاعاتی در مورد سرطان زایی آنها بر روی حیوانات آزمایشگاهی موجود نمی‌باشد. موادی که هیچ گونه داده‌ای در مورد سرطان زایی انسانی یا حیوانی برای آنها گزارش نشده است لقب بدون سرطان زایی را به خود اختصاص داده‌اند.

مواجهة‌های شغلی با عوامل سرطان‌زا باید در حداقل میزان نگهدارشته شود. کارگرانی که با سرطان‌ Zahai طبقه A1 بدون حد مجاز مشخص، مواجهه دارند می‌باشند به طور صحیح برای حذف بیشترین حد

ممکن هنگام مواجهه با این مواد تجهیز شوند. برای سرطان زاهای A1 با حد مجاز (OEL) مشخص و سرطان زاهای گروه A2 و A3، مواجهه کارگر از کلیه روشهای میباشد به طور دقیق کنترل شود تا در نهایت مواجهه تا حد ممکن کمتر از OEL شود.

ضمیمه ب: ذرات (نامحلول یا با انحلال پذیری ضعیف) که در جای دیگر مشخص نشد اند¹ (PNOS)

هدف کمیته تدوین حدود مجاز عوامل شیمیایی، تعیین OEL برای کلیه موادی است که شواهدی در مورد اثرات بهداشتی در غلطتهاهی هوابرد مشخص در محظتهاهی کاری وجود داشته باشد. زمانی که شواهد کافی در مورد یک ذره وجود داشته باشد، برای آن OEL تعیین می‌شود. چنانچه این شواهد برای ذرات، کم یا ناکافی باشد، در یک گروه خاصی تحت عنوان PNOS قرار می‌گیرند. کلیه ذرات این گروه دارای یک حد مجاز یکسان می‌باشند مگر آنکه مطالعه‌ها و پژوهشها آنی، اطلاعات کافی جهت تعیین حد مجاز مواجهه مستقل برای یک ذره را ارائه نمایند که در این صورت، آن ذره از لیست خارج می‌شود. حد مجاز مواجهه گروه PNOS برای موارد زیر مورد استفاده قرار می‌گیرد:

الف- ذره فاقد OEL کاربردی باشد.

ب- ذره باید در آب (یا ترجیحاً در مایعات موجود در ریه‌ها) نامحلول یا انحلال پذیری کمی داشته باشد.

ج- سمیت ذره کم باشد. (سمیت سلولی و ژنتیکی نداشته باشد و به عبارت دیگر هیچ گونه واکنش شیمیایی با بافت ریه نداده، پرتوهاهی یونسان تابش نکرده، باعث حساسیت زایی ایمونولوژیکی نشده یا باعث اثرات سمی به جز الشهاب یا مکانیسم اشغال ریه نشود).

باور این کمیته بر آن است که ذراتی که از لحاظ بیولوژیکی خنثی، نامحلول یا دارای انحلال - پذیری کم باشند، ممکن است دارای اثرات زیان آور باشند و توصیه می‌شود که غلطتهاهی ذرات قابل استنشاق² هوابرد آنها در مقادیر کمتر از 3 mg/m^3 و غلطتهاهی ذرات قابل تنفس³ آنها کمتر از 10 mg/m^3 حفظ شود تا زمانی که حدود مجاز اختصاصی برای آنها تعیین شود.

1 - Particulates (insoluble or poorly soluble) Not Otherwise Specified

2 - Respirable

3 - Inhalable

ضمیمه ج- معیار نمونه برداری مبتنی بر انتخاب سایز ذرات هوایبرد

مخاطرات بالقوه مواد شیمیایی که به شکل ذرات جامد یا مایع معلق همراه با هوای تنفسی وارد بدن می‌شوند بنا به دلایل زیر به اندازه ذرات و غلظت جرمی آنها بستگی دارد:

تأثیر اندازه ذرات در تعیین محل تنهشی آنها در دستگاه تنفسی

بسیاری از بیماریهای شغلی مرتبط با ذراتی هستند که در مناطق معینی از دستگاه تنفسی تنهشی می‌شوند. حد مجاز مواجهه ذرات سلیپس آزاد کریستالی در ابعاد و اندازه معینی پیشنهاد گردیده است و از سالهای قبل مشخص گردیده که ارتباط معنی‌داری بین بیماری سبلیکوزیس و غلظت جرمی ذرات قابل تنفس سلیپس آزاد کریستالی وجود دارد. در حال حاضر کمیته فنی با تکیه بر دو اصل ذیل در حال بررسی مجدد سایر مواد شیمیایی است که به صورت ذره در محیط کار منتشر می‌گردند:

۱- برای هر ماده شیمیایی که بر سلامت انسان مؤثر است اندازه ذرات نقش تعیین کننده‌ای دارد.

۲- غلظت جرمی ذرات مزبور در حد مجاز مواجهه مجاز تأثیرگذار است.

حد مجاز مواجهه براساس اندازه و ابعاد ذرات به سه شکل بیان می‌شود:

۱) حد مجاز مواجهه ذرات قابل تنفس^۱ (IPM-OEL):

مریبوط به مواد شیمیایی است که در صورت تنهشی شدن در هر قسمت از دستگاه تنفسی، مخاطره آمیز هستند.

۲) حد مجاز مواجهه ذرات توراسپکی^۲ (TPM-OEL):

شامل آن دسته از مواد شیمیایی است که در صورت تنهشی شدن در هر قسمت از راههای هوایی ریه و ناحیه تبادل گازی ایجاد مخاطره می‌کنند.

۳) حد مجاز مواجهه ذرات قابل استنشاق^۳ (RPM-OEL):

شامل آن دسته از مواد شیمیایی است که در صورت تنهشی شدن در ناحیه تبادل گازی (کیسه‌های هوایی ریه) ایجاد مخاطره می‌کنند.

بیان کمی سه گروه از ذرات فوق الذکر بر طبق روابط زیر می‌باشد:

الف - قوهد ذرات قابل تنفس:

1 - Inhalable Particulate Matter

2 - Thoracic Particulate Matter

3 - Respirable Particulate Matter

شامل ذراتی می‌شود که گرفته شدن آنها بر اساس راندمان جمع آوری زیر بدون درنظر گرفتن موقعیت نمونه بردار نسبت به مسیر جریان باد می‌باشد:

$$IPM(d_{ae})=0.5[1+\exp(-0.06d)]$$

برای ذراتی که $d \leq 100 \mu\text{m}$ باشد.

که در رابطه فوق، $(d_{ae})IPM$ بازده جمع آوری ذرات با قطر آنودینامیکی و (d_{ae}) قطر آنودینامیکی ذرات بر حسب میکرومتر می‌باشد.

ب) توده ذرات توراسیکی:

متشكل از ذراتی است که گرفته شدن آنها مطابق با رابطه بازده جمع آوری زیر می‌باشد:

$$TPM(d_{ae})=IPM(d_{ae})[1-F(X)]$$

که در آن، $F(X)$ تابع احتمال تجمعی متغیر نرمال استاندارد شده X است.

$$X = \frac{\ln(\frac{d_{ae}}{\Gamma})}{\ln(\Sigma)}$$

:Ln لگاریتم طبیعی

$1164 \mu\text{m}$: Γ

$1,5 = \Sigma$

ج- توده ذرات قابل استنشاق:

مشکل از ذراتی است که گرفته شدن آنها مطابق با رابطه بازده جمع آوری زیر می‌باشد:

$$\text{RPM}(\text{d}_{\text{ae}}) = \text{IPM}(\text{d}_{\text{ae}})[1-F(x)]$$

که $F(x)$ همان مفهوم اشاره شده در بخش قبلی است اما μm $\Gamma = 4/25$ و $\sum = 1/5$ می‌باشد.

مهتمرين تغییر اعمال شده مربوط به این بخش از ذرات تغییر قطر میانه از $3/5$ به 4 میکرومتر می‌باشد. این مطلب با پروتکل سازمان بین‌المللی استاندارد و کمیته تدوین استانداردهای اروپا (ISO/CEN) مطابق دارد. در حال حاضر هیچ تغییری برای اندازه‌گیری ذرات قابل استنشاق با سیکلون نایلونی 10 mm در دبی $1/7 \text{ L/min}$ توصیه نمی‌شود. دو آنالیز انجام شده بر روی داده‌های موجود نشان داده است که دبی $1/7 \text{ L/min}$ به سیکلون نایلونی 10 mm اجازه می‌دهد که یک تقریب صحیحی از غلظت ذرات قابل استنشاق را به نسبت یک نمونه‌گیر ایده‌آل ذرات قابل استنشاق فراهم نماید. بازده جمع آوری سایزهای مختلف ذرات با کسر جرمی هر یک در جداول زیر ارائه شده است:

جدول ۱: ذرات قابل تنفس

بازده جمع آوری ذرات قابل تنفس (%)	قطر آنرودینامیکی ذره (μm)
۱۰۰	*
۹۷	۱
۹۴	۲
۸۷	۵
۷۷	۱۰
۶۵	۲۰
۵۸	۳۰
۵۴/۵	۴۰
۵۲/۵	۵۰
۵۰	۱۰۰

جدول ۲: ذرات توراسپک

قطر آنودینامیکی ذره (μm)	بازده جمع آوری ذرات توراسپک (%)
۱۰۰	۰
۹۴	۲
۸۹	۴
۸۰/۵	۶
۶۷	۸
۵۰	۱۰
۳۵	۱۲
۲۳	۱۴
۱۵	۱۶
۹/۵	۱۸
۶	۲۰
۲	۲۵

جدول ۳: ذرات قابل استنشاق

قطر آنودینامیکی ذره (μm)	بازده جمع آوری ذرات قابل استنشاق (%)
۱۰۰	۰
۹۷	۱
۹۱	۲

ضمیمه ۵: معیار حد مجاز مواد مواجهه شغلی برای مخلوطها

بیشتر مقادیر OEL برای یک ماده شیمیایی منفرد تعریف شده‌اند ولی در عمل اغلب شاغلین در معرض مواد مواجهه همزمان با چند ماده شیمیایی هستند. در این شرایط مقایسه مقادیر مواد مواجهه با مقادیر OEL باید به شکلی انجام شود که کارگران در معرض مخاطرات شغلی قرار نگیرند.

هنگام مواد مواجهه با مخلوط مواد شیمیایی وضعیت‌های مختلفی ممکن است رخداد: اثر افزایشی زمانی ایجاد می‌شود که اثر بیولوژیکی ترکیب مواد برایر مجموع اثر هر یک از مواد شیمیایی به تنهایی باشد. اثر سینزیتیک هنگامی رخداد می‌شود که اثر ترکیبی حاصل از چند ماده، بزرگتر از مجموع اثر هر یک از مواد

به تنهایی باشد و اثر آنتاگونیسم در شرایطی است که اثر ترکیبی حاصله، کمتر از مجموع اثر هر یک از مواد باشد.

کاربرد فرمول مخلوط مواد برای حالت اثرات افزایشی

ستون آخر جدول حدود مجاز مواجهه که نشانگر مبنای تعیین حد مجاز مواجهه است می‌تواند به کاربر در خصوص احتمال اثرات افزایشی مخلوطی از مواد، هشدار دهد. مواد با مبنای تعیین OEL مشابه احتمالاً اثرات افزایشی داشته و حد مجاز تک تک آنها باید کمتر از مقدار ارائه شده در جدول در نظر گرفته شود.

در صورتی که دو یا چند ماده خطرناک با اثرات مشابه سم شناسی بر روی سیستم با ارگان هدف وجود داشته باشند، اثر ترکیبی آنها باید بیشتر از اثر انفرادی آنها مورد توجه قرار گیرد. در صورت عدم وجود اطلاعاتی که نمایانگر تأثیرات متقابل این مواد بر یکدیگر باشد، در مواردی که اثر بهداشتی و سیستم یا ارگان هدف آنها مشابه باشد، اثرات این عوامل را باید به صورت افزایشی درنظر گرفت. در این حالت اگر حاصل جمع رابطه زیر از عدد یک بیشتر شود، مواجهه شغلی با مخلوط مواد بیشتر از حد مجاز می‌باشد:

$$\frac{C_1}{T_1} + \frac{C_2}{T_2} + \dots + \frac{C_n}{T_n}$$

C نمایانگر غلظت ماده موجود در هوای محیط کار و T حد مجاز مواجهه شغلی مربوط به آن ماده شیمیابی می‌باشد. به مثال ارائه شده در انتهای این بخش مراجعه شود. لازم است که هوای محیط هم به صورت کافی و هم کمی آنالیز شود تا حد مجاز مواجهه مخلوط مواد تعیین شود.

رابطه محاسباتی اثر افزایشی برای مواجهه همزمان با عوامل زیان‌آور با مقادیر حدود مجاز شغلی STEL و TWA بکار می‌رود. مقادیر بکار رفته در فرمول برای مواد مختلف باید تا حد امکان یکسان باشند. بدین معنی که انواع حدود مواجهه شغلی (C, STEL, TWA) با مقادیر مشابه خود بررسی شوند. چنانچه عواملی با اثرات سم شناسی مشابه، OEL یکسان نداشته باشند، استفاده از انواع مقادیر حدود تماس شغلی امکان‌پذیر خواهد بود. در جدول زیر انواع حالات ممکن از ترکیب انواع OEL‌ها که با فرمول اثر افزایشی قابل محاسبه خواهد بود، ارائه شده است. وقتی ماده‌ای با یک حد STEL یا C با ماده‌ای با OEL-TWA ولی بدون STEL مخلوط شود، مقایسه حد کوتاه مدت با محدوده نوسان آن بکار می‌رود. محدوده نوسان معادل ۵ برابر حد OEL-TWA آن ماده خواهد بود.

مدل افزایشی همچنین برای مواجهات متواالی با مواد مختلف که در طول یک شیفت کاری رخ می‌دهد نیز بکار می‌رود. برای موادی که دارای OEL – TWA (STEL یا محدوده نوسان) هستند نیز به همین شکل عمل می‌شود. رابطه فوق برای مواجهه‌های متواالی با موادی که OEL-C دارند، کاربرد ندارد.

جدول د-۱ حالت‌های مختلف ترکیب احتمالی انواع حدود مجاز در فرمول اثر افزایشی مخلوط

ماده ۲	ماده ۱	تمام شیفت یا کوتاه مدت
OEL – TWA	OEL – TWA	تمام شیفت
OEL – C	OEL – TWA	تمام شیفت
OEL – STEL	OEL – STEL	کوتاه مدت
OEL – C	OEL – C	کوتاه مدت
اگر وجود ندارد از STEL یا OEL – C		
محدوده نوسان استفاده شود (TWA برابر ۵)		
OEL – C	OEL – STEL	کوتاه مدت

برای این حالت رابطه اصلاح شده به شرح زیر خواهد بود:

$$\frac{C_1}{T_{1STEL}} + \frac{C_2}{5T_2} \leq 1$$

که:

$$OEL – STEL : T_{1STEL}$$

$$STEL \text{ ماده فاقد } OEL – TWA : T_2$$

حدوده دیدت‌ها و موارد خاص

قانون فوق هنگامی استثناء دارد که براساس دلایل موجه، اثرات اصلی مواد زیان آور مختلف، به صورت افزایشی نباشد و هر یک از مواد مخلوط به صورت مستقل بر بدن تأثیر گذارند. این وضعیت زمانی رخ می‌دهد که اثرات سه شناسی مواد و ارگان هدف آنها مشابه نباشد. این وضعیت همچنین می‌تواند زمانی حادث شود که برهم کنش مخلوط مواد باعث مهار اثر سمی آنها شود. در چنین مواردی مواجهه زمانی بیشتر از حد مجاز تلقی می‌شود که حداقل غلظت یکی از اجزاء بیشتر از حد مجاز خود باشد.

ممکن است برخی از آلاینده‌های هوا دارای اثرات سینرژیک یا تشیدی باشند در چنین حالاتی باید مواد شیمیایی به تنهایی تعیین و ارزیابی گردند. هر یک از مواد با اثرات تشیدی به تنهایی الزاماً زیان-آور نیستند. اثرات تشیدی ماده شیمیایی می‌تواند از راههای استنشاق، مثلاً نوشیدن الكل هم زمان با استنشاق مواد خواب آور (تری کلرواتیلن) باشد، اثرات تشیدی مخصوصاً در غلظتهای خیلی زیاد نمایان می‌شود و احتمال بروز آن در غلظتهای پایین کمتر است. هنگامیکه در فرایند یا عملیاتی معین آلاینده‌های مختلفی به صورت گرد و غبار، دمه‌های فلزی بخارات یا گازها در هوا منتشر می‌گردند، غالباً ارزیابی مقادیر سنجش شده یک ماده شیمیایی امکان پذیر است. در این موارد حد مجاز مواجهه شغلی که برای قیاس بکار می‌رود باید با یک ضرب ب مناسب که ضریب سینرژیک است، کاهش باید. مقدار این کاهش به عواملی نظیر تعداد مواد شیمیایی در مخلوط، سمیت آنها و مقدار نسبی سایر آلاینده‌های موجود بستگی دارد. فرایندهایی که باعث تولید دو یا تعداد بیشتری از آلاینده‌های زیان‌آور در هوا می‌گردند و به عنوان نمونه می‌توان ذکر نمود شامل: جوشکاری، تعمیرات اتومبیل، بلاستینگ، رنگ-آمیزی، لاکزنزی، جلاکاری، برخی عملیات ریخته‌گری، گازهای خروجی از موتورهای دیزلی و غیره می‌باشد.

راطبه اثرات افزایشی برای مخلوطی از چند عامل بکار می‌رود این روابط را نباید برای مخلوطهایی که اجزاء آن واکنشهای بسیار متفاوتی دارند بکار برد، مانند اسید سیانیدریک (HCN) و دی اکسید گوگرد (SO_2). در چنین مواردی باید فرمول اثرات مستقل مورد استفاده قرار گیرد. همچنین این رابطه برای مخلوطهای پیچیده با اجزاء زیاد (مثل بتزین، خروجی دیزل، محصولات تجزیه حرارتی، خاکستر و ...) نباید مورد استفاده قرار گیرد.

لازم به ذکر است که در مخلوط مواد سرطان زا در دسته‌های A1، A2، A3 باید دقت نمود. صرف نظر از کاربرد فرمول مخلوط از مواجهه با مخلوط مواد سرطان زا باید اجتناب نمود یا تا حد امکان مواجهه پایین نگه داشته شود (به بخش نمادگذاری مراجعه شود).

مثالهای حد مجاز شغلی برای مخلوطها

مثال الف:

مواجهه هوابرد کارگری برای یک شیفت کامل و مواجهه کوتاه مدت آن پایش شده است. نتایج پایش در جدول زیر ارائه شده است:

نتایج مواجهه کوتاه مدت (OEL-STEL)	نتایج پایش کل شیفت (OEL-TWA)	عامل شیمیابی
۴۹۰ ppm (۷۵۰ ppm)	۱۶۰ ppm (۵۰۰ ppm)	استون
۱۵۰ ppm (تعیین نشده)	۲۰ ppm (۲۰۰ ppm)	استات بوئیل نوع دوم
۲۲۰ ppm (۳۰۰ ppm)	۹۰ ppm (۲۰۰ ppm)	متیل اتیل کتون

هر سه این مواد دارای اثرات تحریکی بر روی سیستم تنفسی بوده و باید اثرات آنها را افزایشی در نظر گرفت. استون و متیل اتیل کتون دارای اثرات روی سیستم اعصاب مرکزی نیز می‌باشند. برای آنالیز وضعیت موجود برای کل شیفت به روش زیر محاسبه انجام می‌شود:

مواجهه کل شیفت کمتر از حد مجاز است.

$$\frac{C_1}{T_1} + \frac{C_2}{T_2} + \frac{C_3}{T_3} \leq 1$$

$$\frac{160}{500} + \frac{20}{200} + \frac{90}{200} = 0.32 + 0.1 + 0.45 = 0.87$$

آنالیز مواجهه کوتاه مدت به روش زیر انجام می‌شود:

$$\frac{C_1}{T_{1STEL}} + \frac{C_2}{5T_2} + \frac{C_3}{T_{3STEL}} \leq 1$$

$$\frac{490}{750} + \frac{150}{1000} + \frac{220}{300} = 0.65 + 0.15 + 0.73 = 1.53$$

نتیجه: حد مجاز مواجهه کوتاه مدت مخلوط مواد موجود در هوا بیشتر از حد مجاز است.

مثال ب- اثرات مستقل:

هنگامی که اثرات اصلی مواد زیان آور مختلف، به صورت افزایشی نباشد و هر یک از مواد مخلوط به صورت مستقل بر بدن تأثیر گذاردند، بدین معنی که اثر سمسانس مشابهی نداشته باشد و اندام هدف نیز برای مواد مورد نظر یکسان نباشد، در این موارد حد مجاز مواجهه شغلی مخلوط، مطابق با رابطه زیر خواهد بود:

$$\frac{C1}{T1} \leq 1 \quad \frac{C2}{T2} \leq 1 \quad \frac{C3}{T3} \leq 1$$

هوایی حاوی غلظت سرب معادل 0.12 mg/m^3 (OEL = 0.15 mg/m^3) و 0.7 mg/m^3 (اسید سولفوریک (OEL = 1 mg/m^3) موجود است.

$$\frac{0.12}{0.15} = 0.8 \quad \frac{0.7}{1} = 0.7$$

غلظت مخلوط کمتر از حد مجاز مواجهه شغلی است.

ضمیمه ۵: حداقل محتوای اکسیژن^۱

تحویل اکسیژن کافی به بافت‌های بدن برای ادامه حیات لازم بوده و به: ۱) سطح اکسیژن موجود در هوای دمی (۲) وجود و یا عدم وجود بیماری‌های ریوی (۳) سطح هموگلوبین خون (۴) کپنیتیک (۵) اکسیژنی که به هموگلوبین متصل می‌گردد (۶) بازده قلبی و (۷) جریان خون بافتی؛ بستگی دارد. در این قسمت فقط اثرات کاهش اکسیژن در هوای دمی مورد بحث قرار می‌گیرد.

مغز و میوکارد حساسترین بافت‌های بدن نسبت به کاهش اکسیژن هستند. علائم اولیه کمبود اکسیژن عبارتند از: افزایش تهویه، افزایش بازده قلبی و خستگی. علائم دیگر ممکن است شامل سردرد، صدمه به فرایندهای فکری و هوشیاری، کاهش هماهنگی، اختلال دید، تهوع، بیهوشی، صرع و مرگ باشد. به هر حال ممکن است قبل از بیهوشی علامت مشخصی وجود نداشته باشد. آغاز و شدت علائم به عوامل متعددی مثل میزان نقصان اکسیژن، مدت زمان نقصان اکسیژن، بار کاری، نرخ تنفس، درجه حرارت بدن فرد، وضعیت سلامتی فرد، سن و تطابق ریوی بستگی دارد. علائم اولیه افزایش تنفس و افزایش ضربان قلب وقتی آشکار می‌شود که اشیاع اکسیژن هموگلوبین به زیر ۹۰ درصد کاهش یابد. در اشیاع اکسیژن هموگلوبین بین ۹۰ تا ۸۰ درصد، تغییرات فیزیولوژیکی در وضعیت سلامت فرد اتفاق می‌افتد تا در برابر کاهش اکسیژن مقاومت کند، ولی در افراد در معرض خطر مثل بیماران آمفیزیمی، اکسیژن درمانی برای

1 - Minimal Oxygen Content

2-Kinetic

اشباع اکسیژن هموگلوبین زیر ۹۰ درصد، تجویز می‌شود. تا وقتی که فشار جزئی اکسیژن (PO_2) در مویرگهای ریوی بالای ۶۰ تور بماند، هموگلوبین بیش از ۹۰ درصد اشباع خواهد شد و سطح نرمال انتقال اکسیژن در افراد بزرگسال سالم حفظ خواهد شد. به علت فضای مرده آناتومیکی، دی اکسید کربن و بخار آب، سطح فشار جزئی اکسیژن آلتوئلی ۶۰ تور برابر است با فشار جزئی اکسیژن ۱۲۰ تور در هوای اطراف.

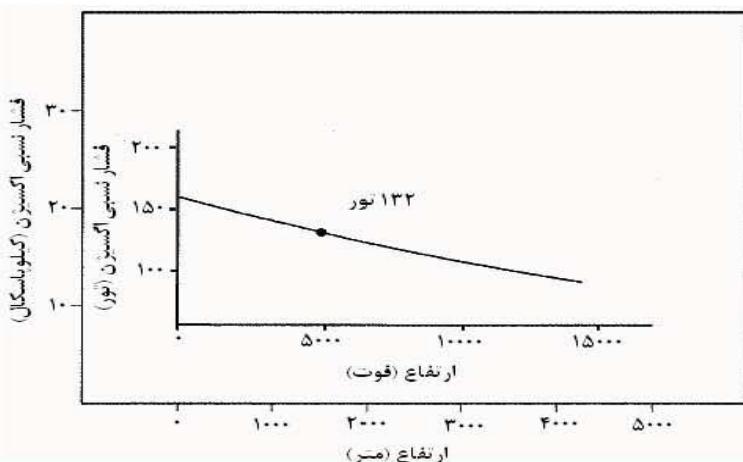
NIOSH فشار نسبی اکسیژن آلتوئلی ۶۰ تور را به عنوان حد فیزیولوژیکی تعیین کرده و محبطی که فشار جزئی اکسیژن در آن کمتر از ۱۳۲ تور باشد را به عنوان محبطی که کمبود اکسیژن دارد، درنظر گرفته است. وجود حداقل ۱۹,۵ درصد اکسیژن در سطح دریا (فشار جزئی ۱۴۸ تور، هوای خشک) برای اغلب اعمال کاری یک حاشیه ایمن مناسب (مقدار کافی از اکسیژن) را فراهم می‌آورد. به هر حال این حاشیه ایمنی به طور معنی داری با افزایش ارتفاع و افزایش بخار آب کاهش می‌باشد، به طوری که در ارتفاع ۵۰۰۰ فوتی، فشار جزئی اکسیژن اتمسفری به ۱۲۰ تور می‌رسد و در ارتفاع بیش از ۸۰۰۰ فوتی انتظار می‌رود به کمتر از ۱۲۰ تور برسد. اثرات فیزیولوژیکی کمبود اکسیژن و تغییرات فشار جزئی اکسیژن با ارتفاع از سطح دریا برای هوای خشک شامل ۲۰,۹۴۸ درصد اکسیژن در جدول و ۱- نشان داده شده است. همچ گونه اثرات فیزیولوژیکی به واسطه نقصان اکسیژن در افراد بزرگسال و سالم در فشار جزئی اکسیژن بیشتر از ۱۳۲ تور یا در ارتفاع کمتر از ۵۰۰۰ فوت انتظار نمی‌رود.

برخی ضایعات تطابق با تاریکی در ارتفاعات بیش از ۵۰۰۰ فوت گزارش شده است. در فشار جزئی اکسیژن کمتر از ۱۲۰ تور (معادل ارتفاع حدود ۷۰۰۰ فوت یا ۵۰۰۰ فوت که برای بخار آب و عبور وقایع آب و هوایی کم فشار در نظر گرفته می‌شود) علاطم در کارگران تطابق نیافرته شامل افزایش تهییه ریوی و بازده قلبی، عدم هماهنگی و از دست دادن توجه و قدرت تفکر می‌باشد. براین اساس، ACGIH، حداقل فشار جزئی اکسیژن محبطی ۱۳۲ تور را توصیه می‌کند که در برابر گازهای خشی جایگزین شونده با اکسیژن و فرایندهای مصرف اکسیژن در ارتفاعات تا ۵۰۰۰ فوت محافظت ایجاد می‌کند.

شکل ۱- نمودار نسبت PO_2 با افزایش ارتفاع است که نشان دهنده حداقل مقدار ۱۳۲ تور است. اگر فشار جزئی اکسیژن کمتر از ۱۳۲ تور باشد یا اگر کمتر از مقدار قابل انتظار برای آن ارتفاع باشد، مطابق جدول ۱- اقدامات جایگزینی همچون ارزیابی کامل محبطهای محصور برای شناسایی علت غلظت پایین اکسیژن، استفاده از پایش‌های مداوم جامع با وسائل هشداردهنده توصیه می‌شود. در کارگران تطابق پائمه با ارتفاع، تطابق با ارتفاع می‌تواند ظرفیت کاری افراد را تا ۷۰ درصد افزایش دهد. استفاده از

چهار بعدی کار و استراحت ناکاهش سارکاری و افزایش دورهای استراحت، آموزش، بازرسی و پاپش کارگران و دسترسی سریع و راحت به تجهیزات حداقت تنفسی تأمین کنده اکسیژن بیز مناسب است. گازهای جایگزین اکسیژن مسکن است خاصیت قابلیت اشتعال داشته با دارای اثرات فربولوژیکی باشند. در این صورت بایستی در مورد شناسایی آها و منعثان بررسیهای لازم به طور کامل لحم شود. بعضی از گازها و بخارات وقی در علظمهای ملا در هوا حضور می‌باشد در مرحله بحثت به عنوان خفه کنده ساده بدون اثرات عمدی فربولوژیک عمل می‌کند. یک OEL مسکن است برای هر خفه کنده ساده پیشنهاد شده باشد زیرا فاکتور محدود کنده، اکسیژن موجود است. کسود اکسیژن انتسرفری هشدارهای کافی را فرulum می‌ساید و پیشر خفه کندهای ساده بیز می‌توانند. این فاکتور بایستی در محدود کردن علظت خفه کنده به ویژه در ارتفاعات پیشر از ۵۰۰۰ فوت جایی که PO_2 انتسرفر مسکن است کمتر از ۱۲۰ تور باشد، در نظر گرفته شود.

شکل ۱- سودار فشاری اکسیژن (PO_2) با افزایش ارتفاع، که فشار جویی اکسیژن پیشنهادی ۱۲۲ تور است.

جدول ۱-۵ فشار بارومتریک، فشار نسبی اکسیژن و درصد تغییرات غلظت اکسیژن با ارتفاع و اثر فیزیولوژیک

فشار بارومتریک پارا _{O₂} [کیلوپاسکال]	درصد اکسیژن معادل هواخشک در سطح دریا ^a (درصد)	نور ^b معادل هواخشک در ۲۰/۹۴۸ درصد اکسیژن ^c (کیلوپاسکال)	فشار بارومتریک نور، هواخشک ^d (کیلوپاسکال)	ارتفاع فوت (متر)
-	۲۰/۹	۱۵۹ (۲۱/۲)	۷۶۰ (۱۰۱)	۰ (۰)
-	۲۰/۱	۱۵۳ (۲۰/۴)	۷۳۱ (۹۷/۴)	۱۰۰۰ (۳۰۵)
-	۱۹/۳	۱۴۷ (۱۹/۶)	۷۰۴ (۹۳/۸)	۲۰۰۰ (۶۱۰)
-	۱۸/۷	۱۴۲ (۱۸/۹)	۶۷۷ (۹۰/۳)	۳۰۰۰ (۹۱۴)
-	۱۸	۱۳۷ (۱۸/۳)	۶۵۲ (۸۶/۹)	(۱۲۱۹) ۴۰۰
هیچ اثری در بزرگسالان سالم ندارد.	۱۷/۲	۱۳۱ (۱۷/۵)	۶۲۷ (۸۳/۶)	(۱۵۲۴) ۵۰۰
از دست دادن سازگاری با تاریکی می تواند در ارتفاعات بالای ۵۰۰۰ فوت اتفاق افتد.	۱۶/۶	۱۲۶ (۱۶/۸)	۶۰۳ (۸۰/۴)	(۱۸۲۹) ۶۰۰
افزایش تهییه ریبوی و برآون ده قلیبی، عدم تعادل، افت دقت و قدرت تفکر	۱۶	۱۲۱ (۱۶/۱)	۵۸۰ (۷۷/۳)	(۲۱۳۴) ۷۰۰
قرار گرفتن سریع در ارتفاع بالاتر از ۸۰۰۰ فوت ممکن است باعث بیماری ارتفاع بالا (آلکالوز تنفسی، سرد درد، نهوع و استفراغ) در افراد تعاطی نیافرنه شود. صعود سریع رسیک ادم ریبوی و مغزی در ارتفاع بالا را افزایش می دهد.	۱۵/۴	۱۱۷ (۱۵/۶)	۵۵۹ (۷۴/۵)	(۲۴۳۸) ۸۰۰
-	۱۴/۷	۱۱۲ (۱۴/۹)	۵۳۷ (۷۱/۶)	(۲۷۴۳) ۹۰۰

تاثیر فیزیولوژیکی مقادیر pO_2	درصد اکسیژن معادل، هوای خشک در سطح دریا (درصد)	pO_2 معادل، تور هوای خشک در ۳۰/۹۴۸ اکسیژن ^۱ (کیلوپاسکال)	فشار بارومتریک تور، هوای خشک ^۱ (کیلوپاسکال)	ارتفاع فوت (متر)
-	۱۴/۲	۱۰.۸ (۱۴/۴)	۵۱۷ (۶۸/۹)	(۳۰۴۸) ۱۰۰۰
خشتنگی غیرنرمال در اعمال نیرو، عدم تعادل، قضاوت ضعیف، آشفتگی عصبی	۱۳/۷	۱۰.۴ (۱۳/۹)	۴۹۸ (۶۶/۴)	(۳۳۵۳) ۱۱۰۰
-	۱۳/۲	۱۰.۰ (۱۳/۳)	۴۷۹ (۶۳/۸)	(۳۶۵۸) ۱۲۰۰
-	۱۲/۸	۹.۸ (۱۲/۹)	۴۶۱ (۶۱/۵)	(۳۹۶۲) ۱۳۰۰
نارسایی در تنفس، قضاوت و همانگی خیلی ضعیف، بینایی ضعیف	۱۲/۲	۹.۳ (۱۲/۴)	۴۴۳ (۵۹/۱)	(۴۲۶۷) ۱۴۰۰

$$P_{re:Sealevel} = 760 \times e^{-(\text{altitude in ft} / 25970)}$$

$$PO_2 = 0.20948 \times 760 \times e^{-(\text{altitude in ft} / 25970)}$$

$$P\% O_2 = 20.948 \times 760 \times e^{-(\text{altitude in ft} / 25970)}$$

- ۱- از این رابطه محاسبه می‌گردد:
 ۲- از این رابطه محاسبه می‌گردد:
 ۳- از این رابطه محاسبه می‌گردد:
 ۴- اثرات فیزیولوژیکی تقریبی در سلامت بزرگسالان تحت تاثیر مدت کمبود اکسیژن، میزان کار، میزان تنفس، دما، وضعیت سلامت، سن و نطاپتی ریوی می‌باشد.

ضمیمه و: روش محاسبه دو طرفه برای مخلوطهای بخار حلال هیدروکربنی تصفیه شده
معین^۱

هدف کمپنه تدوین حدود مجاز عوامل شیمیایی، از ائه OEL برای کلیه مواد و مخلوطهایی است که شواهدی از اثرات بهداشتی آنها در غلظتهای معمول محیط کار وجود دارد. زمانی که شواهد زیادی در مورد آنها وجود داشته باشد، OEL تعیین می‌شود. با این وجود حلالهای هیدروکربنی اغلب ترکب

بیچیده و متغیر دارند. در چنین مواردی استفاده از رابطه محاسباتی ارائه شده برای مخلوط مواد (ضمیمه د) مشکل است، چون این مخلوطهای نفتی دارای تعداد زیادی از ترکیباتی هستند که بسیاری از آنها قادر OEL می‌باشند.

روش محاسبه دوطرفه (RCP) برای بدست آوردن حدود مواجهه شغلی (OEL) حلالهای هیدروکربنی تصفیه شده، بکار می‌رود. این حلالها اغلب بصورت مخلوطی هستند که از تقطیر نفت خام در یک دامنه مشخص نقطه جوش بدست می‌آیند. این مخلوطها ممکن است بیش از ۲۰۰ جزء از هیدروکربنها آلفاپتیک (آلکانها)، سیکلوآلفانیک (سیکلوآلکان) و آروماتیک با رنچ ۵ تا ۱۵ کربن باشند.

دو جنبه RCP عبارتند از: متداول‌تر و مقادیر راهنمای گروهی^۱ (GGVs). فرمول RCP یک OEL مشخص را براساس نسبت جرم مخلوط، GGV_S و در جاییکه کاربرد داشته باشد OEL ماده خالص، محاسبه می‌کند. دو نمونه از GGV_S منتشر شده در جدول (۱-۱) نشان داده شده که، GGV_S از ستون B یا C و OEL از ستون D بدست می‌آید.

ACGIH این روش را برای مخلوطهایی که اثرات سمی افزایشی دارند (اثر سم‌شناسی مشابه بر روی همان ارگان یا سیستم هدف)، بکار می‌برد. اثرات سم‌شناسی اصلی حلالهای هیدروکربنی شامل انحطاط حاد سیستم اعصاب مرکزی (شامل اثرات سرگیجه و خواب آلودگی تا بیهوشی) و تحریک چشم و دستگاه تنفسی می‌باشد.

اگر در مخلوط هگزان نرمال (OEL-176 mg/m³) و متیل نفتالین‌ها (OEL-3 mg/m³) وجود داشته باشد، که حدود آنها کمتر از GGV است، این اجزاء باید جداگانه اندازه‌گیری و بر اساس روش ضمیمه دارزیابی شوند.

جدول و-۱ مقادیر راهنمای گروهی (GGV)

A	B McKee et al. (mg/m ³)	C UK-HSE 40/2000 (mg/m ³)	D ACGIH® Unique TLVs® (mg/m ³)
C ₅ -C ₆ Alkanes	1500	1800	Pentane, all isomers (1770) Hexane isomers (1760)
C ₇ -C ₈ Alkanes	1500	1200	Heptane, all isomers (1640) Octane, all isomers (1401)
C ₅ -C ₆ Cycloalkanes	1500	1800	Cyclopentane (1720) Cyclohexane (350)
C ₇ -C ₈ Cycloalkanes	1500	800	Methyl cyclohexane (1610)
C ₇ -C ₈ Aromatics	200	500	Toluene (75) Xylene, all isomers (434) Ethyl benzene (434)
C ₉ -C ₁₅ Alkanes	1200	1200	Nonane, all isomers (1050)
C ₉ -C ₁₅ Cycloalkanes	1200	800	
C ₉ -C ₁₅ Aromatics*	100	500	Trimethyl benzene, isomers (123) Naphthalene (52) Cumene (246)

کاربرد:

فقط برای حالات هیدروکربنی که شامل آلفاتیک های اشباع شده (ترمال، ایزو آلکانها و سیکلو آلکانها) و آروماتیک ها با تعداد کربن C₅-C₁₅ که از مواد نفتی بدست می آیند و دارای نقطه جوش ۳۵-۴۰°C است، بکار می رود و برای مواد نفتی مشتق از سوختهای، روغنها و روان کننده یا مخلوط حالات بکار نمی رود. همچنین برای هیدروکربنها که سمیت آنها بطور معنی داری بیشتر از مخلوط است (مثل بنزن) نیز بکار نمی رود.

اگر تمام اجزاء مخلوط شامل موادی با OEL مشخص باشد، باید مطابق ضمیمه عمل نمود. هنگامی که مخلوط شامل مقدار مشخصی از یک ماده است که بکار OEL دارد. (در مواردی که استفاده از OEL باعث کمتر شدن GGV-TWA_{mixture} شود)، همان مقادیر مشخص OEL باید در RCP وارد شود (ستون D جدول و-۱). هنگامیکه مخلوط به تهایی یک OEL مشخص دارد، برای آن مقدار از روشهای این ضمیمه استفاده نمی شود. رابطه محاسبه دو طرفه مخلوط عبارتست از:

$$GGV_{mixture} = \frac{1}{\frac{Fa}{GGV_a} + \dots + \frac{Fn}{GGV_n}}$$

OEL-TWA : GGV_{mixture} محاسبه شده برای مخلوط

GGV_a : مقدار راهنمای (یا OEL) برای گروه (یا ماده)

Fa : کسر جرم مایع گروه (یا ماده) در مخلوط هیدروکربنی (بین ۰-۱)، درصد وزنی

در محاسبه باید مشخص شود که از کدام قسمت جدول (ستون B یا C) استفاده می‌شود. مقدار محاسبه شده باید به نزدیکترین عدد گرد شود.

محدودیت‌ها:

برای محاسبه فرمول باید در ترکیب مخلوط، جزئیات درصد جرم گروههای جدول و ۱-مشخص باشد. این فرمول برای حالتهایی که شامل بنزن یا ان-هگزان یا متیل نفتالین که OEL آنها کمتر از GGV است و خواص سمناسی مشخصی دارند، بکار نمی‌رود. در صورت وجود در مخلوط، این مواد باید بدتهایی با استفاده از روش ضمیمه اندازه‌گیری و ارزیابی شوند.

این روش نباید برای موقعیهایی که ترکیب مایع از ترکیب بخار متفاوت است، بکار رود. در غیر این صورت در این فرمول Fn می‌تواند با کسر جرم بخار (درصد وزنی بخار) برای هر گروه در مخلوط هیدروکربنی براساس غلظتها خاص هوابردهای اندازه‌گیری شده، جایگزین شود. GGV، فقط برای بخارات بکار می‌رود و برای میست‌ها یا آثرسالها یا آتروسالها بکار نمی‌رود. این روش برای مخلوط اولفین‌ها یا دیگر ترکیبات غبراشیع یا هیدروکربنهای آروماتیک پلی‌سیکلیک بکار نمی‌رود.

مثال:

حل: مطابق ستون D از جدول (و-۱)، $GGV_{mixture}$ به طریق زیر بدست می‌آید:

$$GGV_{mixture} = \frac{1}{\frac{0,045}{1500} + \frac{0,04}{1200} + \frac{0,09}{200} + \frac{0,06}{75}} = 531 \equiv 550 \text{ mg/m}^3$$

بنزن، بطور جداگانه براساس OEL خودش ارزیابی می‌شود.

مشخصات یک حلال شامل ترکیب وزنی و مقادیر راهنمای گروهی به قرار زیر است:

جزء	GGV (mg/m ³)	درصد وزنی
آنکانهای C7 – C8، سیکلو آنکانها	1500	%45
آلکانهای C9 – C10، سیکلو آنکانها	1200	%40
آروماتیک‌های C7 – C8	200	%9
تولوئن	75	%6
بنزن	NA	<%1

منابع

- American Conference of Governmental Industrial (ACGIH). Threshold Limit Values for chemical substances and physical agents and biological exposure indices. 2011, ACGIH® Signature Publication, Cincinnati, Ohio.
- The Japan Society for Occupational Health. Recommendation of Occupational Exposure Limits. 2010, J OCC Health, 52: 308-324.
- Health and Safety Executive (HSE). EH40/2005 Workplace exposure limits. 2th ed, 2011, Crown copyright, London, UK.
- Occupation Safety and Health Administration (OSHA). Occupational safety and health standards: Toxic and hazardous substances, Limit for air contaminants. 29 CFR 1910, subpart Z, Last adopted: 2006, Washington DC, USA.
- Tan K T, Lee H S, David K. The development and regulation of occupational exposure limits in Singapore. 2006, Regulatory Toxicology and Pharmacology, 46: 136-141.
- Shuker L, James K, Massey J, Levy L. Institute of Environment and Health (IEH). The Setting and Use of Occupational Exposure Limits. 2007, ICCM, London, UK.
- Walters D, Grodzki K, Walters S. The role of occupational exposure limits in the health and safety systems of EU Member States. 1st ed., 2003, Centre for Industrial and Environmental Safety and Health, South Bank University, CROWN copyright, London, UK.